

Kdo bo naslednik pokojne Jugoslavije

Dedičev je šest, ne eden

Na vztrajanje Slovenije, Hrvaške in Makedonije so na mirovni konferenci o Jugoslaviji v Bruslju ustanovili tudi četrto komisijo, ki naj bi razrešila problem mednarodnopravnega nasledstva Jugoslavije.

Ljubljana, 7. maja - Predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan, ki je vodil slovensko delegacijo na sredinem 12. plenarnem zasedanju mirovne konference o Jugoslaviji v Bruslju, je na današnji časnikarski konferenci povedal, da je pogovor pod predsedstvom lorda Carringtona potekal pod bremenom vojne v Bosni in Hercegovini in težkega problema skoraj milijona beguncov, ki so preplavili Hrvaško, Slovenijo in deloma tudi nekatere druge evropske države. Kučan, Tudjman in Gligorov so predlagali sklic konference o beguncih in pomoči za njihovo preživetje.

V Bruslju pa je bil v sredo storjen za Slovenijo pomemben korak - ustanovitev posebne komisije za proučitev vprašanja nasledstva Jugoslavije. Če je še pred časom kazalo, in na to karto sta Srbija in Črna gora večše igrali, da bo Srbija sama ali skupaj s Črno goro in ozemljem, ki naj bi jih zavzela z vojno avtomatični naslednik bivše Jugoslavije, se sedaj obračajo stvari drugače. Komisija bo gradila na izhodišču strokovne komisije evropskih pravnih strokovnjakov pod vodstvom predsednika francoskega ustavnega

sodišča Badinterja, da so vse bivše jugoslovanske republike enakopravne naslednice države v razpadanju in je zato treba na tej osnovi razdeliti pozitivo in negativo bivše države. Slovenija, Hrvaška in Makedonija so v Bruslju vztrajale na tem stališču, Srbija in Črna gora pa sta ugovarjali, da tisti, ki je razbil Jugoslavijo, ne sme biti nagrajen, ampak kazovan, nagrado pa naj dobi tisti, ki je še naprej lojalen do Jugoslavije. V tej tezi so hude luknje, saj je že sama ustanovitev nove Jugoslavije negacija stare.

Slovenija je pred časom že poslala v Bruselj seznam najbolj žgočih vprašanj delitve in nasledstva Jugoslavije, pri vladu pa so se pred dobrim letom na izhodiščih dr. Menningerja že lotili tega dela, ki pa ga bo treba sedaj pospešiti in poslati v Bruselj človeku, ki nas bo zastopal v komisiji. Od tega, kako se bo razpletla zapuščinska razprava, bo odvisen tudi naš položaj po sprejemu v Organizacijo združenih narodov. Ali nam bodo šeli članstvo od letos dalje ali pa od leta 1945 dalje, ko je postala Jugoslavija ustanovni član, mi pa smo bili njen sestavni del. ● J. Košnjek

Slovenski forum na Bledu

Bled, 7. maja - Danes pooldne se je začelo mednarodno srečanje gospodarstvenikov, politikov in znanstvenikov Slovenski forum, ki se bo nadaljevalo v petek, 8. maja, rečemo mu lahko kar malo slovenski Davos.

Srečanje je namenjeno predstavitvi razvojnih opcij Slovenije na različnih področjih, udeležujejo se ga največji predstavniki slovenske države, ugledni gospodarstveniki in gostje iz tujine. Prireditelj srečanja je Svetovni gospodarski forum iz Ženeve v Švici in fondacija Pharus iz Slovenije, ki je bila ustanovljena septembra lani z namenom, da Slovenijo približa svetu in svet Sloveniji. Predsednik fondacije je dr. Janez Drnovšek, sekretar Janez Sirše.

Slovenski forum prirejajo prvič, pozornost bodo osredotočili na gospodarsko in politično predstavitev Slovenije v svetu. Dolgo so se dogovarjali, kje naj ga organizirajo, najprej so ga namenili v Švici in se potem odločili za Bled. S tem želijo svetu pokazati, da je Slovenija v precejšnji meri razvita država in da v njej vlada mir. ● M. V.

Bolje takojšnja obnova kot odmaknjena rekonstrukcija

Prihodnje leto trije odseki selške ceste

Železniki, 7. maja - Na pobudo gospodarstvenikov iz Selške doline je predsednik Škofjeloške vlade Vincencij Demšar danes v Železnikih sklical pogovor o možnostih obnove ceste od Škofje Loke do Železnikov. Povabilo so se odzvali zastopniki republiškega ministra za promet in zvezne, republiške uprave za ceste, Cestnega podjetja Kranj, občinski strokovnjaki, direktorji največjih železnikarskih podjetij ter vodilni ljudje iz kraja. Sklepi, ki so jih potegnili pod debato, kažejo na zelo uglasena stališča "republikancev" in "občinarjev" o tem, kako in kje čimprej pokrpati najbolj nevarne in nate odseke selške ceste.

Za temeljito rekonstrukcijo ceste namreč denarja v republiški blagajni še lep čas ne bo, o

tem so si bili vsi na jasnom. Letos, denimo, je za regionalne voljo komaj 500 milijonov tolarjev. Čakati pet, deset, morda tudi več let, pa ni več mogoče. Selška cesta prometno res tako zelo obremenjena kot marsikatera druga v Sloveniji s spiska potrebnih obnov, vendar pa ima v Železnikih močno izvozno industrijo. Samo iz Iskre Elektromotorji po njej vsak z vozari 35 težkih tovornjakov. Gospodarstvo je tudi najbolj zainteresirano za dobre komunikacije, ki ne bi bile ovira za pretok dela in kapitala. Zato je tudi pripravljen prispevati svoj delež k obnovi ceste, če bi bil to edini način za hitro dosego cilja.

V republiški upravi za ceste in ministrstvu za promet in zvezne bodo v program za prihodnje leto predlagali obnovo treh odsekov selške ceste: od Podlubnika do Klančarja, ki je zradi nedorečene lokacijske dokumentacije izpadla že iz lanskega plana, od Praprotna do Selc in skozi Železnike.

Glavna tema današnjega povora je bil prav drugi odsek od Praprotna do Selc, dolg dolički šest kilometrov. V Cestnem podjetju so pripravili okvirni predračun vrednosti del. Po prvi, zahtevnejši varianci, po kateri naj bi bila cesta široka 5,9 metra, bi stroški znašali okroglo 100 milijonov tolarjev, po drugi, kjer gre dejansko le za preplastitev, pol manj. Pretehtala je prva varianca. Škofjeloški poslanci v republiškem parlamentu jo bodo skušali "poriniti" že v rebalans letosnjega državnega proračuna. Politična agresivnost je namreč (žal) pogosto uspešnejša od strokovnih argumentov, kar so dokazali tudi glasni Pomurci. ● H. Jelovčan

Begunci še vedno prihajajo

Tudi na Gorenjskem družine in trije zbirni centri sprejemajo begunce iz Bosne. V kranjski občini je bilo včeraj zjutraj 467 beguncev iz Bosne in še 50 s Hrvaškega. Na Jesenicah jih 988 prebiva pri družinah in v samkem domu Železarne. V tržiški občini družine gostijo 160 beguncev, če pa bodo še prihajali, razmišljajo o odprtju zbirnih centrov v Podljubelju in Medvodju. Najdlje sta na Gorenjskem odprta zbirna centra v Škofji Loki, v njih in pri družinah prebiva 380 beguncev. Tamkajšnji Rdeči križ prosi ljudi za pomoč v hrani, opremi za otroke in posteljnini, kar naj domačini prinašajo v skladisce v vojašnico in ne v zbirna centra. V radovališki občini, kjer imajo prijavljenih 279 beguncev, pa bodo v vseh trgovinah postavili košarice, kamor bodo ljudje lahko darovali prehrambene proizvode in pripromočke za higieno, najbolj od vsega pa potrebujejo plenice. V radovališki občini so pred pravomajskimi prazniki odprli tudi zbirni center, in sicer v Stari Fužini, od koder je tudi naša fotografija. Več na strani 5.

Begunje, 4. maja - V ponedeljek je minilo 47 let od dne, ko so borce Kokrškega odreda iz begunjske gradiščine rešili 632 zapornikov. Ta dan je postal praznik Begunj, borcev in nekdanjih zapornikov. Vsako leto na ta veliki dan in trpljenje slovenskega naroda spomni svečana komemoracija. - Foto: D. Dolenc (več o tem berite na zadnji strani)

MEGAMILK

PRÄZÄRNA
KOKRICA
(tel.: 217-584)

CREM CAFFÉ
TUDI DOSTAVA NA DOM

MELLAK - M

kakovosten in poceni lak za parket,
v prodajalni **GLOBUS** v Kranju

JUTRI NI NAVADEN VEČER - JUTRI JE ALPSKI VEČER!

NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Draz. Jentule

MARKO JENŠTERLE

Eliksir v slovenskem vrhu

Sestava nove slovenske vlade ob vseh drugih političnih kombinatorikah, strankarskih razmerjih in podobnem, kaže tudi na to, da se vrh slovenske politike vedno bolj pomljuje. Na oblast sedaj prihaja generacija, ki je rojena v petdesetih letih (oziroma celo proti njihovemu koncu) in torej nikakor ne more imeti več "vojne izkušnje". Če seveda s tem izrazom mislimo na drugo svetovno in ne na nedavno vojno v Sloveniji. Ta generacija je praktično tudi že neobremenjena z našo medvojno in povojo zgodovino in zaradi tega lahko mirne glede na sedanost in prihodnost. Resda je sedanja slovenska vlada še v znamenu različnih generacij, vendar je dejstvo, da izredno pomembna resorja v njej zavzemajo ravno predstavniki nove generacije. Gre predvsem za ministrstva za obrambo, notranje zadeve, kulturo ter šolstvo in šport.

Slovenska pomlad(itev) pa je še posebej izrazita, če jo skušamo primerjati s političnimi vrhovi v novih državah, ki so bile do nedavnega v sestavi Jugoslavije. Ob tem se vojna, ki jo vsakodnevno spremljam preko malih ekranov, ne pokaže več samo kot etnični konflikti in spopad demokracije s komunizmom, ampak tudi kot globok generacijski spor, v katerem si skušajo predvsem vojaški generali ohraniti svoje dosedanje pozicije. Tragika tega spora je tudi v tem, da se stari generali ne spopadajo z ambicioznimi častniki znotraj vojske, temveč z demokracijo v novih državah. Resda so na čelu le-teh v številnih bivših jugoslovenskih republikah še predstavniki starejše generacije (Tudman, Milošević, Izetbegović...), vendar je ravno zaradi tega treba dodati, da sedanja vojna ni vojna mlade, temveč predvsem stare generacije.

Njene posledice ne bodo samo razrušena mesta in na smrt sprti narodi, temveč tudi generacijski konflikt, ki pa bo najstarejši ravno pri tistih, ki agresijo izvajajo. Srbska politika se bo na ozemlju nove Jugoslavije slej ko prej soočila z notranjimi problemi. Najprej se ji bodo pokazali v obliki gospodarske krize (že sedaj iz Beograda prihajo vesti o plačah, ki dosegajo bornih 30 nemških mark), nadaljevale pa z nezadoljivostjo mlade generacije, ki ostaja brez delovnih mest, na sebe pa prevzema izredno težko zgodovinsko breme sedanje vojne. Ta generacija namreč to vojno živi, vendar je aktivno ne vodi, ker odločitve zavzema neka popolnoma druga struktura. Toda vse to je nikakor ne odrešuje krive.

Za Slovenijo se je po propadu komunizma pokazalo, da je dokaj mirno prišla do svoje države, ena največjih pridobitev za nas pa je bil vsekakor izredno miren zasuk iz enega v drug politični sistem. Tudi sedaj, ko na vrhu prihaja do sprememb, lahko rečemo, da te potekajo brez nekih večjih travm, saj je vsem bolj ali manj jasno, da bodo pravo razmerje političnih sil v naši republiki pokazale šele prihodnje volitve. Rezultati zadnjih že zdavnaj niso več pravi pokazatelj razmerij med strankami. Sem je treba dodati še javno mnenje, ki se pač oblikuje na osnovi večje ali manjše aktivnosti posameznih strank, ne more pa nam odgovoriti na vprašanje, kako močan je danes slovenski populizem. Ne smemo pozabiti, da je na zadnjih volitvah Kramberger dobil pomemben odstotek glasov, danes pa je v Sloveniji še več posameznikov in tudi strank, ki igrajo na to kartu. Njihovo moč hitre javnomenjenke raziskave zelo težko izmeri.

Pomembno garancijo naši družbi vendarle daje na začetku omenjen vzpon nove generacije, ki v Slovenijo prinaša nove ideje, glibljivost in predvsem odprtost. Vse to je tisti prepotrebni eliksir, ki ga potrebujejo družbe ob tako pomembnih dogodkih, kot je proces zamenjave sistema. Pri tem pa je še najmanj pomembno, iz katerih političnih smeri ta preprih prihaja.

Rečeno je bilo ... govorce

Ne da bi obnavljali zgodbe o tercalkah, ki bojda vse vedo in še več ali njihovih konkurenkah branjevkah, pa soprogah ali so-progih, ki zadnji "zvedo" - zvedavost in prenašanje "govorce" je stalnica medčloveških odnosov. In je lahko žaljivo, dobrohotno, "resnično" iz trete zivte, vendar tudi dražljivo skrivnostno, privoščljivo in predvsem učinkovito sredstvo vnašanja zmede.

V novi vladi je tudi minister iz vrst SKD ... in bilo je klicev ter spraševan, kdo bi naj to bil, seveda s pripombo: torej tudi vi, saj gre samo za "oblast" in polna korita itd. v nedogled. Nato se izkaže, da je "sporni" minister član pravzaprav kar dveh strank, le SKD ne, pa da ostaja minister brez "matičnih" (strankinih) podpor, tako rekoč na svojo roko oziroma r...

Pa da je bilo enemu od ministrov strank nove opozicije ponujeno dosedanje ministrov in mu je bilo to tako všeč, da bi kar sprejel, a ni naletel na razumevanje lastne stranke - in se je pokazalo, da je "pravica" res slepa, neizprosna. Z mečem dvojnega rezila.

Kdaj so podtikanja, kdaj le "govorce"? Ta in ta izvršnik, seveda "najslabši od možnih", je jasno SKDevec. Ko zaslisiš ime in za vsak primer še preveriš, si razočaran. Ni "naš". Ali direktor, ki tako rad pomaga "ta črnim", mar ni vaš? Ni. Pa bi lahko tudi bil. In jih veliko tudi je in zaradi tega nič ne "sejmarijo".

So tudi "govorce ugibanji". Ta in ta stranka se bo združila, neko ime je "pricurjalo" v javnost, in ime se na poti od ust do ust zasidra v človekovo zavest, čeprav si "tisto" ime od nedavnega lasti še neka druga velika stranka. Eh, pa ugibanja so žalitev zdrave "kmečke" pameti.

Grde, žaljivo neokusne in bridke so tudi govorce iz najblizičnega okolja. Dobro, premisliš ste... sam mislim na neokusnost, ko človeku na pomembnem občinskem mestu, resda zelo bolnem, a živem, že iščejo naslednika. In to naslednika s konkretnim imenom. Da bo pač spet, ker je "odletel", zaposlen.

Janez Poštrak

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Poslanci "zaslišujejo" ministrske kandidate

Drnovšek še računa na Gasparija

Seznam kandidatov za minstre v Drnovškovi vladi še ni popoln. Mandatar še vedno računa na dr. Mitja Gasparija, z mag. Markom Voljčem pa se očitno nista mogla sporazumeti. Večina predlaganih ministrov je ta teden pojasnjevala svoje programe pred parlamentarnimi odbori in komisijami.

Ljubljana, 8. maja - Po vzoru zahodnoevropskih parlamentarnih demokracij morajo po novi ustavi tudi v Sloveniji kandidati za minstre na "izpraševanje" pred parlamentarne komisije, kjer jih poslanci sprašujejo o programih in načinih reševanja posameznih vprašanj. Ta teden je šla skozi to sito večina ministrskih kandidatov v novi Drnovškovi vladi in na splošno so zadovoljivo odgovarjali na vprašanja poslancev.

Prvotni seznam je doživel nekaj sprememb. Mandatar očitno še vedno računa, da bo finančno ministrstvo sprejel dr. Mitja Gasparja. Kandidat za ministra za borce in vojaške invalide Miloš Prosenc je iz osebnih razlogov kandidaturo zavrnil, zato pa je Socialdemokratska prenova nameno njega predlagala poslanko Anko Osterman, ki je kandidatu-

Prve seje že v torek

Prihodnji teden bo v znamenju sej republiškega parlamenta. Za javnosti najbolj zanimiva točka dnevnega reda bo volitev nove vlade, ki bo na dnevnem redu v sredo, 13. maja. Ker sta družbenopolitični zbor in zbor občin pri dnevnem redu v zaostanku, se bosta sestala že v torek, 12. maja. Na dnevnem redu imata predlog za izdajo sprememb zakona o naravnih in kulturnih dediščini, predlog za izdajo zakona o spremembah zakona o financiranju javne porabe, osnutek zakona o igrah na srečo, osnutek zakona o gozdovih, predlog za izdajo zakona o uporabi grba, zastave in himne Republike Slovenije, predlog zakona o intervencijah v gospodarstvu, osnutek zakona o javnih glasilih, osnutek zakona o reprezentativnosti sindikatov, predlog za izdajo zakona o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo ter informacijo o problematičnostih beguncov iz Bosne in Hercegovine. Redne seje zborov pa bodo v sredo in četrtek, 13. in 14. maja. Predsedniki zborov predlagajo obravnavo sprememb zakona o podjetjih, predlog za spremembu zakona o družbenem kapitalu, predlog zakona o intervencijah v gospodarstvu, predlog zakona o zaposlovanju tujev, predlog zakona o odlikovanju. Častni znak svobode, predlog zakona o zaprtju rudnika Žirovski vrh ter problematike gradnje cesti v Sloveniji. Zbor občin mora obravnavati še paket sporazumov z Republiko Makedonijo.

ro sprejela. Drnovšek pravi, da želi dobiti za ključna ministrska mesta najboljše ljudi, pri tem pa je odvilen od razpleta pogovorov s posamezniki in strankami. Mandatar je tudi povedal, da da je posebno pozornost vladni svečovalski ekipi, v katero je za področje zunanjne trgovine že vključil dr. Andreja Kumarja.

Končna sestava vlade bo znana konec tega tedna ali najkasneje v pondeljek. Dr. Drnovšek izdeluje sedaj vladni program, v katerem bo dal prednost sanaciji finančnega sistema, tekoči gospodarski politiki, zaustaviti inflacije in sprejetju lastninske zakonodaje. Vlada se bo lotila obveznih predpisov, tudi za ceno volilnega neuspeha Drnovškega. Drnovšek, ki je zastavljen delom dolgoročnih potekov, saj bo potreben dolgoročni poselci tudi po nepopularnih potekih, saj je zastavljen delom dolgoročnega in ne kratkoročnega značaja. ● J. Košnjek

Dr. Drnovšek o usmeritvi nove vlade

Delali bomo dolgoročno

Ljubljana, 7. maja - Prvič po oddaji predloga za sestavo nove vlade, je dr. Drnovšek po tednu očitno zelo napetih medstrankarskih pogodb, ki so bila zaprta za javnost, spregovoril o sestavi predloga za novo vlado in njeni osnovni usmeritvi, ko bo prevzela oblast.

Sestavljanje predloga nove slovenske vlade je, po besedah dr. Janeza Drnovškega, zahtevalo izjemni napor, saj so razmerja med strankami, ki so podprle padec dosedanje Peterletovlje vladu zelo zapletena. Prepričan je, da pri tem nikakor ne smijo iskati začasnih rešitev, zato so v predlogu kar tri ministrska mesta ostala nezasedena. Pogovori z Mitjo Gasparijem (nekdanjim viceguvernerjem Narodne banke Jugoslavije, ki sedaj dela v Svetovni banki) o prevzemu finančnega ministrstva še tečajo, doslej objavljeni predlog kandidatov za minstre pa je v največji možni meri usklajen.

Mandatar dr. Drnovšek v sodelovanju s kandidati že pripravlja program vlade in, kot je že v programskega govora pred izvolitvijo za mandatarja zagotovil, bo osrednja pozornost namenjena reševanju gospodarskih vprašanj. Največjo prednost zasluži sanacija finančnega sistema - zlasti tako imenovane slabe bančne aktive, ki naj bi omogočala sanacijo bank in realno sanacijo podjetij. Odpraviti je potrebno tudi vzroke za ponovno rast inflacije, saj so

dosedanji dosežki na tem področju varljivi, upa pa tudi, da bo sedanjii kompromisni predlog zakona o lastnjenjenju čimprej sprejet. Gospodarsko dno naj bi dosegli v približno treh mesecih, ko naj bi bili ustvarjeni z novo vlado pogoji za ponovno gospodarsko rast. Vlada bo v tem času, ne glede na bližino volitve, delala dolgoročno, uporabila tudi nepopularne poteze, saj sedanjii gospodarski položaj ne dopušča predvolilne taktiziranje - tudi za ceno morebitnega poraza na volitvah. Dr. Drnovšek se bo osebno tudi v večji meri vključil v zunanjou politiko s posebnim poudkom na urejanju odnosov z Evropsko skupnostjo. Mednarodnim finančnim skladom in drugimi institucijami, vedno bolj pa postaja aktualno tudi urejanje naših dolgov in nasledstva po nekdanji Jugoslaviji. V precejšnji meri so že ustvarjeni pogoji za konvertibilnost tolarja in če bo domovina pravilna gospodarska, zlasti monetarna politika (v Sloveniji je nujoč občutno zmanjšati stroške financiranja) ter uspeli mednarodni načrtovani aranžmaji, to ni takoj oddaljen cilj, kot se to morda zdi na prvi pogled. Pri sprejemovanju najpomembnejših sistemskih ukrepov, ki jih sedanjii slovenski (gospodarski) položaj zahteva - lastnjenjenje, sanacija finančnega sistema in volitve - pa dr. Janez Drnovšek pričakuje konstruktivno podporo vseh parlamentarnih strank - tudi opozicije. ● S. Ž.

Je zdravstvo res preveč razsipno?

Ljubljana, 4. maja - V zadnjem mesecu se je zdravstveno ministrstvo ukvarjalo pretežno z uveljavljanjem nove zdravstvene zakonodaje, prestrukturiranjem zdravstva in utrditvijo njegovega materialnega položaja. Kot je na novinarski konferenci dejal minister dr. Božidar Voljč, bo v svojem začasnem mandatu skušal ministrstvo izpolniti z najposobnejšimi kadri, kajti če se bomo šli na Slovenskem italijanski tip demokracije s pogostimi menjavami v vladni, bo moral biti ministrstvo sestavljeno tako, da bo v njem najmanj pogrešljiv prav minister.

V pripravi je nacionalni zdravstveni program, nova zakonodaja pa tudi že budi pomislene, ki jih bodo seveda prisluhnili pri spreminjanju zdravstvenih zakonov. Osebni dohodki v zdravstvu bodo v maju v skladu s sklepom vlade in ne kolektivne pogodbe, ministrstvo pa čaka, kako se bo do zahteve po presoji zakonitosti opredelila nova vlada.

Zdravstvo je bilo zadnje čase deležno precej kritike o potratnostih in previsoki prispevni stopnji: avtorja Janeza Kopača bodo povabili pred skupščinski odbor za zdravstvo. Direktor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Franc Košir je v zvezi z omenjenimi očitki strani politike dejal, naj javnost pusti zavodu še nekaj mesecev, da bo lahko vzpostavljen nadzor nad porabo (in zbiranjem) sredstev za zdravstvo, sicer pa naj o tem reče tudi stroka. Sicer pa je dejal, da je prvi dosežek zdravstvene zakonodaje usklajevanje novih izhodišč za finančiranje zdravstva, urejanje odnosov v sistemu, zagotavljanje ustreznega financiranja v tem letu in strokovne podlage. Partnerji v zdravstvenem sistemu so spregeli dogovor o smotri porabidenarja, ki ga mesečno s prispevki namenjammo zdravstvu. V kratkem pa bo objavljen tudi razpis

za ponudbe programov zdravstvenih storitev. Franc Košir je tudi poudaril, da mora zdravstveni sistem postati gospodarsko poslovni sistem in ne sme bremeniti gospodarstva, zato po njegovem niso na mestu očitki, kako zdravstvo obrača in posoja zbrani denar. Ti nameči spominjajo na leto 1978, ko so zaradi "odstreljanja delavcev" uvelidle usklajevanje interesov med uporabniki in izvajalcem. To je pripeljalo do sistema sisov, za katerega vemo, kakšne učinke je imel. Aprila je bilo zdravstvu namenjenih 5,9 milijarde tolarjev. Pobabilo ga je za funkcioniranje zdravstvenega sistema in obveznosti do zdravstvenih zavodov, nekaj pa ga je položilo kot depozit na banke, da bo lahko izplača aprilske plače.

Prof. dr. Jože Lokar, predsednik zdravstvenega sveta, je tokrat novinarski pojasnil tudi odnos do zamisli o negovalni bolnišnicni v Ljubljani. Ni je neposredno zavrnjal, pač pa je dejal, da ne bo podprt nobenega projekta, kjer bi šlo za kvalitativno zniževanje ravni zdravstvene oskrbe. Tudi se ne ogrevata za povečevanje števil posteljnih zmogljivosti v slovenskem zdravstvu, kvečemu za drugačno porazdelitev. ● D. Žlebir

SDZ - Narodno demokratska stranka Slovenije Kranj
Ostajamo zvesti svojim volilcem

Kranj, 7. maja - Izvršilni odbor SDZ - NDS Kranj je ob sprejemu konstruktivne nezaupnice Peterlevlje vlad in objavi kandidatov za novo vlado dr. Janeza Drnovškega sprejet izjavilo, v kateri ugotavlja, da so se nekatere članice Demosove koalicije iznevere programu, na osnovi katerega so doble svoj mandat. Z nastopi vodstva svoje stranke v parlamentu so zelo zadovoljni, predlog za sestavo nove vlade in

IZ GORENJSKIH PARLAMENTOV

S seje (dveh) zborov škofjeloške skupščine

Prvič v dveh letih nesklepčni

Zbor krajevnih skupnosti se bo ponovno sestal prihodnji ponedeljek.

Škofja Loka, 7. maja - V ponedeljek, 4. maja, naj bi se sestali odborniki vseh treh zborov škofjeloške občinske skupščine na 22. skupni seji. Naj bi se, kajti čeprav je od napovedanega začetka minilo že dvakrat po akademskih četrtek, so zboru krajevnih skupnosti do minimalnega sklepčenosti manjkali kar štirje izvoljeni (od 23 odbornikov jih je prišlo le osem). Ravno za silo je bilo dovolj tudi odbornikov v zboru združenega dela. Tako slabega odziva v dveh letih nove vladavine še ni bilo, prvič skupščina ni bila sklepčna. Odborniki iz družbenopolitičnega zборa v zboru združenega dela so se odločili, da bodo sejo imeli, medtem ko bo imel zbor krajevnih skupnosti popravni izpit v ponedeljek.

Zapisnik je šel tokrat začuda mimo brez zahteve po popravkih. Edini se je ob tej točki oglasil Jože Thaler, ki je v imenu članov slovenske demokratske stranke protestiral na izjavo Boruta Bajžala na prejšnji seji, češ da proračunski denar ni namenjen za finančiranje posameznikov. SDS je tedaj želela vsaj nekaj denarja da delo iz občinske vreče.

Odborniki so nato z nekaj pikrmi iz vrst LDS na račun slabega planiranja proračunske porabe navkljub šeli decembra sprejetemu rebalansu proračuna sprejeti odlok o zaključnem računu občinskega proračuna za leto

1991. Pri obravnavi odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje Dornarje, Forme, Sv. Duh, Virmaše in Grenc pa je bilo največ debata o načrtovanji širitev ceste od Škofje Loke do Žabnice in gradnji pločnikov ob njej. Jože Eržen (zbor združenega dela) je zboru krajanov pri Sv. Duhu, ki je širitev podprt decembra lani, očital nelegitimnost. Dejal je, da mnenj stanovalec ob cesti nične ne upošteva, zahteval boljši način obnove ceste, saj bi po njegovem širša cesta omogočala prevelike hitrosti in s tem postala za vaščane še bolj nevarna. Alma Vičar iz Zavoda za družbeni raz-

voj je na to dejala, da je bilo usklajevanje interesov dolgotrajno in uspešno. Razložila je razliko med projektantsko računsko hitrostjo na cesti (80 kilometrov na uro) in omejitvijo hitrosti, ki je lahko predpisano nižja. Cesta med Škofjo Loko in Žabnico je zelo obremenjena, na dan se po njej pelje več kot 70.000 vozil, priključki nanjo niso urejeni, ni pločnikov, kolesarske steze. Po načrtih bi bila sama cesta širša le za približno 60 centimetrov do enega metra, pločnik in kolesarska steza pa bi na vsaki strani vzela še okrog dva metra. Predsednik izvršnega sveta Vincencij Demšar je povedal, da je republiška uprava za ceste temu odsekui pripravljena dati prednost, brž ko bi v občini imeli vse potrebne dokumente. »Prav na ljudi smo misili, ki ob cesti žive, na njihovo varnost. Strah pred hitrostjo je upravičen, tu mora nastopiti policija, ne pa, da bomo hitrost omejevali s pešci na cesti,« je dejal.

medtem ko je Andrej Novak (LDS) opozoril na neusklenost odloka s prostorskimi plani. Odborniki so odlok sprejeli. Sprejeli so tudi osnutek odloka o tržnem redu, nato pa dokončno iz občinskega statuta črtali določilo o občinskem prazniku 9. januarju. V zvezi z letosnjim programom dela zborov občinske skupščine je Pavel Florjančič (zbor združenega dela) terjal uvrstitev poročila o reševanju cestne problematike v Selški in Poljanski dolini na dnevnih red junijskih skupščin.

Pred koncem seje, ko je bila dana beseda za pobude in predlog odbornikov, je Bojan Malovrh predlagal, naj bi na občini čim hitreje sprijeljati postopek, da bi v novem poslovno stanovanjskem delu Frankovega naselja na mestu barakarskih garaž lahko začeli graditi garažno hišo. V krajevni skupnosti Trata so investitorji našli, imajo tudi soglasja lastnikov za odstranitev barakarskih garaž.

GORENJSKI KOMENTAR

HELENA JELOVČAN

V pričakovanju nezaupnice

Ponedeljikova skupna seja vseh treh zborov škofjeloškega parlamenta je bila za kroniste tovrstnih srečanj dokajšnje presečenje. Parlament prvič v dveh letih vladavine večstrankarske demokracije ni bil sklepčen. Zbor krajevnih skupnosti je zatajil, zboru združenega dela je uspelo le za las, trdnejšo večino je dosegel le družbenopolitični zbor.

Cakanje na zamudnike ni pomagalo, peščica "krajevnikov" se je poslovila, v čudno prazni dvoranah sta nadaljevala le dva zbor. Seveda pred tem ni manjkalo umnih ugibanj, zakaj nenadoma nesklepčnost. Res zgolj neroden datum, kot je menil nekdo? Neroden zakaj? Zaradi obletnice Titove smrti? Težko, da bi manjkajoči odborniki iz spostavljanja do njegovega spomina obželi doma. Zaradi dela na kmetih, ali pa morda zaradi kakšne telefonske ali cestarske akcije? Ali pa je bila posredi le popravljalska lenobnost?

Marsikdo se je gotovo sprašuje, kako se bo po padcu Lojzeta Peterleta in zamenjavi opozicijsko-pozicijskih vlog v republiški vladi spremembu odrazila v občinah. Da se bo, je gotovo. Ne le zato, ker bi opoziciji nenadoma zrasle peruti, ker bi kar tako, ne-argumentirano, po zgledu iz republike hotela "metati" občinske vlide. Res pa je, da bo v spremenjenih razmerah to lažje storila. V Škofji Loki se že lep čas bolj na tiho kot na glas sklepajo nove koalicije. Že nekaj časa je v parlamentarnih razpravah čutiti tudi skrivno napoved možne nezaupnice občinskih vlad, na marčevski je o tem mimogrede celo že padla beseda. Morda so jo nekateri pričakovali že v ponedeljek. Morda so zato "špricali" sejo in ne zaradi nekaknega "nerodnega" datuma? Tovrstnega presečenja seveda ni bilo. Že zato ne, ker je bilo za začetek formalnega postopka premalo časa. Morda ga bo do naslednje seje dovolj. Ali pa je nezaupnica le umišljena stvar?

Drugo presečenje ponedeljikovega škofjeloškega parlamenta je bil program dela zborov v tem letu. Prisel je s skoraj polletno zamudo in zbirko zadev s področja posameznih sekretariatov, ki jih skupščina mora obravnavati. Formalizem? Očitno. Odborniki, razen enega, namreč niso hoteli ali znali izkoristiti priložnosti, da bi program vsebinsko bogatili tudi s svojimi pobudami, naročili izvrsni oblasti in birokraciji. Torej parlament tudi v demokraciji (še) ni znal uveljaviti svoje vodilne oblastvene vloge.

Ponujeni program je bil tudi lepa priložnost, da bi odborniki rekli vsaj besedo, dve na pismo loškega župana, ki jim ga je poslal v razmislek že pred več kot pol leta. V njem je delo parlamenta poistovetil s "potjo brez cilja", ugotovil, da: če ni cilja, je vsaka pot prava. Nihče mu ni oporekal tedaj, nihče se pisma ni spomnil danes. Je torej večini res prav tako, kot je? Če je tako, potem gre v občini, podobno kot v republiki, tudi za parlamentarno krizo, potem je nepošteno govoriti samo o slabih vladah, potem so volitve tudi na lokalni ravni nujne prej kot čez dve leti.

Delavci bodo dobili plače

V Plamenu so nehali stavkati

Kropa, 7. maja - V Plamenu Kropa so začeli stavkati 22. aprila in vztrajali vse do minule srede. Negotov socialni položaj zaposlenih.

Delavci podjetja Plamen so v sredo, 6. maja, nehali stavkati. Na sestanku so se namreč dogovorili, da dobijo osebni dohodek za marec, obenem pa se mora začeti uresničevati sanacijski program v podjetju.

Delavci podjetja Plamen iz Krop je član Zveze svobodnih sindikatov in so morali zato, da bi opozorili na nevzdržni položaj, stavkati. Sindikat v tem kolektivu je v minulem obdobju večkrat opozarjal vodstvo podjetja in organ upravljanja o grobem kršenju določil podpisane kolektivne pogodbe. Zadnje redno izplačilo osebnih dohodkov so delavci prejeli za mesec februar, za marec pa samo akontacijo v višini 3.000 tolarjev.

Ker pogovori in pogajanja v vodstvu podjetja in upravnim odborom niso bila uspešna, so se delavci na osnovi izrednega referenduma in v skladu z zakonom o stavki in stavkovnimi pravili odločili, da si s stavko izborijo upravljene zahteve. Stavka v podjetju je trajala s kratkim presledkom - praznik in dopusti - od 22. aprila. ● D. Sedej

Slovenska ljudska stranka

Ustanovljeno bo Delavsko združenje

Ljubljana, 6. maja - Slovenska ljudska stranka je na Smuku pri Semiču organizirala okroglo mizo o delavskem soupravljanju in ustanovljeni iniciativi odbor Delavskega združenja. Združenje bo prek stran organizirano uveljavljalo svoj neposredni interes za uresničevanje ekonomske in duhovne blaginje delojemalcev. Koordinator odbora je Metka Lukač, član pa Janez Podobnik, Franci Feltrin in Marija Bukovec. ● J. K.

Socialistična stranka Jesenice

Jesenisko delavstvo in nezaposlenost

Jesenice, 6. maja - Območna organizacija Socialistične stranke Slovenije na Jesenicah prireja v torek, 12. maja, ob 19. uri v sejni dvorani občine srečanje na temo Kako obvarovati jesenisko delavstvo pred vse hujšo nezaposlenostjo. V pogovoru bosta sodelovala predsednik Socialistične stranke Slovenije Viktor Žakelj in ministrica za delo Jožica Puhar. Ta problematika je za jesenisko občino zelo aktualna, zato so na pogovor vabljeni tudi predstavniki jeseniske občinske vlade in podjetij. ● J. K.

Socialdemokratska stranka Slovenije

Lažna podtkitanja bivšega Demosa

Ljubljana, 3. maja - Predsedstvo Socialdemokratske stranke Slovenije je ugotovilo, da pogajanja o novi slovenski vladi ne tečejo gladko in pričakovanja stranke se niso v celoti uresničena. Od mandatarja pričakujejo, da bo še pred glasovanjem v skupščini jasno opredelil svoja stališča do privatizacije, sanacije bank, reforme vlade in volilnega sistema. Predsedstvo je tudi ocenilo poskuse nekaterih strank bivšega Demosa, da bi očrnil Socialdemokratsko stranko. Podtkitanja in ideološke diskvalifikacije zavrača, prav tako pa neresnice o nekaterih članih vodstva stranke, kar je del umazanih predvolilnih zvijač. Stranka v teh igrah ne namerava sodelovati, v primerem času pa bo odgovorila in prikazala tudi vlogo posameznih političnih osebnosti pri slabitvi Demosa. Obravnavati so tudi volilno strategijsko stran.

STRANKARSKE NOVICE

Pismo poslanca Toneta Kramariča iz Tržiča

Pomoč in razumevanje stavkajočim

Tržič, aprila - Vsi se se gotovo spominjamamo 18. marca, ko so slovenski delavci, združeni v različne sindikate, organizirali dveurno opozorilno stavko. Gleda na to, da sem v dneh po stavki dobival pismo prizetih delavcev s celotne Gorenjske (1500 podpisov), želim jasno pojasniti svoje stališče in dosedanje angažiranje. Moj prispevek v razpravi je bil usmerjen k odpravi veljavnega zakona, ki limitira višino osebnih dohodkov. Po mojem mnenju je nedopustno, da se delavcev administrativno urejajo in to izven delovnega procesa. Plače so rezultat vloženega dela in znanja delavcev sami ustanovili podjetju, zato ne morejo biti enake in predpisane. Razumljivo je, da je treba osebne prejemke deliti na osnovi in dodatek. Zato omejuje plač delavcev ni dopustno. Višino naj dolževi delodajalc in ne država. Tu se pojavi kot korektiv sindikat, ki delavcem zagotavlja socialno varnost. Da ne bi prišlo do prevelikih razponov, je potrebna kolektivna pogodba. V podjetjih se mora upoštevati poslovna politika, ki je ciljno usmerjena in v vsaki proizvodni enoti drugačna. Tu ni možnosti univerzalnih navodil. Nosilci razvoja v ustanovah in podjetjih morajo biti nosilni poklici, ki edini pozna proizvodni proces in kolikor največ pripomorejo k ustvarjenemu dohodu. Skupščinski odločitev, ki jih bodo dolžni podpisati tudi izvajaleci. Menim, da morajo biti delno na stališču, da je pravilna samo tista rešitev, ki vodi sindikat, vladu in zbornico k pogajanju o spremembah kolektivnih pogodb, ki jih bodo dolžni podpisati tudi izvajaleci. Poslanec Kramarič na koncu pisma zagotavlja, da se bo naprej zavzemal za pravice delavcev. ● J. K.

STRANKARSKE NOVICE

Socialdemokratska stranka Jesenice

Graja najvišjega strankinega vodstva

Jesenice, 29. aprila - Kot poroča Bogomir Ličof je jesenisko predsedstvo obravnavalo dejavnost strankinega državnega vodstva in opozorilo, da je bilo storjenih več napak. Napaka je sprejetje bivših komunistov in senčnega vladarja v predsedstvo stranke, usmeritev v levo in podpiranje novih mandatarjev. Jesenški in tudi gorenjski socialdemokrati ne soglašajo s podporo nezaupnici vlad, ker to ni rešitev, ampak so rešitev le nove volitve. Edini sprejemljivi izgovor za takovo ravnanje je želja po dosegri soglasja o nekaterih najpomembnejših zakonih (volilna zakonodaja, zakon o lastnинju), kjer Jesenčani vztrajajo pri brezplačni razdelitvi dela delnic, zakon o kapitalskih družbah, sanacija bančnega sistema in odprava monopolov, najnajveč socialni ukrepi, zakon o soodločanju in zakon o sindikatih. Če ima povezava z levimi strankami za cilj uspešno vodenje države v času krize in vojaških spopadov za južno mejo ter sprejem najnajvečih zakonov, potem so na Jesenicah pripravljeni tolerirati take odločitve, če pa tega letos ne bomo dosegli, potem bo njihovo stališče določnejše. ● J. K.

Slovenski krščanski demokrati

Minister Jeraj ni naš član

Ljubljana, 6. maja - Slovenski krščanski demokrati v izjavi za javnost poudarjajo, da slovenski krščanski demokrati ne sodelujejo v novi vladi. Nihče od predlaganih kandidatov ni kandidiral s soglasjem vodstva stranke, prav tako pa nihče od predlaganih članov Drnovške vlade ni član te stranke. Tudi Janez Jeraj ni. ● J. K.

Proračunska pomoč

Ob opredeljevanju zneska v občinskem proračunu za delitev denarja za investicijsko vzdrževanje prostorov skupne rabe v krajevnih skupnostih kranjski izvršni svet, kot kaže, ni računal, da se bo na natečaj prijavilo kar dve tretjini vseh krajevnih skupnosti (30) v občini. Sicer na podlagi dokaj zahtevnih (ne ravno lahko dosegljivih meril) ne bi opredelil najvišji možni znesek, ki ga lahko dobri posamezna krajevna skupnost za uresničitev prijavljenega programa, 800 tisoč tolarjev. Zgodilo pa se je tisto, kar se je po krajevnih skupnostih na Gorenjskem že do zdaj pogosto dogajalo. Vsak prispevek, ki ga krajanji dobijo iz občine, so pripravljeni nekajkrat bogatiti.

In prav zaradi te ugotovitve velja pred razdeljevanjem denarja na podlagi meril morda še enkrat modro razmisliti. Gre namreč za to, da je bila odločitev vodstev in krajjanov v krajevnih skupnostih za sodelovanje pri natečaju povezana s precejsnjimi pripravami in nenazadnje tudi z odgovornostjo vodstev v krajevnih skupnostih, ko so krajane "prepričevali", da se odločijo in podprejo želeni program s soudeležbo v denarju in delu. Marsikje pa bi razdeljevanje po prvotni opredelitev najvišjega zneska pomenilo doseženih točk, s tem pa tudi razočaranje, jezo in nenazadnje posmehovanje ali nezadovoljstvo krajjanov na "nesposobno vodstvo", ker recimo ni znalo prav predstaviti in "prepričati" odgovornih v občini, da bi dobili vsaj nekaj denarja. In prav zato velja morda še enkrat premisliti (in morda prisluhniti pobudam), da bi z nekaj manjšim najvišjim zneskom pomoči "rešili" načrtovanjo akcije letos v še kakšni krajevni skupnosti. ● A. Žalar

Krajevni praznik - Mošnje - Za letošnji krajevni praznik v spomin na vrnitev krajjanov po drugi svetovni vojni iz koncentracijskih taborišč bodo v nedeljo ob 16. uri v krajevni skupnosti Mošnje v radovljški občini najprej odprli razstavo vezenin in različnih velikonočnih ptičkov. Na ta način bodo skušali s sodelovanjem krajjanov ohraniti in hkrati oživiti kulturno dediščino velikonočnega običaja. Razstava bo v župnišču v Mošnjah in bo odprta do 17. maja vsak dan med 17. in 19. uro. Po nedeljskih otvoritvih razstave bo v kulturnem domu v Mošnjah tudi tradicionalno srečanje nad 70 let starih krajjanov. ● (až)

Od Vasce do letališča - Cerkle - V soboto dopoldne bo v krajevni skupnosti Cerkle delovna akcija, na kateri bodo nasipali in urejali makadamsko cesto od Vasce do priključka na brnisko cesto pri letališču. Vodstvo krajevne skupnosti vabi krajane, da se udeležijo akcije in prinesajo tudi orodje (lopate, grable, ...). Če bo lepo vreme, se bo akcija začela ob 8. uri. ● (až)

Oddaja prostorov v vojašnici - Škofja Loka - V torek se bo na redni seji sestal svet krajevne skupnosti Kamnitnik v Škofji Loki. Obračnavali bodo rekonstrukcijo Kidričeve ceste, seznamili pa se bodo tudi z osnutkom predlogov za oddajo prostorov v najem v vojašnici na Partizanski cesti. ● (až)

Občni zbor TD - Kokrica - Člani Turističnega društva na Kokrici pri Kranju, ki so pred nedavnim proslavili 20-letnico obstoja in uspešnega delovanja društva, se bodo drevi (danes, 8. maja) ob 20. uri v kulturnem domu na Kokrici sestali na rednem občnem zboru. Pregledali bodo delo v minulem mandatnem obdobju, se pogovorili o letošnjem programu in izvolili novo vodstvo društva. Po občnem zboru bo Jože Antol in govoril o vzgoji in negi balkonskih in okenskih cvetlic. ● (až)

Prisrčna praznovanja - Kranj, Radovljica - Državni praznik 27. aprila - so proslavili tudi v Društvu upokojencev v Kranju, kjer so se začele tudi že prireditve na Vrtu pod Trto. Ta mesec bo na Vrtu že več prireditve, prva pa bo Šaljiva pošta. Tri dni pa so med prvomajskimi prazniki imeli v društvu tudi glasbo in vsakega obiskovalca gostišča je že na vhodu pozdravil rdeč načel.

Na sam večer državnega praznika pa je bila proslava tudi v dvorani knjižnice A. T. Linharta v Radovljici, na kateri se je zbralo veliko več ljudi, kot sta prireditelja (Socialistična stranka in ZZB NOV občine Radovljica) pričakovala. V slavnostnem nagovoru je predsednik Socialistične stranke v občini inž. Jože Kapus med drugim poudaril, da smo danes priča različnim političnim manipulacijam za strankarski prestiž v ocenjevanju NOB in njenem prispevku k zmagovalni antifašistični koaliciji v drugi svetovni vojni. Priča smo polemikam, tudi takšnim, ki jih pišejo "zgodovinarji", ki postavljajo mednarodno priznani boj partizanske vojske pod vprašaj... Veliko bi izgubili, če bi častna dejanja in ogromne žrtve v NOB pozabili, je poudaril govornik in končal z željo, da bi drugo leto praznovali še bolj množično in še bolj svečano. Tokrat so nastopili pevci DPD Svoboda iz Podnarta, citrarki Katja in Tatjana Kralj iz Ovsija in recitator Petra Žerovnik iz Radovljice. Slovesnost so vsi v dvorani sklenili z venčkom ljudskih in partizanskih pesmi. ● (ip-jr)

Salon pohištva v Tržiču - V prostorih prodajnega centra BPT v Tržiču, pri spodnjem vhodu v BPT (ob TVD Partizan Tržič) na Predilniški 16., je firma Tine Commerce iz Tržiča 22. aprila odprla Salon pohištva vseh priznanih proizvajalcev. Novi salon nudi kar precejšen izbor spalnic, dnevnih sob, predсоб, hele tehnik, kopališkega pohištva ter opreme za pisarne, šole, vrte in gostinske lokale. Ob popustih za plačilo za gotovino in ob prodaji na obročno plačilo je po dostava kupljenega pohištva na dom do 50 kilometrov brezplačna. Pa tudi cene so konkurenčne. (až)

Krajevna skupnost Visoko

Letošnji program ni seznam želja

Visoko, 7. maja - Letošnji program krajevne skupnosti Visoko v kranjski občini, ki so ga sprejeli pred dobrim mesecem, bi morda lahko pri hip glede na obsežnost ocenili kot seznam želja, vendar, kot pravi predsednik sveta KS Rajko Bakovnik, opredelitev niso pretirane. Pomenijo pravzaprav le že opredeljeno uresničevanje dinamike pred časom sprejetega srednjoročnega plana. Res pa je tudi, da bo uresničitev letošnjega programa po denarni plati najbrž precej težja kot doslej.

Ena od pomembnejših nalog, ki so si jo letos zastavili v krajevni skupnosti, je prav gotovo nadaljevanje obnove Doma krajjanov na Visokem. Letos načrtujejo nadaljevanje obnove strehe, dokončno ureditev sanitarij, adaptacijo kletnih prostorov pod nekdanjo trgovino za dejavnost sveta, organov in društev v krajevni skupnosti. S sodelovanjem organizacij in društev ter prispevki krajjanov so za ta del programa kandidirali na občinskem natečaju za delitev sredstev za investicijsko vzdrževanje. Čeprav

sredstva še niso razdeljena med krajevne skupnosti v občini, imajo realne izglede, da bodo na natečaju uspeli, saj so po merilih zbrali 355 točk in se na ta način uvrstili na sedmo mesto.

"Sicer pa smo v programu odločno izpostavili tudi obnovo asfaltne prelepke na cesti Britof - Hotež in s se sosednjimi krajevnimi skupnostmi dogovorili za ureditev in asfaltiranje ceste Visoko - Šenčur. Kar zadeva prvo, velja, da je cesta Kranj - Jezersko samo v naši krajevni skupnosti terjala v zadnjem desetletju izredno visok da-

vek, saj je na njej izgubilo življene 18 ljudi. Cesta Visoko - Šenčur pa je tudi med tistimi v občini, ki se že vrsto let pojavlja med željami in zahtevami za ureditev," pojasnjuje predsednik Rajko Bakovnik.

V programu komunalnih objektov in naprav, razen tega, načrtujejo tudi obnovo in asfaltiranje krajevnih cest in ulic v Športnem parku na Visokem, do večnamenskega objekta na Miljah in cesto Luže - Olševek. Radi bi se lotili regulacije potoka na Lužah, obnove javne razsvetljave, sanacije divjih odlagališč, načrtujejo pa tudi usposoblitev snežnega pluga in sklenitev pogodbe o pluženju krajevnih cest ter ulic.

"Gasilci na Visokem in na Lužah bi radi uredili svoje prostore oziroma na Lužah skupni prostor nad zbiralnico mleka, na Visokem

Pomor žab v Preddvoru

Ribiči so ogorčeni

Vodnogospodarsko podjetje (VGP) Kranj je po naročilu iz Živil Kranj odstranilo na približno 200 metrih obrežja jezera Črnava mulj in s tem uničilo okrog 10.000 žab in ves žabji mrest.

Kranj, maja - Škoda, ki je bila povzročena s tem neodgovornim possegom, je zelo velika; da ne govorim o ekološki škodi, saj na prizadetem območju ne bo žab nekaj let. V kratkem bomo v Ribiški družini dobili uradno oceno o povzročeni škodi, sicer pa je takrat ena žaba veljala po potrjenem in veljavnem ceniku 700 tolarjev," je povedal pred dnevi gospodar Ribiške družine Kranj Matevž Hudovernik.

Ulov žab, ko odlagajo mrest, ni dovoljen. Pa tudi sicer je na dovolilnico dovoljen ulov največ 30 žab. Za vsak nedovoljen ulov žab (brez dovolilnega mora lovitelj žab platičati torek kar precej visoko kazens. V Ribiški družini Kranj imajo kar nekaj primerov, ko so lovitelji žab prekršili podobno stroga pravila, kot že ves čas veljajo tudi za ribe. Strogo obravnavanje vsakega posameznega kršitelja zaradi nedovoljenega ulova nekaj žab pa postane naravnost smešno ob primerjavi z nedovoljenim in ekološko grobim posegom, ki je bil opravljen na obali Črnave po naročilu iz Živil Kranj.

Iz uradnega zaznamka Ribiške družine Kranj je razvidno, da je bil Franc Cegnar že 11. marca seznanjen od predstavnikov RD Kranj, da čiščenje obrežja ni mogoče, ker žabe

odlagajo mrest. Vendar pa so potem 21. marca, ko so v jezeru Črnava odvzemali ikre lipanom, člani RD Kranj ugotovili, da je pred kratkim nekdo odstranil mulj na desnem obrežju v dolžini 145 metrov, na levem pa v dolžini okrog 50 metrov. Z buldožersko odstranitvijo je bilo tako po oceni uničenih okrog 10.000 žab in ves žabji mrest. Ribiška družina je takoj obvestila predvorsko policijsko postajo in odgovornega inšpektorja, predstavnik VGP pa je med ogledom na terenu pojasnil, da je njihovo podjetje odstranilo mulj po naročilu Franca Cegnarja iz Živila Kranj 17. marca.

V kratkem bo znana uradna ocena o škodi. Takrat pa bo Ribiška družina Kranj vložila tudi odškodninski zahtevek proti povzročitelju. ● A. Žalar

Kaže, da so v Živilih razmišljali le o nočnem miru turistov v obh hotelih v Preddvoru. O urejeni obali najbrž že manj, saj je zdaj že posušeno blato, na katerem so imele prve dni po posegu "pravo jedino" ptice, še vedno na nekaterih mestih ob obali in jo bolj kazi kot lepša. Ob vsej škodi in neodgovornosti, kot pravijo ribiči, pa bo v kratkem znano, koliko bo veljal nekajletni "turistični mir" hotel-skovih gostov v Preddvoru. Najbrž bo razplet: le za veliko denarja, malo (žabje) glasbe.

Florjanova maša - Besnica - Gasilci v Besnici bodo v nedeljo ob 10. uri v Besnici priredili Florjanovo mašo. Na srečanje so povabilo vse člane, članice, mladince, pionirje iz gasilskih društev na desnem bregu Save v kranjski občini (od Podbljice do Žabnice in Mavčič). Zbrali se bodo ob 9.30 pri gasilskem domu v Spodnji Besnici, od koder bo skupni prevoz do mrliske vežice v Zgornji Besnici. Od vežice pa bodo v sprevodu krenili v cerkev. V nedeljo ob 7. uri pa bo v KS Besnica tudi start tradicionalnega vsakoletnega pohoda krajjanov na Špičasti hrib. ● (až)

Obisk iz Francije - Gorje - Godba Gorje pri Bledu že deset let sodeluje z organizacijskim komitejem Eurofanfar v Villefrancheu v bližini Toulousa v Franciji. Na njihovih prireditvah sodelujejo glasbene skupine iz okrog 15 evropskih držav. Ker pa letos gorjanski godbeniki praznujejo 85-letnico obstoja in delovanja (od 12. do 15. junija), so v goste povabili prireditelje iz Francije. Sprejeli so jih včeraj (četrtek) popoldne, do nedelje pa so jim pripravili zanimiv program. Predstavili jim bodo Bled in Gorenjsko. Po današnjem (petek) dopoldanskem sprejemu pri predsedniku radovljške občinske skupščine pa bo popoldne veselo srečanje na Homu nad Zasipom. ● (až)

Denar za krajevne skupnosti

Kranj - Kar 30 krajevnih skupnosti v kranjski občini se je prijavilo na natečaj za razdelitev 10,3 milijona tolarjev iz občinskega proračuna za investicijsko vzdrževanje prostorov skupne rabe v KS za letos. Na podlagi meril (vrsta investicije, udeležba KS, prispevek na gospodinjstvo) je daleč na prvem mestu KS Grad pri Cerkljah s 1049 točkami, saj so na primer krajani 13 gospodinjstev na Ambrožu za obnovo cerkve zbrali kar 155 točk tolarjev in samo s tem zbrali 775 točk. Na drugem mestu je s skupaj 415 točkami KS Velesovo. Občinska komisija za KS je že obiskala prvi 20 krajevnih skupnosti. Zaradi omejenih sredstev v proračunu kar precej krajevnih skupnosti v natečaju ne bo uspelo, če ne bo prevladala zadnje dni vse bolj pogosta pobuda iz KS v občini, da se najvišji znesek, 800 tisoč tolarjev, ki ga sprejel občinski izvršni svet, zmanjša na 600 tisoč. Na ta način bi se med dobitnike občinskih sredstev lahko vključilo še nekaj KS. O razdelitvi sredstev bo izvršni svet na predlog komisije za KS odločal na seji 13. maja. ● A. Ž.

Bo Kanal A oživel?

Škofja Loka - Potem ko je po 48 urah sprejemanja na televizorjih "mrknil" Kanal A s pretvornika Lubnik, se ogorčeni krajani na območju sedmih KS mesta oziroma občine Škofja Loka niso pomirili. Vprašanja, klici... se vsak dan vrstijo na strokovno službo krajevnih skupnosti mesta Škofja Loka. Tajnik in strokovni delavec KS Janko Brodar nam je ta teden povedal, da pripravlja že za prihodnji teden sestanek z vodstvom KS na območju občine Škofja Loka, vodstvom RTV OE Oddajnik in zveze, predstavniki podjetja Link in odgovornimi iz Kanala A. Želja in cilj sta, da bi z Lubniku čimprej spet lahko sprejemali Kanal A. Vključiti tev Kanala A s pretvornika Lubnik je financiralo sedem krajevnih skupnosti na območju mesta in sosednjih KS v Škofji Loki. Na zahtevo RTV OE Oddajnik in zveze pa je po dveh dneh "obratovanja" podjetje Link moralo izklopiti. ● A. Ž.

Dražje komunalne storitve

Tržič, 6. maja - Tržički izvršni svet je že konec marca letos dovolil povečanje cen komunalnih storitev s 1. aprilom. Takrat se je vodarina podražila za 19,57 odstotka, kanalščina za 38,67 odstotka in odvoz smeti za 26 odstotkov. Na včerajšnji seji je odobril nove cene teh storitev od 1. maja dalje, ko bodo gospodinjstva plačevala 16,84 tolarja za kubični meter porabljenne vode, 2,77 tolarja od iste količine vode za kanalčino in 5,98 tolarja na kvadratni meter za smeti. Podražil je tudi najemnine za stanovanja za 21,08 odstotka glede na aprilske cene. ● S. S.

Umrl predzadnji Maistrov borec - Spodnja Lipnica - Potem ko je pred nedavnim na Bledu umrl Martin Perc (eden od treh Maistrovih borcev za severno mejo), so 27. aprila pokopali še predzadnjega borca - 93-letnega Valentina Zupana iz Spodnje Lipnice. Poslednji iz vrste Maistrovih borcev v radovljški občini je zdaj Miloš Kelih iz Lesc. Želimo mu krepkega zdravja in še vrsto zadovoljnih let. ● (jr)

Bonboniera Zrno - V Likozarjevi ulici 13 (Primskovo) v Kranju - je bila sredi aprila odprta sicer majhna, vendar izredno bogato založena in tako na oku kot po cennih prikupnah trgovina Bonboniera Zrno. V njej je velika izbiro vseh vrst bonbonov, bonbonier, sokov, alkoholnih pijač, kave, čokolade, domačih piškotov... Ena od posebnosti so na primer (primerne za darilo) ročno pihane steklenice raznih oblik z različnimi pijačami znanega proizvajalca Lorencija iz Trebnjega. Nakupljeno blago tudi aranžirajo in dostavijo na dom (telefon: 324-645). Trgovina je odprta vsak dan ob 8. do 12. in 14.30 do 20., ob nedeljah pa ob 8. do 12. ure

Begunci domujejo tudi v Bohinju

Na poti v obljudljeno deželo

Republiški center za nastanitev in reševanje je v Stari Fužini v Bohinju tik pred pravomajskimi prazniki odpril nov center za begunce. V njem so pretežno »prehodni gostje«.

Stara Fužina, 5. maja - Center je v običajnih okoliščinah počitniški dom Jugovinila iz Splita. Njegova upravnica, zdaj vodja begunskega centra Tatjana Cvetek, ni povsem prepričana, da ga bodo begunci do vrhuncu turistične sezone izpraznili. Naval izseljevanja iz Bohinje je zdaj sicer ustavljen, ker so porušeni vsi mostovi in poti, zato pa tukaj ne morejo več slijeti v beg zlasti muslimansko in hrvaško prebivalstvo. Pretnere želje beguncem so odsejade.

V radovljisku občino sprva bilo veliko beguncev iz Bosne, saj na tem koncu Gorenjske očitno ne prebiva veliko njihovih rojakov. V začetku leta je bilo pri svojih nastanjeneh nekaj nad sto beguncev. Kot nam je povedala sekretarka Rdečega križa Milka Agrež, jom tu podelijo status begunca, oskrbijo pa jih tudi s hrano in oblačili. Z nastanitvenim centrom v Stari Fužini pa se je uveliko beguncev v občini podvijalo.

Begunci v počitniškem domu

Center za zaščito in reševanje v Ljubljani je novi begunski center odprt 26. aprila, v njem pa nastanil približno sto beguncev, ki so bili zavrnjeni na avstrijski meji, ko so hoteli potovati naprej v Nemčijo in na Švedsko. »26. aprila smo nastanili 110 beguncev, vendar jih je 32 že odpotovalo čez mejo,« nam je po-

Tatjana Cvetek. »Nekateri so svoji prišli iskat prav meje, z garancijo, da jim bo v tujini omogočili materialno preživetje. Zdaj jih imamo okoli 80, te dni pričakujemo še nekaj novih. V glavnem so ženske z otroki, vmes pa so tudi moški. Otrok je kar polovljajmo, ima 9 mesecev. Poiskala jih je tudi zdravnica ugotovila, da 24 begunkovih otrok sploh ni bilo cepljenih,

kar bomo seveda skušali takoj popraviti. Begunci, ki prihajajo iz Travnika, Mostarja, Zvornika, Bjeline, Sarajeva, pa iz številnih vasi v ogroženih predelih Bosne, so pri nas deležni dveh obrokov hrane. Rdeči križ je poskrbel posebej za otroško hrano in za higienične pripomočke, zlasti za šampone proti ušem, sicer pa sredstva za nastanitev in oskrbo teh ljudi zagotavlja republika.«

Pretresljive izpovedi

Begunci v Stari Fužini se včinoma še pod morečim vtisom dogajajo v domačem kraju družijo v molčeče skupine in pestujejo svoj strah in bolečino. Le otroci uživajo, kot da so na počitnicah.

»Z otrokom in dvema nečakaninjam sem namenjena k možu v Nemčijo, čakamo samo še na dokumente,« se je razvezal jezik eni od begunkov, po rodu Srbkinji, doma iz Bjeline. »Se preden se je v Bosni začela vojna, je bila moja družina deležna groženj in maltretiranju, ker je mož Musliman in otroci nosijo muslimanska imena. Strah za otroke me je pognal z doma. Vzela sem jih iz šole, puštila hišo in premoženje ter se odpravila za možem v Nemčijo. Kdove ali bom tam dobila delo, ali se bomo morali vrniti!«

Starec iz Zvornika je na begu že mesec dni. »5. aprila, na bajram, največji muslimanski praznik, smo morali od doma. Naši kraji so pod srbsko oblastjo, ki zagrizeno preganja Muslimane. Preživel sem prejno vojno, a je ta hujša, bolj umazana. Šešljeveci in arkanovci koljejo celo otroke in starce. Zato sem z vnuki zbežal od doma. Moja 72 let stara žena ni mogla z nami, ostala je doma.«

Tatjana Cvetek. »Nekateri so svoji prišli iskat prav meje, z garancijo, da jim bo v tujini omogočili materialno preživetje. Zdaj jih imamo okoli 80, te dni pričakujemo še nekaj novih. V glavnem so ženske z otroki, vmes pa so tudi moški. Otrok je kar polovljajmo, ima 9 mesecev. Poiskala jih je tudi zdravnica ugotovila, da 24 begunkovih otrok sploh ni bilo cepljenih,

Ljubljana, 4. maja - Na novinarski konferenci so predstavniki Ministrstva za zdravstvo, družino in socialno varstvo povedali, da je slovenski proračun za zdravstveno varstvo beguncev izdal že 64 milijonov tolarjev. Pri nas so begunci deležni nujnega zdravljenja, sanitetnega materiala, zdravil, bilo je tudi nekaj potrošnega, zagotavljajo pa tudi nujno opremo in obliko za novorjenice. Begunci iz Bosne so v slabšem socialnem in zdravstvenem stanju kot poprej Hrvati. Tudi higiena je na nižji ravni, pravijo v zdravstvenem ministrstvu, zato se bojijo epidemij, če se bo še vedno beguncev še povečovalo.

Sicer je bilo na Slovenskem v začetku tedna registriranih 14.265 beguncev iz Bosne, skoraj še enkrat toliko pa se jih ni prijavilo Rdečemu križu. V 32 zbirnih centrih po Sloveniji je nastanjenih 7.200 beguncev. Poleg tega pri nas prebiva še nekaj nad pet tisoč beguncev s Hrvaške. ● D. Z.

Ena starejših begunk je s snaho in vnukom pribrežala iz Zvornika. »Drugi so ostali doma. Osem otrok imam, štiri sinove in štiri hčere. Eden od sinov je bil v armadi, pa jo je puštil in odšel v Nemčijo. Tudi moj brat je v Nemčiji, zdaj prihaja po nas. Za ostale domače niti ne vem, ali so živi. Divji napadi četniških skupin so nas pregnali od doma. Peš smo skozi gozdove bežali do Tuzle, od tam pa z avtobusom v Zagreb in naprej v Slovenijo. Osmi dan sem tu, hvaležna, da ste nas siromake tako lepo sprejeli.«

Starec iz Zvornika je na begu že mesec dni. »5. aprila, na bajram, največji muslimanski praznik, smo morali od doma. Naši kraji so pod srbsko oblastjo, ki zagrizeno preganja Muslimane. Preživel sem prejno vojno, a je ta hujša, bolj umazana. Šešljeveci in arkanovci koljejo celo otroke in starce. Zato sem z vnuki zbežal od doma. Moja 72 let stara žena ni mogla z nami, ostala je doma.«

Kdove kaj je zdaj z njo in z vsemi drugimi? Nobenih vesti ni od doma, čeprav kar naprej poslušamo radio in televizijo.«

Kdaj se bo vse to končalo? »To bi moralis vprašati generala Adžića,« meni eden mlajših moških iz skupine beguncev, ki so več dni in noči bežali skozi gozdove do Tuzle, od koder so se pred četniškim terorjem resili v Zagreb, kjer jim je Rdeči križ pomagal naprej v Slovenijo. »Vojska nas tolče z našim lastnim orožjem, pomagajo pa jih srbske paravojaške enote. Ne mislite, da ni bila agresija na Bosno načrtovana od vsega začetka! Napadli so pod pretveto, da je ogroženo srbsko prebivalstvo v bosanskih krajih. Toda po nas so s topovi in minometi planili potem, ko so po noči skrivaj izselili svoje ljudi v Srbijo in Črno goro. Kakšna ogroženost neki, hoteli so naše ozemlje. Vojska lahko še dolgo drži Bosno, toda narod se bo zaradi strahu in besa dvignil! Bosanci ne bodo več prenašali dejstva, da se v svoji domovini ne smejte izrekati za Bosance.«

»Srbski narod je zaradi svojega terorističnega vodstva že izgubil dostojanstvo,« je dodal drugi moški. »Izgubil bo tudi vojno, ko se bo vanjo vmešala tujina. Pa ne samo diplomatsko, sicer ni rešitve za Bosno. Slišali ste, kaj se je dogajalo v Brčkem, Foči, Višegradu, Bjeljini, ko so se srbske teroristične skupine znašale nad civilnim muslimanskim in hrvaškim prebivalstvom. Temu divjaštvo mora biti nekoč konec!« ● D. Z. Žlebir, foto: J. Cigler

2 poročila Centra za socialno delo v Tržiču

Prestopništvo odraz razmer

Tržič, 6. maja - Socialne razmere v tržički občini se še naprej slabajo, bi bilo moč ugotoviti na osnovi poročila o dejavnostih Centra za socialno delo v Tržiču. Na seji tamkajšnjega izvršnega sveta so se nekaj govorili o pripravah za morebitni sprejem večjega števila beguncev iz Bosne. Center usmerja delo tudi v preventivo.

Družbenega kriza se najbolj v povečanem interesu za delovanje denarnih pomoči, kot so dodelili 6 enkratnih pomoči, za alkoholike in druge upravičene osebe pa je od aprila do 1. junija organizirana večernica.

Otroški dodatek prejemajo pravice za več kot 1500 otrok. Poleg tega so posamezni upravičeni do funkcionalnih pomoči pri oskrbi stroških v vrtcih in prehrani. Šoli: samo slednjih je treh do 60. Lani je bilo iz mesečne veči tudi upravičenje za stanarine in oprostitev.

Zal se zaostrene družbene prestopništvo. Kot ocenjujejo

v centru za socialno delo, kaznjava dejanja mladostnikov načrtači tako zaradi nezasposelnosti mladih kot zaradi po-manjkljivega nadzora s strani staršev. Razmere v tržički občini sicer niso slabše kot drugod v oklici, vendar pa imajo 18 mladoletnikov v vzgojnih zavodih. Pri mladih opažajo tudi zasvojenost z alkoholom in marijuanom. Prav zato načrtujejo za 19. maj okroglo mizo o narkomaniji, pripravlja svetovanje po telefonu za mlade, za mladoletne prestopnike pod strožjim nadzorom pa bodo organizirali tedensko skupinsko delo. Jezeni bi radi uvedli tudi skupinsko delo za osnovnošolce v obliki mladih delavnic in oblikovali skupino zdravljenih alkoholikov.

Med obravnavo poročila na izvršnem svetu so največ pozornosti namenili pripravljenosti centra za sprejem beguncev. Center je že zagotovil osebi za vodenje dela in življena begunskega centra v Podljubelju in Jelendolu, kjer bi lahko sprejeli okrog 200 oseb. ● S. Saje

Kam na dopust

Z odločitvijo še odlašamo

Vsako leto smo po pravomajskih praznikih že vedeli, kje in kako bomo poleti dopustovali. V podjetjih smo se prijavljali za letovanje v počitniških domovih, prikolicah in bungalovih, dobili regres in kupček prihranke za morske, gorske ali zdraviliške užitke. Kaj pa le-tos?

Jože Udvanc iz Ljubljane: »Prejšnja leto nismo dosti izbirali, kam bomo šli na dopust, večina je odhajala na jadransko obalo. Ta

pa se nam je zdaj zelo skrčila. Tudi jaz še ne vem, kje in kako bom prebil letošnji dopust. Najbolj verjetno, da nekje na jezerih. Morda v Bohinju, morda bom surfal na Cerkniškem jezeru, če bo le kaj vode.«

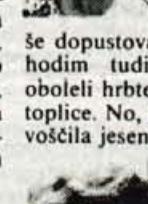

Janez Gršič iz Kranja: »Ne ukvarjam se še na črti za letošnje dopustovanje. Deloma so te-ga krivi materialni razlogi (tudi regresi

še nismo dobili), deloma dejstvo, da smo letos pri izbiri počitniškega kraja močno omejeni zaradi stanja na Hrvaskem. V Sloveniji pa je možnost za počitnikovanje bolj malo.«

Ivana Rakovec s Poljšice pri Podnartu: »Vse kaže, da bomo poleti k doma. Imamo kmetijo, denarja pa je tudi bolj malo za daljše dopustovanje. Na morje ne hodim tudi zaradi zdravil obolenih hrbitenici bolj ustrežajo toplice. No, tiste pa si bom pri-voščila jeseni.«

Ksenija Papič iz Lesc: »V družini se še nismo odločili, ali naj gremo na morje v Červar ali samo do Portoroža. Ne vemo, ali si

bomo upali na Hrvasko. Nekaj poguma so nam vili sosedje, ki so praznike preživeli v Maredi in se vrnili z dobrimi vtiši. V službi sem dobila že nekaj regres, mož pa že vsega. Kje je že tisti denar! Za poletne počitnice bo treba napraskati novega.● D. Z. Žlebir, foto: J. Cigler

POMISEL

Zdravstveni tolar

Ko so snavovali novo zdravstveno zakonodajo, so avtorji razmišljali tudi o možnosti, kako naj bi ljudjem zaračunalni višjo premoj za zdravstveno zavarovanje, če le-ti z nezdravim načinom življenja in škodljivimi razvodami zdravstveno več tvegajo. Človek naj bi sam ali pa vsaj v večji meri plačal zdravljenje tistih okvar, ki si jih sam povzroči s škodljivim ravnanjem, denimo zdravljenje zastrupitev z alkoholom ali zdravljenje kroničnega vnetja dihal pri kadilcih. V nekaterih državah tako praksa dobro uspeva, pri nas pa se ustavili pred zapletom, kako določiti, kdaj se je kdo sam škodoval ali obratno. Namesto individualne »obdavčitve« zdravju škodljivih navad zdaj v zdravstvenih krogih ozivljajo misel na »zdravstveni tolar«, obdavčitev zdravju škodljivih izdelkov.

Predlagatelj zdravstveni svet (njegov predsednik dr. Lokar) tovrstno zbirjanu denarja pripisuje preventivni pomen, pa tudi namembnost zdravstvenega tolarja naj bi bila strogo preventivna. Zdravstveni tolar, ki bi spočetka obdavčil alkohol in kajenje, naj bi korenito posegl tudi v miselnost ljudi. Po novi zdravstveni zakonodaji je namreč vsakomur načolnega dolžnosti, da sam skrbi za svoje zdravje. Iz načela, da človek ne sme škodovati svojemu in zdravju drugih, izhaja tudi pobuda za obdavčitev nekaterih izdelkov, začenši pri alkoholu in cigaretah, kasneje pa bi kazalo tudi krog še razširiti. Ljudje si nameč škodujemo tudi s hrano, obliko, čistili... S tovrstno obdavčitvijo ne bi bil denarno prikrajan nikč, z svojim ravnanjem ne škoduje sebi in drugim. Predlagatelj si je zamislil tudi lestvico obdavčitve: višja stopnja za (denimo) odprta in konzumna vina, ki vsebuje več alkohola, nižja za butelčna vina in sploh nobene za vrhunska vina z manj kot 10 odstotki alkohola.

Tisti, ki bi radi živel zdravo, pa smo tudi zaradi škodljivih razvod drugih izpostavljeni večjemu zdravstvenemu tveganju (denimo pasivni kadilci). predstavljamo le del takim predlogom načlono javnosti. Podobno so mnenja deljenja tudi v političnih strankah in parlamentu, ki mu bo nekoč v prihodnosti predložen tak zakon. Politični javnosti predlagatelj pripisuje dokajšen pomen. Ker niti kadilci niti pivci ne bodo navdušeni nad predlagano »tiho prohibicijo«, ga skrbi, da bi se politične stranke odvriče od te pobude v bojanji, da izgubijo volilce. ● D. Z. Žlebir

Stolpec za upokojence

Še tretji avtobus na Ptujsko goro - Dva avtobusa za izlet na Ptujsko goro, Liboje, Zreče in Roglo, ki ju organizira Društvo upokojencev Žabnica, sta že razprodana. Zato razpisujejo prijave upokojencev iz vseh treh Bitenj, Žabnica, Črno goro, Dorfarjev, Form in Sv. Duha, še za tretji avtobus. Izlet bo v sredo, 13. maja, ob 6.30 z vseh avtobusnih postaj od Zgornjih Bitenj do Dorfarjev. Prijave sprejemajo poverjeniki.

V jamo Vilenico in na morje - Društvo upokojencev Kranj vabi na prijeten izlet v kraško jamo Vilenico, v kobilarno Lipico in nato do Izole in Pirana. Odhod bo v torek, 12. maja, ob 6.30 izpred kina Center Kranj. Prijave sprejemajo v društvu na Tomšičevi 4 ob pondeljkih, sredah in petkih dopoldne.

Izlet in zdravljenje v toplicah - Društvo invalidov Kranj prireja v soboto, 30. maja, enodnevni izlet (namesto v Istrske Toplice) v Mozirje, zdravilišče Topolšica in Logarsko dolino. Hkrati obveščajo, da bodo v jeseni znova organizirali sedemdnevno zdravljenje v zdravilišču Moravske Toplice. Prijave sprejemajo v pisarni društva v Kranju, Begunjska 10, telefon 212-712 (Račič).

Kolesarski izlet na Jezersko - Sekcija za kolesarjenje pri Društvu upokojencev Kranj vabi v torek, 12. maja, na izlet na Jezersko. Odpeljali se bodo ob 8. uri izpred zgradbe društva. Tiisti z manj kondicije bodo lahko kolesarili do Celarja ali Kanonirja v Kokri, ostali pa do Planšarskega jezera.

Izlet k Koroškim jezerom in

PREJELI SMO

Jesenška občina si lasti upravljanje nad zasebno lastnino - greznicami

Tako je objavila v Uradnem listu Republike Slovenije, 18. januarja 1991, št. 2, str. 69. Odlok o pravilniku odvajanja odpadnih in padavinskih voda ter čiščenju greznice na območju občine Jesenice pod št. 353-19/90-2-1990, z dne 26. decembra 1990.

Izvlečki iz Odloka:

1. člen: ... ter praznjenje greznice s pretokom in greznici na prečrpavanje na celotnem območju občine Jesenice.

... po tem odloku so sanitarno-fekalne... vode...

3. čl.: ... odvajanje vode javno kanalizacijo, individualno ali s skupno greznico...

4. čl.: ... in mora zagotavljati varstvo okolja...

6. čl.: Naprave in objekti uporabnika so:

- hišna kanalizacija z greznico s pretokom ali

- hišna kanalizacija z greznico na prečrpavanje...

7. čl.: Priključek odpadnih vod na javno kanalizacijo je obvezen za vse objekte fizičnih in pravnih oseb na območjih, kjer je zgrajena javna kanalizacija. (opomba: v občini Jesenice je veliko področij, ki še nimajo javne kanalizacije.)

9. čl.: ... mora greznice praznití upravljalec, vsebino pa odvajati v določeni revizijski jašek javne kanalizacije...

Praznjenje individualnih greznic se izvaja po planu najmanj enkrat letno...

20. čl.: Odvoz oziroma odvoz in čiščenje voda plačujejo vse fizične in pravne osebe, ki za odvajanje odpadnih padavinskih voda uporabljajo javno kanalizacijo, individualno ali skupinsko greznico.

21. čl.: - 2: da vodi točno evidenco praznjenja individualnih greznic

21. čl.: 3: redno obvešča kraj, skupnosti in pristojne inšpekcije o praznjenju individualnih in skupinskih greznicah.

28. čl.: Upravljalec javne kanalizacije v roku treh mesecev od uveljavitve tega odloka sprejme pravilnik o praznjenju individualnih greznic, s katerimi uredi

pogoje in način praznjenja individualnih greznic.

29. čl.: V primerih, kjer ni možen dostop specialnih vozil do individualnih greznic, se določbe tega odloka ne izvajajo.

Izvleček iz dopisa Kovinarja kot upravitelja občine Jesenice z dne 12. decembra 1991 podpisemu: ... da smo mi kot izvajalcu zadolženi za obvezno enkratno po posebnem naročilu uporabnika večkratno čiščenje greznice. Uporabniki te storitev pa so obvezni plačevati kanalčino in čiščenje odpak po predpisanih merilih. - Na osnovi navedenega ste dolžni poravnati vse zapade obveznosti...

Izvleček iz Objave Kovinarja o plačilu kanalčine in čiščenja odpak na območju, kjer ni javne kanalizacije: Na 7. seji Družbenopolitičnega zborja, Zbora krajevnih skupnosti in Zbora združenega dela, dne 26. 12. 1990, je bil sprejet Odlok o ureditvi odvajanja odpadnih in padavinskih voda ter čiščenje greznice na območju občine Jesenice (Ur. list RS št. 2/91), ki predpisuje obvezno enkratno čiščenje greznice... kar plačujejo vsi občani občine Jesenice. Vse gošče se izlivajo v jašek javne kanalizacije, katerega lokacija je točno določena. S takim načinom odstranjevanja gošč je zagotovljeno varovanje okolja, saj s tem izcedne vode gošč ne onesnažujejo podtalnice, tal ali vodotokov.

Veljavnost odloka je od 1. 2. 1991 dalje. Pripombe in pojasnila za neučinkovitost izdaje, takega Odloka o greznicah:

1. V jesenški občini obstaja veliko območje, ki nimajo javne kanalizacije!

2. Iz vseh navedenih izvečkov Odloka in objav je jasno razvidno, da si občina Jesenice lasti upravljanje z greznicami, ki so zasebna last in kar je najvažnejše sestavni del vsake hiše, kakor vsaka kuhinja in spalnica! Torej ne more po nobenem zakonu z greznic upravljati kdorkoli razen lastnika!

3. Vsaka greznica, če naj pravilno deluje, mora biti polna! Ona je groba čistilna naprava, v kateri se izloča blato, ki je lažje od vode, s tem da splava na površino, voda pa odteka v ponikovalnico, kjer pronica v podtalnico! Torej trditve občine in Kovinarja, da vode iz greznic, če se jih prazni enkrat letno, ne onesnažujejo podtalnice, je popolnoma zgrešeno in tehnično nepravilno!

Sizifovo delo! Poleg tega se greznice ne praznijo zaradi količine

vode v njej, pač pa le gledo na količino blata v njej, le-to pa je odvisno, koliko oseb jo uporablja; ta čas pa se giblje od enega do vse do sedem in več let! To pa lahko ugotovi samo lastnik in nihče drug!

4. Iz navedenega sledi, da je Odlok Občine Jesenice izdan zelo nepremišljeno in tehnično nepraviljivo!

5. Občina lahko odvaja fekalije, vendar naj zato določi osnovne tarife za enkratno, naročeno praznjenje, po kateri bo naročnik plačal opravljeno storitev!

6. V tem smislu smo občani Kotne vložili tudi zahtevek na Ustavno sodišče RS, da razveljavlji zgoraj navedeni odlok, kar je dolžni poravnati vse zapade obveznosti...

Izvleček iz Objave Kovinarja o plačilu kanalčine in čiščenja odpak na območju, kjer ni javne kanalizacije: Na 7. seji Družbenopolitičnega zborja, Zbora krajevnih skupnosti in Zbora združenega dela, dne 26. 12. 1990, je bil sprejet Odlok o ureditvi odvajanja odpadnih in padavinskih voda ter čiščenje greznice na območju občine Jesenice (Ur. list RS št. 2/91), ki predpisuje obvezno enkratno čiščenje greznice... kar plačujejo vsi občani občine Jesenice. Vse gošče se izlivajo v jašek javne kanalizacije, katerega lokacija je točno določena. S takim načinom odstranjevanja gošč je zagotovljeno varovanje okolja, saj s tem izcedne vode gošč ne onesnažujejo podtalnice, tal ali vodotokov.

Veljavnost odloka je od 1. 2. 1991 dalje.

Pripombe in pojasnila za neučinkovitost izdaje, takega Odloka o greznicah:

1. V jesenški občini obstaja veliko območje, ki nimajo javne kanalizacije!

2. Iz vseh navedenih izvečkov Odloka in objav je jasno razvidno, da si občina Jesenice lasti upravljanje z greznicami, ki so zasebna last in kar je najvažnejše sestavni del vsake hiše, kakor vsaka kuhinja in spalnica! Torej ne more po nobenem zakonu z greznic upravljati kdorkoli razen lastnika!

3. Vsaka greznica, če naj pravilno deluje, mora biti polna! Ona je groba čistilna naprava, v kateri se izloča blato, ki je lažje od vode, s tem da splava na površino, voda pa odteka v ponikovalnico, kjer pronica v podtalnico! Torej trditve občine in Kovinarja, da vode iz greznic, če se jih prazni enkrat letno, ne onesnažujejo podtalnice, je popolnoma zgrešeno in tehnično nepravilno!

Sizifovo delo! Poleg tega se greznice ne praznijo zaradi količine

objavlja prosto delovno mesto
VODJA ODDELKA AOP
Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
- visoko šolo računalniške, organizacijske ali ekonomske smeri;
- znanje angleškega jezika
- ustrezne delovne izkušnje

Pisno prijavo in dokazila naj kandidati pošljejo v roku 15 dni od dneva objave na naslov: IKOS Kranj, 64000 Kranj, Savska cesta 22.

Ktivah. Nazadnje se je Capone tudi začel udeleževati konferenc vodstva mafije in jo je neposredno nadzoroval, čeprav formalno ni bil njegov član. Ko je bil Torrio leta 1925 hudo ranjen, je Capone za šefa vsihi Tonyja Lombarda, ki je bil formalno poglavar mafije v Chicagu, Pittsburghu, Detroitu, New Yorku, Clevelandu, St. Louisu, Philadelphia in še kje. V tistem času (1928) je Sicilijanska unija spremenila svoje ime in Italio-American Union in pod njim tudi nastopala v akcijah za občinske volitve v Chicagu. Lombardo je bil razsodnik za vse spore v sicilijanski koloniji, javno je nastopal kot patriot in politik, dejansko pa je bil desna roka Al Caponeja.

Še isto leto je sledil nekaj dumdumkam v glavo njegovih svecanih pogreb, dolg tri kilometre. Z Alfonsovo privolitvijo je bil za šefu Unije izvoljen Joseph Locordo, ki pa je zdržal na prestolu le štiri meseca. Znano je tudi, kaj se je v začetku tridesetih let zgodil z Al Caponejem. Kakor ga je prohibicija ustoličila, ga je tudi vrgla s prestola. Več ko ima cesar oblasti, več je njegovih zarotnikov in čim višje se gangster vzpenja, tem bliže je smrti. Caponeja pa ni doletela smrt pod točo krogel, kar bi bilo dostačno njegove veličine, temveč smešna in sramotna odsoba zaradi utaje davkov. Capone si je s svojo prednostjo in razkazovanjem bogastva zapravil ves politični vpliv. To pa je bilo zanj usodno.

New York pa je tačas z manj pompa svoje milijone na račun prohibicije služila tudi sveta trojica - Meyer Lansky, Bugsy Siegel in Lucky Luciano. Takrat si je edini žid med njimi zanimal sistem, ki mu je pozneje prinesel slavo izumitelja organiziranega kriminala: poskrbel je za čim več družabnikov, začenši z Luckyjem Lucianom in Bugsyjem Sieglem - postali so partnerji v igralnicah in glavnimi odjemalcji whiskyja, ki ga je Lansky s svojimi

se tiči zasebnih greznic, ki so na območju občine, kjer ni javne kanalizacije!

7. To objavljamo zato, ker Kovinar Jesenice, na osnovi Odloka, tožari vse tiste, ki se branijo plačati prispevke za kanalizacijo in čistilno napravo, za kateri ni občina upravičena pobirati tozadnih prispevkov na območjih, kjer ni javne kanalizacije. To pa je Odločbo Ustavnega sodišča, štev. U-1-33/89-13 z dne 22.3.1990.

8. Za Odločbo Ustavnega sodišča RS je bilo podpisanih 48 občanov Kočne.

V imenu prizadetih Rudolf Arh, ing. Kočna 23, Blejska Dobrava

RUDNIK URANA ŽIROVSKI VRH

Todaž 1
64224 GORENJA VAS
objavlja

JAVNO DRAŽBO

za prodajo praznih stanovanj v Gorenji vasi.

začetna cena za stanovanje

1 trisobno stanovanje v Gorenji vasi 243, št. stanovanja 16/II in izmeri 69,65 m² 61.382 DEM

1 dvoinpolsobno stanovanje v Gorenji vasi 244, št. stanovanja 18/III in izmeri 65,45 m² 57.596 DEM

1 dvosobno stanovanje v Gorenji vasi 241, št. stanovanja 7/I v izmeri 56,25 m² 49.500 DEM

1 enosobno stanovanje v Gorenji vasi 243, št. stanovanja 3/P v izmeri 34,40 m² 30.272 DEM

1 garsoniero v Gorenji vasi 244, št. stanovanja 17/II in izmeri 27,70 m² 24.376 DEM

Javna dražba bo v četrtek, 28. maja 1992, ob 12. uri v prostorih Rudnika urana Žirovski vrh, Todaž 1, Gorenja vas. Ogled stanovanj je na dan javne dražbe med 8. in 10. uro.

Interesenti, ki si želijo ogledati stanovanje se morajo oglasiti ob 8. uri v splošnem sektorju Rudnika urana Žirovski vrh, ki jim bo omogočil ogled stanovanja.

Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki bodo dve uri pred začetkom javne dražbe vplačale 10 % varščino od začetne cene na blagajni Rudnika urana Žirovski vrh ali na žiro račun številka: 51510-601-12713.

Kupec mora plačati celotno kupnino in prevzeti stanovanje najpozneje do 11. 6. 1992, sicer varščina zapade. Stanovanja so rabljena in se prodajo po sistemu video - kupljen.

Prometni davek plača kupec in ni vštet v začetno ceno. Kupec je dolžan na svoje stroške poskrbeti za vpis lastništva na stanovanju v zemeljski knjigi.

Stanovanja se plačajo v SLT po prodajnem menjalniškem tečaju Gorenjske banke, d.d. na dan plačila. Vse informacije je možno dobiti po telefonu 064/68-114, interna 220.

TEKSTILINDUS

KRANJ, p.o. - v stečaju
Gorenjesavska c. 12
64001 Kranj
p.p. 75

razpisuje prodajo rabljenih avtomobilov:

1. CIMOS C 35 RD letnik 1986 izklicna cena 6.161 DEM

2. CIMOS CX 2400 P letnik 1984 izklicna cena 4.020 DEM

3. MERCEDES benz 1213-42 letnik 1984 izklicna cena 13.930 DEM

Plačljivo v tolarski protivrednosti DEM na dan plačila po srednjem tečaju LB - Gorenjske banke.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: TEKSTILINDUS KRANJ, p.o. v stečaju, tajništvo stečajnega upravitelja, šifra - prodaja rabljenih avtomobilov Gorenjesavska 12, Kranj. Pisne ponudbe poslane po pošti sprejemamo do 15. 5. 1992. Priglasijo se lahko vse pravne in fizične osebe.

Avtomobili bodo prodani najboljšemu ponudniku. Morebitne davčne obveznosti plača kupec.

Ogled avtomobilov je, razen sobote in nedelje, možen vsak dan od 8. 5. do 15. 5. 1992 od 10. do 12. ure.

Vse dodatne informacije lahko interesenti dobijo po tel.: 064/222-441, int. 330.

mi sodelavci z lastnimi ladjami dovali v Ameriko. Lansky je kaj kmalu spoznal, da "največji problem gangsterja ni policija, temveč njegov pohlep". Več denarja, več žensk in več oblasti: Meyer je tej povezavi pravil "nenasitnost bedakov", ki je pokopala veliko njegovih prijateljev. Zato mu je njegov razum narekoval drugačno strategijo.

V svojih poslovnih navadah je bil tako knjigovodsko korenjen, da so ga v gangsterskih krogih imenoval "Honest Meyer", pošteli Meyer. Vedno je skrbel, da je partner dobil svoje delež dobička. Nihče ni izgubil. Na ta način je Meyer Lansky v petdesetih letih odpril 32 igralnic, pri katerih je bilo s svojimi vlogami udeleženih več kot tristo najmočnejših mož ameriškega podzemlja. Sistem je brezhibno deloval, ker je le on vedel, kakšen delež

Vlastja Simončič

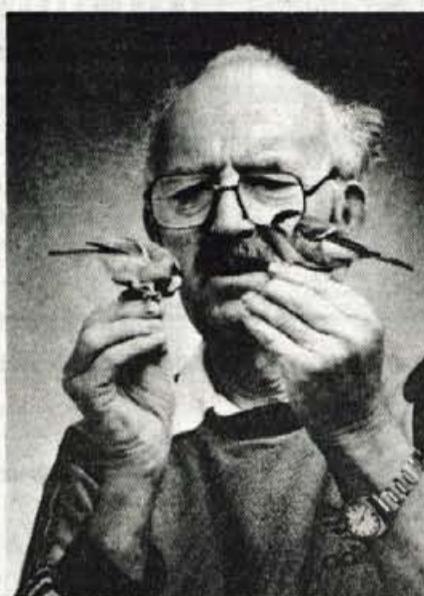
ŽIVETI S FOTOGRAFIJO

Gorenja vas - Minuli teden, tik pred prvomajskimi prazniki so v fotogaleriji Ivan Tavčar na istoimenski osnovni šoli v Gorenji vasi odprli razstavo fotografij Milana Kalana iz Gorenje vase.

Tudi vest o fotografiski razstavi je treba prav prebrati, saj skrivajo podatki o razstavi poleg dejstva, da razstava pač je, še marsikaj drugega. Avtor Milan Kalan razstavlja sicer prvič. Vendar pa je to v teh prostorih že 62. fotografiska razstava. Tudi galerija ima svojo posebno zgodovino, saj so jo odprli istočasno kot osnovno šolo in že dve desetletji je to galerija, kjer se nenehno izmenjujejo fotografiske razstave. Med dolej postavljenimi razstavami je bilo največ takih, ki so jih pripravili mladi člani gorenješkega foto kluba. Zanj pa se ve, da so člani, vsaj večina, izšli iz zdaj gotovo že znamenite fotografiske šole Vlastje Simončiča. In tudi Milan Kalan, ki prav zdaj razstavlja, je bil učenec v njegovem fotografiskem krožku.

Nova razstava na šoli pa pomeni še nekaj drugega: dokončno so bili obnovljeni prej zelo vlažni prostori fotolaboratorija v kleti stavbe Partizana v Gorenji vasi. Znova delujejo klubski laboratorij pa pomeni tudi, da je Vlastja Simončič spet zbral novo skupino otrok v fotografisko šolo v Gorenji vasi, kjer je nekaj časa ni bilo. To pa seveda ne pomeni, da doma in na tujem cjenjeni mojster fotografije Vlastja Simončič ta čas ni svojega znanja posredoval otrokom po Sloveniji. Ta konec tedna se bo na primer mudil v Ilirske Bistrici, kjer bo v eni šolski uri otroke naučil "slikanje".

"Letos mineva dvajset let, odkar z metodo zgodnje fotografiske vzgoje igraje naučnim otrokom, kaj je fotografija. Malim otrokom je seveda nesmiselno dajati v roke fotografiski aparat, vendar pa je prav, da tako zgodaj spoznajo, kako nastane fotografija: ko z vokom narisce na fotografiski papir poljubno sličico in to okopajo v kemikaliji, nastane nekaj, kar je lahko slika, v bistvu pa je to že fotografija, ki je takoj primerna za svojo prvo razstavo," razlagata Vlastja Simončič.

Pred kratkim je to svojo metodo zgodnje fotografiske vzgoje otrok predstavil tudi v Frankfurtu na seminarju NFI (Mednarodne organizacije prijateljev narave), kjer se je metode takoj pripeljalo ime slovenski model vzgoje. Sicer obstaja kar nekaj načinov zgodnje fotografiske vzgoje, vendar pa je med njimi Simončičeva metoda nekaj posebnega. Pred časom je seveda imela ime jugoslovanski model vzgoje in Vlastja Simončič je to svojo metodo že nekajkrat uspešno predstavljala v tujini na simpozijih in tudi predaval na akademijah po večjih evropskih mestih. Vendar pa je treba ne le doma, pač pa tudi v tujini kar nekaj časa, da se novost uveljavlja. Po vseh letih predstavljanja in seveda - predvsem doma - tudi uspešne uporabe, je zdaj FIAP, medna-

rodna foto zveza, naložila Vlastji Simončiču naj o tej svoji metodi napiše učbenik.

"To pa seveda pomeni, da bodo slovenski model zgodnje fotografiske vzgoje priporočili kot uspešen model za učenje fotografije najmlajših po vsem svetu. Učbenik zdaj piše že dva meseca, do jeseni mora biti pravljena, in pot so napovedali v FIAP, bo izšel v štirih jezikih. Ker doslej takšnega učbenika v svetu niso poznali, pač ne skrivam zadovoljstva, da novost prihaja iz Slovenije in bo nosila tudi ime - slovenska metoda. Takšno ime se mi zdi ustreznejše kot pa recimo Simončičeva metoda ali Vlasteva metoda, kot so me prepričevali znanci." Pravzaprav si ob visokem jubileju, 80-letnici, ki jo je Vlastja Simončič praznoval lani z otvoritvijo malega fotografiskskega muzeja v župnišču v Gorenji vasi, lepšega niti ni mogoče zejeti. Mojster fotografije, lani je od Mednarodne foto zveze že drugič prejel (kot edini med našimi mednarodnimi mojstri fotografije) najvišje priznanje - ekscelenca FIAP, vsa leta, zvesto kot vsi pravi fotograf sledi odgovoru na večno fotografiko vprašanje, kaj je bistvo fotografije: klub visokim letom je tako delovan, da bi lahko napisal še nekaj učbenikov o fotografiji, ne le enega. Če bi imel čas seveda. Tako pa je vedno nekje na poti, če ni kje po Evropi, je na poti med Ljubljano in Dobravščami, kjer preživi vecji del leta. Zadnja dva meseca je vsak sredo popoldne vodnik po svoji razstavi v gledališkem muzeju Ljubljana, kjer je na ogled izbor njegove gledališke fotografije. Simončič je namreč kar 43 let s fotografijo spremljal dogajanje na ljubljanskih in drugih slovenskih odrih, muzeju pa je tudi podaril vso svojo dokumentacijo - 800 na negativih dokumentiranih gledaliških predstav z več kot 50.000 posnetki. Razstavo so podaljšali do konca maja tudi zaradi bližnjega oblikovalskega kongresa v Ljubljani. ● Lea Mencinger

Razstava v galeriji I. Groharja

ISKANJE ABSTRAKTNE POTI V ZAHODNOEVROPSKI UMETNOSTI

Kitajskemu tradicionalnemu slikarstvu so nerealistično upodabljane in elementi abstraktnosti vse prej kot tuji. Govorimo lahko o abstraktnejšem poenostavljanju in poudarjanju mističnosti narave. Vloga razumevanja abstraktnosti je nujna in nepogrešljiva. Na eni strani se slikarstvo navezuje na kaligrafijo, na drugi strani pa ima povsem drugačen odnos do sveta in narave. Slikarstvo zaznava duhovne premike časa in jih spreminja z različnimi tehnikami in metodami.

Kaligrafija in slikarstvo uporabljata iste materiale: okrogel čopič, tuš, vodo, svilo ali poseben ročno izdelan papir ter podobno tehniko slikanja. Kakor v slikarstvu tudi v kaligrafiji lahko sledimo razvoju od realističnega upodabljanja do abstrakcije. Črno-bela tehnika

omogoča popolno podrejenost forme ideji in izrazu ustvarjalčevega duha. Linija nadomesti svetlobo in senco, z njo se izogne številnim nepotrebним nadrobnostim in omogoči slikarju čimprejšnje duhovno zbližanje s sliko. Slikar direktno podaja in izraža notranje želje ter se osvobaja starih norm. "Čopič mora slediti srcu." Čopič in črnilo poudarita ekspresiven izraz in subtilnost. Uporaba barve je nepotrebna oziroma neprimerna, abstrakcija barve in ekspresivna kvaliteta sta več kot zadovoljujoči. Slika nosi v sebi umetnikov značaj, videnje in občutenje sveta.

Huiquin v pismenkah, s katerimi se predstavlja, stopi še bliže nasproti subtilnemu in ekspresivnemu izrazu. Uporablja posebno slikarsko tehniko:

polivanje tuša ali slike z različitim tušem, slikarji pa se imenujejo polivalci tuša. Poteze čopiča niso vidne, vidno je prelivanje tuša. Izrazne možnosti so še bolj sproščene in so nov korak v izražanju občutkov in idej. Predstavlja nam ples v duhu ob zaznavanju oblik, skladnost med razgibanostjo danih teles in razgibanost duha.

Tehniko pismenk nam prevaža na velika platna zahodnoevropske tradicije. Osromačeno platno dopolni z nalepljeno pismenko, s tem ga obogati in

razširi spekter asociacij. Po tradicionalnem kitajskem slikarstvu imata slikarstvo in pisava božanski izvir. "Čopič mora slediti srcu" - sledi potezam začutimo melodijo prehajanja iz sproščenosti v tonus. Barve izbira svobodno glede na slikani objekt.

Približek navdih, ki se izteče v domislici se zasveti in izgine. Huiquin preblisk zadržuje na svojih platnih, ki se izteče v domislicah in izgine v nas.

P. Hafner, foto: Tomaž Lunder

GORENJSKO PRVENSTVO S FRAJTONARICO

Besnica - KUD Jože Papler in Turistično društvo Besnica prirejata v sodelovanju z organizatorjem 12. mednarodnega tekmovanja za Zlato harmoniko. Ljubečne izbirne tekmovanje oziroma gorenjsko prvenstvo v igranju na diatonično harmoniko - frajtonarico.

Tekmovanje bo v nedeljo, 12. junija, letos ob 14. uri na prireditvenem prostoru pred Osnovno šolo Besnica. Prijava za tekmovanje sprejema TD Besnica do 25. maja letos. Najuspešnejši "gorenjski godci" bodo lahko nastopili v polfinalu tekmovanja za Zlato harmoniko. Zaključno tekmovanje bo tako kot že enajst let doslej v Ljubljani in sicer v nedeljo, 13. septembra, letos.

Na prireditvi v Besnici lahko vsak prijavljeni harmonikar zaigra v tekmovalnem delu dve skladbi, katerih skupni čas ne sme biti daljši od štirih minut; skladbi morata biti različnih ritmov. Tekmovalec mora v prijavi poleg osebnih podatkov (naslova, št. telefona) navesti tudi avtorja in naslove skladb, s katerimi bo na tem tekmovanju nastopil. Informacije po telefonu 403-109 in 403-152.

USPEH MLADEGA VIOLINISTA

Kranj - Na mednarodnem tekmovanju mladih violinistov, ki je bilo konec aprila v italijanski Gorici, je sodeloval tudi učenec kranjske Glasbene šole Matic Anže. V zelo močni konkurenčni mladih talentov iz Avstrije, Italije, Nemčije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije je v A kategoriji (do 11 let) zasedel odlično 3. mesto. S tem si je pridobil pravico do nastopa na zaključnem koncertu nagrajencev, ki je bil 28. aprila letos v Slovenski filharmoniji v Ljubljani. Za uspeh mladega violinista ima gotovo največ zaslug njegova pedagoginja prof. Branka Marčan, pa tudi korepetitor na klavirju prof. Breda Anžej.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše se z grafičnimi listi predstavljajo gorenjske likovne umetnice. V galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slikar Henrik Marchel. V stebriščni dvorani Mestne hiše bodo v torek, 12. maja, ob 18. uri odprli razstavo o podjetništvu v mestu Kranju 1918 - 1941. V galeriji Pungrat razstavlja akad. slikar Zmago Puhar.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava unikatnega pohištva arhitekta Janeza Suhadolca. V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava izdelkov v tolčeni tehniki avtorja Ibrahim Pipa.

VRBA - Prešernova hiša je odprta vsak dan od 9. do 16. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 17. ure, ob ponedeljkih zaprt.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta vsak dan od 9.30 do 13. ure, ob nedeljah med 12. do 16. uro, ob sobotah zaprt.

KRANJSKA GORA - Liznjekova hiša je odprta vsak dan od 10. do 17. ure, v ob ponedeljkih zaprt.

BLED - V belem salonu hotela Toplice so na ogled slike akad. slikarja Jožeta Ciuhe.

SKOFJA LOKA - V galeriji I. Groharja je na ogled razstava slik kitajske slikarke Wang Huiqin. Zbirke Loškega muzeja so na ogled vsak dan od 9. do 17. ure, razen ponedeljka. V okroglem stolpu je na ogled razstava fotografij uprizoritve Škofjeloškega pasijona iz leta 1936. V galeriji Loškega muzeja je na ogled likovna razstava članov gorenjskih likovnih skupin. V galeriji Fara razstavlja Jiri Kočica. V mini galeriji občine Škofja Loka razstavlja "abstrakcije" Mimi Strlič iz Žirov.

TRŽIČ - V Kurnikovi hiši je na ogled mednarodna razstava geoloških in rudarskih ekslibrisov.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: KOMEDIJA ZA ABONMA - V Prešernovem gledališču Kranj bodo danes, v petek, 8. maja, gostovali igralci SNG Drama iz Ljubljane z Nicolajevu PRVO KLASO. Predstava ob 19.30 bo za abonma PETEK I in IZVEN. Jutri v soboto, 9. maja, bodo predstavili ponovili za abonma SOBOTA I in IZVEN.

KRANJ: LITERARNI VEČER - Literarna skupina KUD Sava Kranj prireja danes, v petek, 8. maja, ob 19. uri literarni večer na temo pomlad. Prireditve bo v modri dvorani gradu Kieselstein. Predstavili bodo ustvarjalnost sedmih literatov, v programu bo nastopila s plesom Mateja Puhar.

PODBLICA: PREMIERA - V prostorih kulturnega doma na Podblici pri Kranju bodo v soboto, 9. maja, ob 20.30 premierno uprizorili krstno izvedbo Milana Jesiha ČREPINJE v režiji Bojana Beštra.

PREDOSLJE: PONOVITEV KOMEDIJE - Kranjska skupina Izza kulis bo jutri, v soboto, ob 20. uri v Kulturnem domu v Predosljah uprizorila komedijo Neila Simona BOSA V PARKU.

SKOFJA LOKA: PREDSTAVITEV SEJALCA - V kapeli Loškega gradu bodo jutri, v soboto, 9. maja, ob 19. uri predstavili novo, 13. številko gorenjske literarne revije SEJALEC. Priprave šestnajstih avtorjev bodo predstavili Alenka Bole Vrabec, Tina Terzan, Jure Franko, Rok Kranjc in Jure Rejec.

JAVORNIK: PREMIERA KOMEDIJE - V kulturnem domu na Javorniku bodo danes, v petek, ob 19.30 premierno predstavili komedijo Mira Štefanca v desetih slikah VEČNA LOVIŠČA. Ponovitev kabaretne komedije bo v nedeljo, 10. maja, ob 19.30. Nastopajo člani dramske skupine DPD Svoboda France Mencinger Javornik - Koroška Bela.

TRŽIČ: IDRJA IN RUDNIK - V paviljonu NOB bodo danes, v petek, ob 17. uri odprli razstavo ob 500-letnici rudnika živega srebra in mesta Idrije ter slikarskega ciklusa akad. slikarja Rudija Skočirja. Razstavo bosta govorila prof. Janez Kavčič in ing. Martina Pišljar. Razstavo bo odprli predsednik skupščine občine Idrija dr. Janez Podobnik. V otvoritvenem programu sodeluje igralec Silvij Božič.

JESENICE: GLEDALIŠČE V GOSTEH - Danes, v petek, 8. maja, ob 19.30 gostuje v Gledališču Toneta Čufarja kranjsko Prešernovo gledališče s svojo uspešno predstavo Edwarda Albeeja KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF.

KRANJ: GOSTOVANJE MGL - V torek, 12. maja, ob 20. uri bo v Prešernovem gledališču Kranj gostovalo Mestno gledališče ljubljansko s predstavo Ephraima Kishona BIL JE ŠKRJANEC - za izven.

DRUGA GODBA

Konec maja bo v Ljubljani že osmič zapored prireditve Druga godba v organizaciji Glasbene mladine Slovenije in Radija Študent. Med sodelujočimi je vrsta zanimivih glasbenih skupin. Prireditve začenjajo Les negresses vertes v Hali Tivoli, odlična francoska lumpenproletarska folk skupina; koncert bo 20. maja ob 20. uri. V veliki dvorani Slovenske filharmonije bo 22. maja nastopil francoski kvartet Louisa Clavisa. Clavisi so med najuglednejše sodobne francoske improvizatorje, ki se še posebej izkaže v solih na klarinetih in sopranskem saksofonu. Njihova glasba je izrazito inventiven preplet različnih glasbenih vplivov in oblik od jazz-a, rocka in folka (predvsem kleškega) do klasične glasbe. Naslednji dan, 23. maja se bo v Križankah predstavil dunajski orkester Wiener Tschuschenkapelle (sestavljajo ga Slavonec, Turek, Arabec in dva Avstrijca), ki uporablja za svoj glasbeni izraz motive iz balkanske glasbene zakladnice.

V Križankah bo nastopila tudi ameriška skupina Marc Ribot's Rootless cosmopolitans. Vodja skupine Marc Ribot je eden najzanimivejših novih kitaristov newyorské off-off scene. V Križankah nastopajo 27. maja tudi slovenske skupine: Marco banda iz Prekmurja, Kurja koža iz Celja, Piščaci iz Kopra. Calicanto iz padove slovi kot najuspešnejši predstavnik italijanske potepuške folk glasbe.

V dvorani KUD France Prešeren se bo 28. maja predstavil ameriški kitarist Gary Lucas. Naslednji dan 29. maj bo v Križankah večer romske glasbe, saj bo nastopil ansambel Pere Petrovčiča - v dunajskih romskih krogih je znan kot eden najbolj norih romskih violinistov, sicer pa je begunec iz okolice Rume. Ob koncu prireditve je vsekakor treba omeniti Še Wattsova skupino Moire music drum orchestra. Watts je združil svoj zgodnjih radikalni jazzovski trio, multikulturalni mali orkester Moire Music in transžanrski tolkalno avantudo Drum Orchestra.

TRGOVSKI CENTER Deteljica

Privoščite si malo razvade za lepši vsakdan:

5

- cigarette: KIM, HB, Gauloises, Silk Cut,
Benson & Hedges
cigare: Henri Wintermans
whisky: Whyte & Mackay, Jack Daniel's,
Johnnie Walker, Black Velvet
likerji: Pina Colada, Carolans,
Peaches 'n Cream
čokolada: Alpia, Sprengel, Confina
parfumerija: Yves Rocher, Van Cleef
& Arpels, Benetton
instant kava: Grandos
vodka: Smirnoff

Našli nas boste v Ljubljani, Tržiču, na Bledu,
na Jesenicah, v Kranjski gori, Kobaridu in Bovcu.

7

DELIKATESA NA DETELJICI

Cenjeni kupci!

Na vas čaka bogata izbira

- mesnih izdelkov
- mlečnih izdelkov
- špecerijskega blaga

Pridite, prijazno vas bomo postregli.

064/52-078

6

Pekč

Deteljica

**VELIKA IZBIRA OBUTVE ZA VSO
DRUŽINO PO UGODNIH CENAH**

Ob razstavi mineralov in fosilov smo pripravili
še posebno ponudbo!
1 Obiščite nas in se prepričajte!

**ŠE VEDIJO NAJVEČJA
SLOVENSKA TRGOVINA
Z OBUVILJO**

5

LEPENKA TRŽIČ

LOTOS vas reši vsake zadrege

Edino trgovino tržiške Lepenke najdete v prodajnem centru Deteljica v Bistrici pri Tržiču. Ce je v poldrugem letu še niste odkrili, vam svetujemo kratek sprehod okrog trgovnic v novejšem delu; zagotovo ne bo ste zgrešili napisa LOTO'S.

Kaj to pomeni? Blagovno znamko, ki se že uveljavlja na trgu! Kdor je sprva vstopil v trgovino LOTO'S samo zaradi privlačno poseni papirja, ki ga uporabljamo v manj privlačnih prostorih, bo danes presenečen. Seveda, higienska konfekcija je še vedno poseni, ob njem pa je moč kupiti raznovrstno papirno galerijo in še bolj raznoliko pisarniško opremo. Ne boste verjeli, kako lepi so lahko izdelki iz papirja in lepenke!

Ne samo izgled, tudi res nizke cene so mikavne. Trenutno je ugoden nakup raznih registratorjev, narejenih za izvoz, različnega fotokopirnega papirja... Sicer pa, Izberite si sami! Poleg toaletnih papirjev in brisač različnih oblik in velikosti so na policah licični prtički, ovojni papirji, okrasni trakovi in druge drobnarje. Solarji bodo našli vse od svinčnikov in beležk do zvezkov. Za pisarniške potrebe je na voljo vse od mapic in map do papirja za telefaks. No, sedaj verjamete, da vas LOTO'S res lahko reši (skoraj) vsake zadrege?

Da ne bi pritisnili na kljuko prodajalne znamke, naj zapisemo, da je LOTO'S za vas odprt ob delavnikih od 8. do 12. in od 15. do 19. ure, ob sobotah pa med 8. in 12. uro! To soboto vas pričakujejo vse do 18. ure in celo v nedeljo od 8. do 13. ure. Ce imate še kakšno zadrego, pokličite na telefonsko številko 52-168; v trgovini LOTO'S so ustrezljivi.

8

ŽIVILA

ŽIVILA Kranj
trgovina in gostinstvo

Po nakupih vas vabimo v
ZELENI BISTRO
na Deteljici pri Tržiču.

Vsek dan vam nudimo tople malice in druge jedi po naročilu. Imamo tudi več različnih vrst pizz ter tople in hladne napitke.

Obiščite nas in se odpočijte v Zelenem bistroju!

4

TOKOS

Tržič

TOVARNIŠKA PRODAJALNA DETELJICA

ZA KMETOVALCE: rezilni deli za kmetijsko mehanizacijo, kose, srpi

ZA VRTIČKARJE: program vrtnega orodja

ZNANEGA NEMŠKEGA PROIZVJAJALCA ADLUS

ZA HOBY MOJSTRE IN PROFESIONALCE: zidarsko, pleskarsko, mizarsko orodje in pripomočki

UGODNE CENE ● VELIKA IZBIRA

prodajalna je odprta vsak delavnik od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure

**Prodajalna bo odprta tudi v času razstave
mineralov in fosilov!**

Tel. 50-142

Obiščite nas!

VELIKO PRILOŽNOSTI ZA UGODEN NAKUP

20. mednarodna razstava mineralov, fosilov in nakita

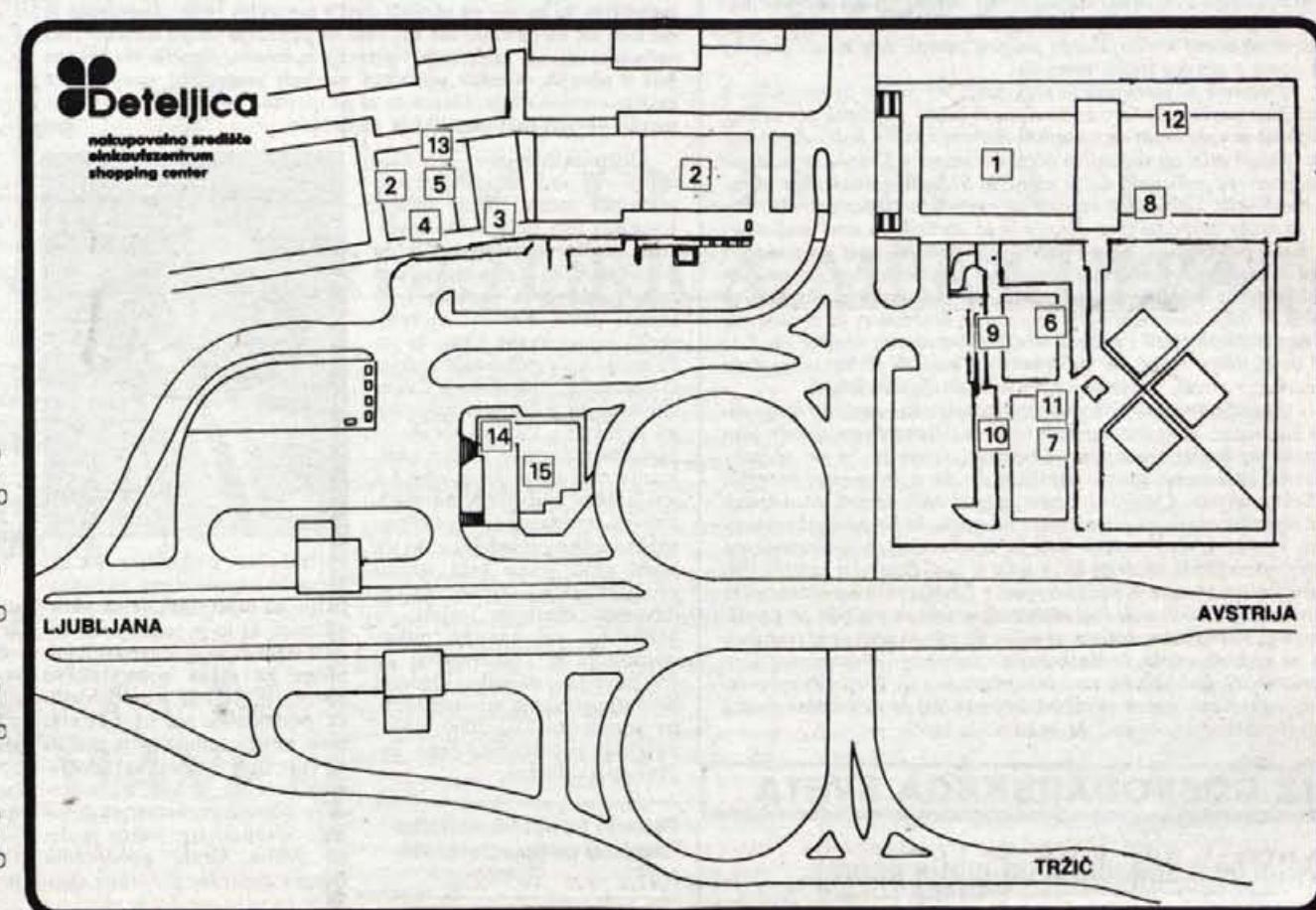
Osnovna šola v Bistrici pri Tržiču gosti letos že 20. mednarodno razstavo mineralov, fosilov in nakita. Ta prireditev je po številu obiskovalcev tretja na svetu, njena posebnost pa so številne spremljajoče dejavnosti. Tokrat bo moč videti tudi razstave Kraško podzemlje v Sloveniji, Okamneno življenje Jesenice in Štajerske, Slovenska geološka pot, Geološka zbirka, Življenje v kamnu, Mladi raziskovalci in Mladi naravoslovci. Obenem bo na ogled zlatarska delavnica iz Celja, brušenje samoborskega kristalnega stekla, obdelava poldragega in dragega kamna ter izdelava ohridskih biserov v filigranu. Vse prireditve bodo potekale v soboto in nedeljo med 8. in 18. uro.

Pa še to! Vstopnica bo tokrat prvič spominska razglednica, ki stane 150 tolarjev za otroke, 200 za odrasle in 500 za družine. Vstopnica velja tudi za prevoz v Dolžanova sotesko in Podljubelj. Stalni obiskovalci razstave mineralov že vedo, da je to ena redkih prireditve, kjer ni treba posebej plačati parkirnine.

Deteljica bo prihodnje leto praznovala 15. obletnico poslovanja. Ob začetku poslovanja je bila prvi tovrstni prodajni center, v katerem so bile tovarniške prodajalne v večini in so si z ugodnejšimi cenami pridobile obiskovalce in potrošnike iz vse Slovenije in tudi iz zamejstva. Prav tako je Deteljica postala eden od ciljev enodnevnih avtobusnih izletov. Steber ponudbe in obenem glavni magnet za obisk je bila seveda prodajalna Peko, ki je še vedno naj-

večja slovenska trgovina z obutvijo. Pred leti so center razširili še z enim objektom in tako razširili njegovo ponudbo.

Priporočamo vam obisk prodajaln, ki jih danes predstavljamo, in vas obenem obveščamo, da bodo odprte tudi v času razstave mineralov in fosilov, ki je ta konec tedna na ogled v prostorih Osnovne šole Bistrica, za krajši sprehod oddaljene od Trgovskega centra Deteljica.

PETROL GOSTINSTVO

Restavracija Petrol
Deteljica

vam med drugim nudi kosa, npr.: goveja juha s fritati, kranjska bržola, kruhov cmok, solata in sladica

Priporočajo tudi: kalamare na žaru ali ovkrite, postri, tatarski biftek, poprov steak, puranov rezek v smetanovi omaki, z gobami, rampsteak, jetra na žaru, pohorsko omledo, orehove palačinke in vsak dan sveže kremne rezine

Prinašalcu tega oglasa odobrimo 10 % popust pri plačlu računa!

Tel.: 50-575. Odprt: med tednom od 8. - 21. ure, sobota, nedelja od 8. - 22. ure.

Prisrčno dobrodošli!

Trgovine Mercator - Preskrba iz Tržiča

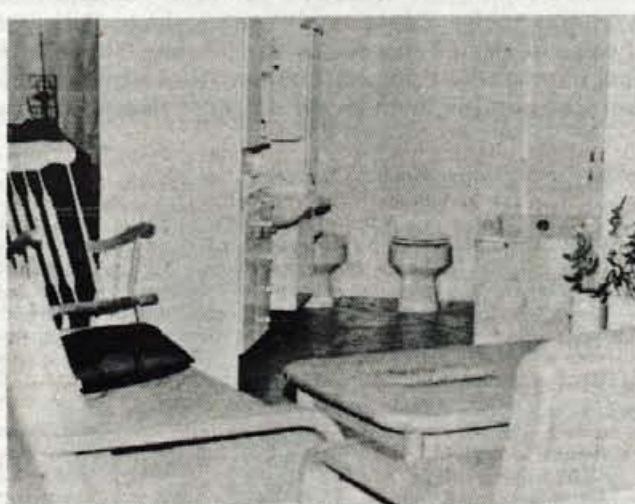
Bogata ponudba na Deteljici

To soboto odpirajo novo diskontno prodajalno za hrano in pijačo.

Tržiško podjetje Mercator - Preskrba ima v prodajnem centru Deteljica v Bistrici pri Tržiču kar tri različne lokale. Kupce vabi v salon pohištva in samopostrežno trgovino z živili, ob kateri je tudi bife. Od 9. maja dalje bo svojo ponudbo obogatil z živilskim diskontom v kletni etaži pod svojo samopostrežno trgovino.

In kaj ponujajo obiskovalcem v svojih trgovinah? No, če smo natančni, salon pohištva so najeli od tovarne ZLIT; v prenovljeni prodajalni ponujajo masivno pohištvo predvsem tega znanega proizvajalca, nov pa je program sanitarno keramike, kopaliških omaric in pip. Če si kdo želi še večjo izbiro, ni daleč do salona pohištva v Tržiču, na Balusu, kjer je zlasti ugodna prodaja talnih oblog na 5 obrokov brez obresti.

V največji samopostrežni trgovini tržiškega Mercatorja v Bistrici najdete vse za potrešitev lakote in žeje pa še kaj drugega povrh. Tu je namreč dobro založen delikatesni oddelek, ob njem je bogata vino-teka, poleg mesa in sadja ter vseh prehrambenih artiklov pa je moč kupiti tudi drobno galerijsko blago, gospodinjske potrebščine in časopise ter revije. Kdor naloži v košarico ali voziček za več kot 2.500 tolarjev blaga, plača 2 odstotka manj od celotnega zneska na računu. Vabljivo, mar ne?

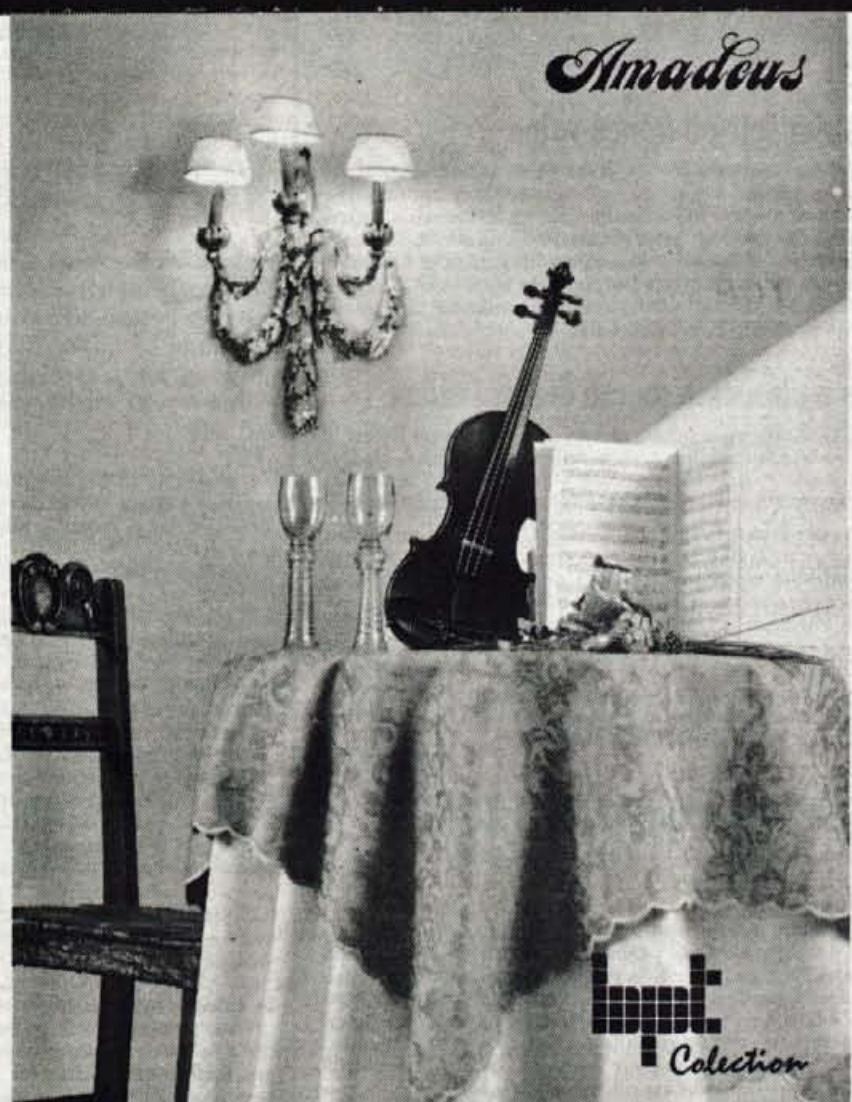
Mercator - Preskrba ponuja v salonu pohištva tudi sodobne kopališnice.

Posebno presenečenje pa čaka prve tri kupce v novem diskontu, ki ga bodo odprli v soboto ob 7. uri! To naj ostane skrivnost, a vsi bodoči kupci morajo že sedaj zvedeti, da bodo v tej trgovini na prodaj večje količine živil in pijač po približno pol nižjih cenah kot v maloprodaji. In kupljeno blago bo uslužbenec z dvigalom pripeljal do blagajne.

To soboto bodo začeli pred samopostrežno trgovino prodajati na stojnicah zelenja-

vo in sladoled. Kdor si želi drugačne osvežitve, lahko obiše manjši bife ob trgovini.

Pa še to! Ker bo ta konec tedna na Deteljici veliko obiskovalcev, jim bo tržiški Mercator gostoljubno odprti vrata. V soboto, 9. maja, bosta samopostrežna in diskont odprta med 7. in 15. uro, drugi lokal pa dve uri manj. V nedeljo, 10. maja, vas Mercatorjevi trgovci na Deteljici pričakujejo med 8. in 12. uro. Priporočajo se za vaš obisk!

BPT Tržič vam v svoji industrijski prodajalni na Deteljici v času 20. Mednarodne razstave mineralov, fosilov in nakita v soboto in nedeljo, dne 9. in 10. 5. 1992, non stop od 9. do 19. ure, nudi bogat izbor vrhunske posteljnine in prtov ter dekorativnega blaga po tovarniških cenah.

Nudimo tudi prodajo na dva čeka in nakup na osnovi kreditne pogodbe.

Se priporočamo!

GOSPODARSKI KOMENTAR

Han

MARIJA VOLČJAK

Prepiri

Snovi za pisanje o prepirih je na Slovenskem več kot dovolj, navsezadnje po prepirljivosti slovi parlament, doslej tudi vlada, nemara bo tudi poslej. Pregovor namreč pravi, da imajo ljudje takšno vlado, kakršno si zaslužijo, Slovenci pa se radi prepiram.

Nič seveda ne bi bilo narobe, če bi bili to ustvarjalni prepiri, ki vodijo k rešitvi problema, navsezadnje bi jih bili celo veseli, saj smo bili dolgo družba, ki konfliktov ni smela poznati in imeti. Nemara je prepirov v sedanji vsesloščini zmešnavi tudi zato veliko in se bomo ustvarjalnega prepira morali šele naučiti, doletje pa bomo v prazno trošili energijo.

Prepir, ki pomenijo le stopicanje na mestu in ne vodijo k razrešitvi problemov in združitvi moči lahko najdemo res veliko, majhnih in velikih, ki so v majhni Sloveniji toliko bolj nesmiselnih. Na okrogli mizi ob sedanjem obrtnem sejmu v Kranju se je, demimo, ponovno pokazalo, da se na ravni Slovenije nikakor ne morejo dogovoriti, kako bodo vzpostavili svetovalno-informativno mrežo za malo gospodarstvo, čeprav bi jo obrtniki in novi podjetniki še kako potrebovali, saj so tudi zanje napočeli novi gospodarski časi in problemi. Kakorkoli obračamo besede in misli, ki smo jih slišali, se ne moremo izogniti vtišu, da snovalcem poglaviti cilj sploh ni tako pomemben kot morebitne drobtinice, ki bi uategnile posameznikom pasti z mize. Z drugimi besedami, zanima jih, kdo bo dobil denar in s tem tudi politično moč, ki jo bo omogočala svetovalna mreža, razpredena po vseh slovenskih krajih.

Se bolj zanimivo se zapleta z visokoletečo zamislio o slovenski kakovosti, ki jo je z lanskim sejemom Slovenki proizvod - Slovenska kakovost promoviral. Gorenjski sejem in že na začetku povzročil polemike, sporno je bilo že to, da se je zamisel porodila v Kranju in ne v Ljubljani. Sejem je imel velik odnev, zato kranjski sejmarji zagnano pripravljajo drugega, ki bo potekal septembra. V strahu, da jim ideje kdo ne bi ukradel, so jo pravočasno ustrezno zaščitili, za deset let, v teku je tudi ženevška zaščita. Podobno zamisel so te dni promovirali v Ljubljani in na ustanovitev združenja povabili ugledna imena slovenskega politike in gospodarstva. Poznavalec seveda ni ušlo, da sta si ideji zelo podobni, da ne rečemo enaki, le da kranjsko združenje svojo označuje z znakom SQ. Ljubljansko zaradi zamude le s Q. Prav zanimivo bo torej opazovati, kateri znak bo zmagal, saj je nedvomno veliko bolj iluzorno pričakovati, da bi združila moči.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Odločbe o dohodnini od junija naprej

(STA) Prijave o dohodnini, ki smo jih državljanji Slovenije oddali do konca marca, bilo pa jih je več kot milijon, zdaj računalniško obdelujejo. Prve odločbe bodo začeli pošiljati konec junija, je povedal direktor republike davčne uprave Ivan Rojc. Največ odločb bodo poslali avgusta, septembra in oktobra. Zakon o dohodnini namreč predvideva, da morajo biti zadnje odločbe poslane do konca oktobra.

Novi dinar šele ob koncu vojne

Narodna banka Jugoslavije se še ni odločila, kdaj bo uvelia novo valuto, najbrž bo počakala na konec vojne. Dejarni osamosvojitev Makedonije jih ni presenetila, njeni uslužbeni v Makedoniji že prevzemajo okrog devet do enajst milijard dinarjev, kolikor jih je ostalo v blagajnah in v obtoku. Prepričani so, da se tokrat ne bo ponovila zgoda iz Slovenije in Hrvaške, od koder se je ob uvedbi nove valute v preostanek Jugoslavije pretočilo zelo veliko dinarjev.

Zakon o obrestnih merah čez dva tedna

(STA) Skupšinski odbor za kreditno-monetarni sistem in politiko bo o izdaji zakona o obrestnih merah odločal čez dva tedna, ko bosta svoje rekli slovenska vlada in Banka Slovenije. Tedaj bodo obravnavali tudi program Agencije Republike Slovenije, za prestrukturiranje in sanacijo bank ter hranilnic. Obrestna mera naj bi bila v višini povprečne profitne stopnje, države limitirajo obresti na posojilo državljanom do 6 odstotkov in na gospodarska posojila do 8 odstotkov, višje se oderuške, ki jih v tržnem gospodarstvu pojmujejo kot kaznivo dejanje, je dejal Ludvik Toplak. Predstavniki vlade pa je na seji dejal, da vlada o tem zakonu še nima stališča in da se vprašanje obrestnih mer, metod revalorizacije in višine realnih obresti rešuje predvsem skozi sistem sanacije bank in ne z omejevanjem, kakor je predlagano v tem zakonu.

Kranjska Sava na Madžarskem

Kranjska Sava je aprila na Madžarskem odprla prodajno podjetje Sava Trade Hungary LTD, v katerem ima večinski del. Sedež ima v strogem središču Budimpešte, ob eni glavnih mestnih vpadnic pa trgovino in skladišče. Letos načrtujejo za približno 4 milijone dolarjev poslov, v zelo močni konkurenčni na madžarskem trgu, kjer so že prisotni drugi znani izdelovalci. Prvi odzivi na kvalitetno in sorazmerno dostopno ceno so ugodni. Že leto dni je na madžarskem trgu neposredno prisoten tudi Semperit, ki pa ponuja le pnevmatika, medtem ko bo Sava tržila tudi paleto tehničnih izdelkov. Številni izdelovalci pričakujejo hitro rast prodaje na vzhodnih trgih.

Drugi korak madžarske privatizacije

(STA) V drugem koraku bodo na Madžarskem lastninsko preoblikovali 278 državnih podjetij, katerih vrednost je bila ocenjena na 875 milijonov ameriških dolarjev, prešla pa bodo v zasebno last. V prvi fazi, ki jo ureščujejo že od oktobra leti, je doslej od skupno 437 podjetij dejansko prešlo v zasebno last 63 podjetij, vrednost vseh pa je bila ocenjena na 275 milijonov dolarjev. V drugi fazi privatizacije bo najnižja prodajna cena posameznega podjetja znašala najmanj 80 odstotkov ocenjene vrednosti podjetja.

V Kranju obrtni sejem nikakor ne more polno zaživeti

Obrtnikom največ preglavic povzroča prehod blaga in storitev prek meja

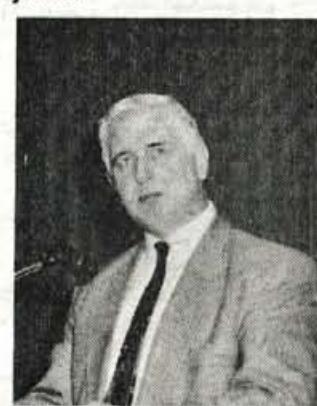
Svetovalna informacijska mreža za malo gospodarstvo še naprej predmet spora.

Kranj, 5. maja - Čeprav je Gorenjski sejem razposiljal 4 tisoč vabil po Sloveniji, je udeležba na 17. mednarodnem sejmu obrti in podjetništva v Kranju zelo skromna in ponovno se zastavlja vprašanje o njegovi smiselnosti. Povsem je izgubil poudarek na kooperacijah z industrijo, ki so mu ga skušali dati v preteklih letih. Nedvomno je res tudi to, da obrtniki nič kaj radi ne pokazajo svojih izdelkov, saj večinoma nimajo zaščitenih, tipizacij in standardizacija sta pri nas še v povojni. Vendar postajata vse bolj pomembni vstopnici za razvite evropske trge, kamor so se po razpadu jugoslovenskega trga morali obrniti tudi obrtniki in podjetniki.

Obrtniških sejmov je v Sloveniji vse več, tako rekoč vsa sejemska mesta jih že imajo. Kranjski ima dolgoletno tradicijo, vendar nikakor ne more polno zaživeti. Ohranjamо termin, zasnovan v vsebino tega sejma, pravi direktor Gorenjskega sejma Franc Ekar, ki računa, da bo v prihodnjem zaživelja sejemska izmenjava s Čehoslovaško in z drugimi vzhodnimi državami, kjer se poraja tržno gospodarstvo. Večje zanimalje obrtnikov pa si obeta z uvajanjem evropskih normativov in standardov, z ustrezno zaščito njihovih izdelkov, ki jih bodo nato lahko brez strahu predstavljali na sejmih. Na nedavnom obrtnem sejmu v Münchenu so namreč našim obrtnikom in podjetnikom jasno povedali, da njihovi izdelki brez upoštevanja mednarodnega standarda ISO 2000 lahko dosegajo le polovično ceno, čeprav so kvalitetni.

Obrtniki so bili 90-odstotno navezani na jugoslovanski trg

Obrtnikom trenutno največ preglavic povzroča prehodnost blaga in storitev prek meja, saj je še vedno zelo kontroliran,

obrtniki in podjetniki pa so premalo usposobljeni za nastopanje na tujih trgih, je na okrogli mizi, ki jo je sam vodil, dejal Viktor Brezar, dosedanji minister za malo gospodarstvo Slovenije. Seveda je to posledica preteklosti, saj se obrtniki niso mogli samostojno podati na tuje trge. Zato je seveda razumljivo, da je bilo 90 odstotkov obrtnikov usmerjenih na jugoslovanski trg, kakor je dejal Miha Grah, predsednik Obrtnice zbornice Slovenije. Kolikor ga je še ostalo, je plačilno slabo ali povsem nesposoben, slovenski obrtniki so svoje izdelke prodajali predvsem v sosednjo Hrvaško, ki je po Gra-

V Sloveniji je približno 23.000 obrtnikov in 21.000 podjetnikov, aktivnih je le tretjina podjetnikov. Na Gorenjskem je lani število obrtnikov naraslo za odstotek, število t.i. popoldancev se je zmanjšalo za 2,5 odstotka. Število zaposlenih je lani na Gorenjskem padlo za 5,2 odstotka (naraslo je le v Škofje Loka občini), v Sloveniji je poraslo za 3 odstotke. Na Gorenjskem je 2.219 zasebnih podjetij, ki imajo 1.330 zaposlenih, 970 podjetnikov pa je ob koncu leta oddalo zaključni račun.

hovih besedah pred težkimi finančnimi kolapsom, zato plačilni ni moč pričakovati.

Položaj obrtnika in podjetnika še vedno ni enak

Kranjski obrtniki so bili v glavnem kooperanti industrije, ki je bila obrnjena na jugoslovanski trg, zato so razmere zdaj tudi v obrti katastrofalne, je dejal Stane Vreček, podpredsednik kranjskega izvršnega sveta. Zaposlenost v malem gospodarstvu v Kranju sicer ne pada, kar pa je posledica ustanavljanja novih podjetij. Franc Šifrar, dosedanji predsednik Obrtnice zbornice iz Škofje Loke je dejal, da so obrtniki dosegli zlasti prek Iskre veliko izvajali v sosednjo Avstrijo, zdaj se podajajo na samostojno pot, pri tem pa jim veliko težav povzroča neizenačenost položaja obr-

tnika in podjetnika, saj je podjetniku veliko lažje prodajati na tuje, veliko lažje pa bi poslovali, če bi imeli devizne račune.

Postavitev svetovalne mreže še naprej sporna

Na okrogli mizi se niso mogli izogniti najbolj vroči obrtniško-podjetniški temi, pokazalo se je, da postavitev svetovalno-informativne mreže še naprej ostaja sporna, čeprav Brezarjev poskus v slovenski skupščini ni uspel. Zdaj pravi, da naj bi država le vzpostavila mrežo svetovalnih mest po Sloveniji, nato pa naj bi jo prepustila drugim, občinski izvršni sveti pa naj bi odločali, kdo bo prevzel svetovanje: občinska uprava, obrtnice zbornice ali zasebna svetovalna podjetja. Ministrstvo naj bi zadržalo le možnost, da letne pogodbe ne podaljša, če s storitvami ne bo zadovoljno. Z izobraževalnim centrom Gea College pa so dogovorjeni, da se bodo svetovalci izobraževali v Bohinju. V informacijski sistem pa naj bi proti plačilu vključili tudi obstoječe baze podatkov in jih povezali, tudi mednarodno. Brezar ni izključil možnosti, da bi svetovalno mrežo sfinancirali s podmočno programa Phare.

Kako sporna je še vedno ta zamisel, smo lahko razbrali iz Grafovih besed, ki je dejal, da bi bilo najbolje, če bi vrla denar za vzpostavitev informacijskega sistema dala obrtnikom zbornicam in nato kontrolirala, če je bil pravilno uporabljen. ● M. Volčjak

Kako se znebiti bremena dolga

V Alplesu računajo na "injekcijo" iz republike

Železniki, 5. maja - Kolektiv Alplesa je bil pred dvema letoma, ko je krmilo prevzela mlada vodstvena ekipa z direktorjem Petrom Šmidom na čelu, v domala brezizhodnem položaju. Podjetni vodstveniki so izdelali sanacijski program, ki vključuje tudi reorganizacijo. Zdaj je v Alplesu krovno podjetje s sedmimi hčerami, katerih programi so tržno zanimivi in ki so po besedah Petra Šmida že sposobne tekoče pozitivno poslovati. Sanacijski program se izteka, piko na i naj bi pristavila dokapitalizacija v višini štiri milijone mark. Alples namreč še vedno tepejo starci "grehi", kratkoročna posojila in drage obresti, ki se vlečejo še iz časov velikih gradenj pred več leti.

Za Alples so bile v preteklosti značilne pogoste reorganizacije. Tudi vi ste se je lotili. Je bilo to res potrebno?

»Alples je (bil) veliko podjetje, pod njegovo streho domujejo različne dejavnosti, tudi lokalno ločene, ki so komercialno, finančno, proizvodno zključene celote. Prvi vidik reorganizacije je bil obvladovanje stroškov, ki so zdaj jasno razvidni, drugi možnost bodočega sovlaganja; potencialni partnerji so oziroma bodo pripravljeni sovlagati le v tisti del, za katerega so zainteresirani, ne pa v celotni Alples. Tretji vidik pa je vsekakor interes in pripravnost zaposlenih kolektivu, ki ga po novem lahko sami obvladujejo.«

lavcev ostane brez kruha, izgubi kupce, trž. Danes vidimo, da smo se prav odločili. Dve leti sanacije je za nami, zdaj rabimo samo še piko na i, to je dokapitalizacijo, s katero bi se otresli hipoteke zadolženosti. Rabimo štiri milijone mark.«

Ob obisku Lojzeta Peterleta v Škofji Loki se je veliko ugibalo, o čem ste se z njim pogovarjali. Zdaj skravnosti ni več?

»S predsednikom vlade in posameznimi resornimi ministri smo se pogovarjali prav o finančni pomoči, s katero bi lahko uspešno sklenili sanacijo Alplesa. Obljubili so nam pomoč iz naslova zakona o intervencijah v gospodarstvu, ki je pred sprejemom. Mislim, da ni nevarnosti, da bi se upanje podrla zaradi menjave republike vlade. Naš program ima pozitivno oceno Instituta za ekonomiko investicij pri LB.«

Ceprav stečaja ni bilo, se je Alples v zadnjih dveh letih vendar številčno precej osul?

»Res je, število zaposlenih smo z 800 skrili na 600. Vse zmanjšanje je šlo na račun redne fluktuacije, predvsem pa upokojevanja, tudi predčasnega. Delavcem smo dokupili leta. Ponok bodo racionalizacije sicer še nujne, vendar že zdaj pri normalni zasedenosti

proizvodnje bistvenih krčenj ne bi smelo več biti. Naše vodilo je zmanjšanje na način, ki je delavec čim manj boleč.«

mehanične delavnice in nekatere druge, smo dali v najem našim (nekdanjim) delavcem. Te poteze, zaradi katerih nič ne izgubil dela, so del sanacijskega programa.«

Ziro račun Alplessa je že lep čas več ali manj blokiran. Delavci dobivajo plačle?

»Plačle dobivajo redno, včasih z nekajdnevnim zamikom. V dveh največjih podjetjih je zelo aktiven sindikat, z njim poskušamo probleme kar se da soglasno reševati. Podjetniško kolektivno pogodbo smo podpisali že pred reorganizacijo, trenutno pripravljamo nove kolektivne pogodbe za posamezna podjetja.«

Dejali ste, da je proizvodnja spet v polnem zamahu?

»Naročil imamo dovolj, več kot 85 odstotkov izdelkov gre v izvoz. Močno smo okrepili program avdiovideo omari, velik korak pa smo letos naredili tudi na področju inženiringa. V Nemčiji smo že opremili prvi hotel. Z nemškimi partnerji smo ustanovili mešano podjetje, katerega naloga bo predvsem trženje opremljanja hotelov in seveda tudi drugih programov Alplesovih podjetij.«

»Posamezne dele stranskih dejavnosti, kot restavracijo, ● H. Jelovčan

V začetku leta so se delavci veliko pritoževali zaradi nenadnih prisilnih čakanj na delo. Kako je zdaj?

»V prvih mesecih sta največji podjetji v sklopu Alplesa imeli težave z izvozni naročili. Zdaj je vsa proizvodnja polno zasedena, čakanja ni. Precej kritik je bilo tudi zaradi privatizacije nekaterih delov Alplesa. Za kaj gre?

»Posamezne dele stranskih dejavnosti, kot restavracijo,

● H. Jelovčan

UREDNIK PRILOGE: TOMAZ KUKOVICA
DESIGN: IGOR POKORN

V S E B I N A

IRENA ŠTAUDOHAR: TO HAVE IT OR TO HAVE IT NOT
TOMAŽ KUKOVICA: RHETORICA, MEA CULPA
SANJA BREZNICAR: LUTKE: ANIMACIJA IN TERAPIJA
DUŠAN RUTAR: FEMINIZEM KOT ALTERNATIVA
INTERVIEW: MARKO CRNKOVIČ
FELJTON: KRANJ, MESTO V MRZLICI ALTERNATIVE
MATEJA PUHAR: VISOKE PETE IN MOŠKE SRAJCE
BOJAN POLAK: STRIP

U V O D N I K TO HAVE IT OR TO HAVE IT NOT

V prvem manifestu Gledališča krutosti Antonin Artaud podrobno opisuje posamezne elemente in akterje novega gledališča, kot so: režija, glasba, igralec, luč, kostumi, scena... Ko se njegov um dotakne tudi publike, Artaud za-

Najprej je potrebno narediti takšno gledališče. Poetika gledališča Tomaža Štrucia se vedno znova spogleduje z estetiko MTV spota ali glamuroznimi reklamnimi pogodbami. Dramatični jezik oziroma njegov specifični besednjak performancev, vlog, podob, igralcev je vedno konvencionalno in namenjeno brezmejnemu dejaniu, v katerem je pojem posamezne diktanke reševanja koda v branju gledališke pisanje ravno percipiranje publike.

Štrucel deluje skozi delovanje v območju pop kulture obratno od Artaudovega logosa, ki želi najprej vzpostaviti novo gledališče, ki bi samo po sebi proizvedlo tudi novega gledalca. Predstava Hamlett Packard pa gledalcu, katerega miselnost in želje so že tisočkrat preverjene v statističnih raziskavah o TV tržišču in potrošniških, ponudi to, kar naj si le-ta že vnaprej želi percipirati, in to logiko postavi v prostor za gledanje - v prostor gledališča oziroma v prostor razstavlja.

TV spot je vizualiziran tekst, v katerem ne samo, da podoba sama hkrati predstavlja tudi domen, temveč ta pomen spremja metadiskurz, kajti podoba ima inherentno retorično moč.

Spoti propagirajo in razstavljajo človeško podobo in tako obstajajo kot prostor identifikacije, vsakdanje življenje je prevedeno v estetični kod, s katerim skuša operirati tudi Štrucel.

V svoji zadnji predstavi Hamlett Packard si kot naracijsko podlago vzame zgodbo Hamleta in se sooči z dejstvom, da ne obstaja več drugačen način branja tega teksta kot "hamletovski" način, to pomeni skozi uganko šifre njegovega daje in vrtičaste zgodbe. To siro Štrucel razreši do svoje in rešitev se glasi 007, kajti pomnoženi podobi Hamleta je prilita tudi podoba filmskega junaka Jamesa Bonda. Ikonografija predstave je torej prepoznavna. Robert Vianello v svoji doktorski disertaciji "The rhetoric of the spot" o ikonografski metodi v reklami in njenem vplivu na gledalca zapiše: "Iconic signification seems to have no "Rhetoric" ... that is, it doesn't seek to persuade ... because it presents "reality" directly rather than "re"-presenting it or a certain version of it".

Petdeset minut trajajoča predstava, katere dolžina je računalniško determinirana ne le s premikanjem scene - stolov, temveč tudi z glasbo, ki je nadtekst predstave, se od čiste transparentnosti avantgardnih umetnosti približa k videnju tistega "Čistega", ki se gleda, kaže in razkazuje hkrati. Vse, kar se v predstavi zgodidi, je potrjeno ali zanikano skozi narcistični uzitek gledalca, čeprav je različnost podobe odprav-

vljena z repeticijo in čeprav gledalec brani svojo identiteto, ki je hkrati zanikana in potrjena. Hegemonija masovnih medijev in informativnega sistema, operira v vzajemno si nasprotnih smereh: navzen producira socialno, navznoter pa neutralizira vse to, kar deluje kot socialna povezava. Erozija socialnega skozi medije v masovne puhloglavosti, nas pušča brez označevalca in je hkrati alibi za kakršenkoli diskurz, ki pa nič več ne analizira in ne imenuje ničesar. Zopet se torej vrnemo k problemu gledalca, pri katerem moramo ločevati gledanje in mesto gledanja oziroma kraj videnege, ki je kot v podzavesti hkrati prostor spomina in želje.

Slavna Hamletova mišnica je v predstavi izbrana in se pojavlja kot velik manko predstave same. Igra v igri je v tej predstavi vprašanje ambienta, kajti užitek gledalca v svoji osamljenosti perceptorja išče družbo in item glasbe potrebuje prostor. Gledalčeva oko se torej želi osvoboditi pripetosti na oder, ki je ploskovna simulacija videa, opazovalčeva percipirajoča energija prihaja ravno iz tega, da je tudi v najintimnejši percepciji povezan s percepcijo sledalca.

Arhitektura tako imenovne "italijanske škatle" in pozicijaoyerizma omejuje percepcijo takšne predstave, čeprav se zdi paradosno, kajti ne ponuja presežkov v atmosferi same predstave. Kdor ne zna spremenjati naših užitkov, nam ne bo nikoli zagotovil užitka. Vprašanje ambienta torej, ambienta disca v tem primeru. V Rusiji oziroma Moskvi se spektakelski užitki zabav menda v tem trenutku ukvarjajo ravno s preizkušanjem doslej neznanih oziroma prepoznavanih ambientov. Spektakelske predstave ali bolje rečeno zabave se v tem prostoru selijo ali preizkušajo svoje meje v ambientih, koi so zemeljske vesoljske postaje, socialistična muzejska svetišča, kot je Leninov mavzolej, zgodovinske zgradbe, kot je Kremelj - spektakel v funkciji spominjanja in utopije, spektakel, ki stoji na mestu utopije, ki jo obljudbla.

Prostor navideznega torej, kjer je igralec predstavljen kot površje in kjer je gledalec vplivan

z lastno mobilnostjo.

Mišnica Hamletta Packarda bi torej moral biti mišnica diskoteke - ambienta, v katerega bi se morali gledalci ujeti s tem, ko bi bila njihova komunikacija razpršena na igralce in so-gledalce in spraševali bi se, kdo je gledalec in kdo igralec, kaj je teater in kaj resnica. Sinhronizacija predstave bi bila s tem razbita, hkrati pa bi determinirala - s svojo omejenostjo časa - tudi čas našega užitka. Moč le tako imenovane predstave v predstavi, igre v igri, mišnice, ki naj bi razkrila "resnico" je v tem, da je predstava simulans lastne igre gledalca samega. Ritual MTV efekta in ambient diskoteke, tempo glasbe in razpršenost identifikacije bi ponudila novi katarski gledališča, če ga sploh še lahko v tem primeru imenujemo gledališče.

IRENA ŠTAUDOHAR

Odpri strani

U V O D N I K : RHETORICA, MEA CULPA

Retorika je ključna postavka demokracije. Začiščimo se v preverjanje resničnosti komaj dane izjave: V nobeni demokratični skupščini si ne moremo zamišljati sprejemanja zakonov brez predhodnih govornih ekspozicij zastopnikov različnih strank, kar je neizpodobitno. Res je tudi, da imamo zahvaljujoč tehniki, prav vsi smrtniki možnost videti skupščinsko besednikovanje, ki pa je od poslanca do poslanca različno. Užitek je poslušati elegantnega, retorično spretrega govorca, ki tako prepričljivo sadi rožice, da mu preprosto verjamemo. V nasprotnem primeru, ko izza govorniškega pulta čujejo klaverno javkanje, nam nastop kar se da hitro uide iz spomina. Ob treznem premisleku opazimo, da nastop političnega retorika, ki spretno jezik, učinkuje fascinantneje, kakor bedno javkanje njegovega kolega. Vendar vest nam veli, da v retoriki nekaj hudo smrdi, ker dobrim govorcem verjamemo po videzu govornega nastopa, čeprav ne poznamo ali ne poslušamo njegovih argumentov. In dejansko večina ljudi zaupa tistim, ki govorijo lepo, brez vsakega razmisleka o vsebini, o argumentih, na katerih govor stoji.

Klub dejstvu, da retorika "smrdi", kar smo poskušali pravkar po ovinku dokazati, pa naša trditev velja: Retorika je ključna postavka demokracije. Oglejmo si sodbo še z drugega, filološkega zornega kota. Že vrabci ob teh spomladanskih dneh na vejah veselo čivkajo, da besešo demokracija sestavlja grški besedi demos, ki pomeni ljudstvo, in kratein, ki pomeni vladati. Če je demokracija način vladanja ljudstvu, je govorništvo njenо sredstvo, dekla, ki zapeljuje. Ni boljšega vladanja, kot je spretni retor, ki veče, z besedami zapeljuje ljudstvo v poslušnost.

Govorništvo je z demokracijo povezano že od samega vznika te obrti. Viri pričajo, da je rojstni kraj retorike Sicilia leta 485 pr. Kr. Sicilsko tirana Gelon in Hieron sta takrat zapovedala razlastitev Sirakušanov, katerih posestva naj bi razdelila za nagrado najemniški vojski. Zahteva vladarjev je izvala demokratični upor, toda, ko so se Sirakušani vrnili na svoje domove, niso znali ugotoviti lastninskega statusa quo ante. Ustanovili so komisijo, ki jo je bilo moč prepričati o nekdanjem lastništvu le z zgovornostjo. Empedokles iz Agrigenta je novo večino začel poučevati prvi, njegov učenec Koraks iz Sirakuz pa prvi zaračunavati lekcije. Retorika je hipoma preplavila ves antični svet.

V antički je veljal splošno znan recept, po katerem, če je bil seveda izpolnjen, je imel mladenič prost pot do političnega triumfa: vitezki naslov, vojaški čin, poznavanje prava in seveda znanje retorike. Govorniške lekcije so praviloma (predlagali) sofisti, čeprav tudi filozofom to podjetje ni bilo tuje, vendar so prvi zaradi ekstremnih načinov bivanja modroslovec (sekte, puščavninstvo), katerih ideje so bile razumnejše, v svoji obrti in pred očmi javnosti veljali za neprekosljive. Publika je vselej oboževala dobre govornike. Eden najslavnejših govorniških oseb, Leontinec Gorgias (čigaršno idejno krasost kritizira Platon v istoimenskem dialogu), je prvi visoki starost, leta 427 pr. Kr. Atence z govorom, pravo virtuočnostjo spravil ob pamet, saj so noreli od navdušenja. Hkrati z govorništvo, pa se je ob nastopu odlikoval z licno izdelanim oblačilom. Njegov recept za uspeh se je glasil: Urejenemu retorju svet pred nogami kleči.

Večina prepričevanja je že na začetku izobilovala bohotno mrežo stilskih, dokaznih prijemov, ki so okraševali skelet retorskega nastopa. Tako je bil vsak načrt sestavljen iz petih delov: uvoda ali eksordija (čustveno obvarvan), naracije ali akcije (pričevanje dejstev), argumentacije ali dokaza, digresije (mesta, kjer je govorec z izvajanjem blestel) in epiloga (čustveno-moralni zaključek). Posamezne šole so intonirale določene dele, jih posebno negovalo in razvijale, toda govorec je v skušini ali v sodni dvorani presodil sam, glede na dejstva, ki jih je imel na voljo, ali bo bolj igral na čustva ali se opiral na argumente. Vedeti pa je

treba, da so dobri retorji dobivali procese klub krhkim dokazom v žepu, zlasti zaradi veščega pritrkovanja na srca poslušalcev.

S propadom rimskega imperija so se blešeči senatorji diskurzivni nastopi, z vsem razkošjem oblačil vred, selili iz skupščinskih in sodnih dvoran v samostane. Cerkev je ostala edina institucija, ki je znala latinski jezik in ki je negovala govorniške spretnosti. V tem času so krščanski učenjaki pisali retorične komplikacije, t. i. priročnike, v katerih je moč zaslediti dolg spisek besednih zvez, metafor, ki so jih vzel bodisi iz Homerjevih bodisi iz del evangelirov. Uporabnost teh obveznih metafor, ki naj bi se jih retor učil iz priročnikov, se je izkazala že z renesanso. Čeprav je retorika zapustila stroge okvirje jezuitskih krogov ter njihovih disputov, in prišla v javnost, se je govorniška umetnost najvidnejše kazala v literaturi. Tako se ve, da je Shakespeare, pisec z izjemno bogatim besednim zakladom, širokim opusom del, posluževal ne samo antičnih dram za matrico pisanja, marveč tudi jezuitskih priročnikov literarnih metafor.

Retorika se je kot obvezen šolski predmet poučevala do sredine devetnajstega stoletja. Njeni ukinitvi je botrovalo spoznanje, da je govorniška veščina silovito orožje zapeljevanja. Uporaba diskurzivne izvedenosti se je tako dokončno preselila v literaturo in nazaj v skupščinske in sodne debate.

Ob koncu drugega tisočletja po Kristusu lahko ugotovimo, da se današnje skupščinsko besedenje niti malo ne razlikuje od antičnih. Kdor je vsaj malo spremjal britansko, ameriško predvolilno kampanjo, lahko sklepa, da je (p)ostaša politika celosten in bohoten show business. Politiki v uglasjenih krojih oblek, z ženami ter ob spremljavi igralcev in drugih skupin obveznih ljudi, razkladajo programe. Gre za prefijene diskurze, brez mučnih presledkov med stavki. Dejansko zahodne parlamentarne demokracije še vedno uporabljajo Górgiasov recept za uspeh, saj so javnomnenjske raziskave pokazale, da velika večina ameriških volilcev oddaja glasove tistim politikom, ki so jih šarmirali, kateri žene imajo okus za oblačenje. Torej, program jim je španska vas.

Slovenski teritorij je demokracija obiskala šele pred dobrima dvema letoma. Tedaj smo bili priča pravcatih paradoksov pred v povolilnimi kampanji. Ker so bili povečini liderji političnih strank brez izrazitega show imidža, slabih retoričnih sposobnosti, so ljudje poslušali programe, ki pa si niso bili kdove kaj različni. Po volitvah so stranke hitro zapopadle raison d'être političnega showa. Pojavljati so se začeli v lepih oblekah, odpravljali so narečne govorape, na političnih žurah so jih spremljajale okitene ženice...

Danes, po dveletni periodi parlamentarnega nastopanja, ko je vizualno - nastopski program že dobil pravo ali vsaj bledo podobo, smo dobili zvezde razprav, dobre govornike, dobili smo tudi prve aferne. Vse to lahko strpamo v register retoričnih prijemov, avdio-vizualnega zapeljevanja, ki ga publika pljuje, ker ga ni navajena. Če omenjeni problem pogledamo v še tako racionalen spektrum, vidimo, da bo čas spektakelsko funkcijo govornih nastopov povečal. Širjenje spektakelskega značaja, torej kulture oblačenja in kulture diskurza, bo iz dneva v dan premikal toriče dojemanja političnih diskusij od publike. Že danes ugotavljamo, da se publika nagiba od programske zaledanosti v politiko k estetsko-hedonistični, torej k aspektu, ki ga je rimski populus komentiral s "kruhu in iger".

Za epilog dodajmo, da je popoloma res, kar smo trdili na začetku. Demokracija eksistira na retoriki, na umetnosti zapeljevanja z lepimi besedami in celostnem nastopu. Retorični akt jemlje vednost v svoje roke, jo kroji tako, da je poslušalcem še bolj verjetna, kot je dejanska vednost. Potem takem končajmo s krutim spoznanjem: Retorika je fanatizem vladanja, brez katere demokracija ni mogoča.

UREDNIK

E S E J

Dušan Rutar FEMINIZEM KOT ALTERNATIVA

Žargon oskrbuje ljudi z vzorci človeškosti. /T. W. Adorno/

Razumevanje

Feminističnim teorijam je v 80-ih letih uspelo opozoriti na neločljivo povezavo med zasebnim in javnim političnim življenjem, zvezo, ki v razsvetljenski tradiciji osemnajstega stoletja preprosto ni mogla obstajati. Prevladujoče oblike moške dominance so imele v razsvetljenskih idealih Razuma, Intelekta in Moči vedno dovolj trdno oporo, ki je zagotavljala vir kontrole in vere v neskončen in nenehen napredok. S feministom se pojavi potreba po analizi povezav med človekovim odnosom do samega sebe, svojih čustev in občutkov ter oblikami oblasti in podrejanja. S tem ko skušajo ljudje obrniti svojo pozornost k razsvetljenskim idealom in veri v zgodovinski razvoj, se zasplojijo za odnose moči in načine podrejanja. To je naša teza, ki jo bomo skušali na kratko in brez pretensijs po izčrpnosti obdelati v pričujočem pisanku.

V teh krajih je sklicevanje na razsvetljensvo in njegove ideale vedno znova dobrodošlo, pa naj se nanje sklicujejo politiki ali navadni ljudje, znanstveniki ali umetniki. V pričujočem pisanku se bomo skušali osredotočiti zlasti na učinke, ki jih lahko proizvede feminist: zagovarjali bomo tezo, da po zlomu socializma in komunizma ravno feminist predstavlja alternativo, ki jo je mogoče produktivno uporabiti.

Ne gre za to, da bi se ljudje odvračali od življenja v laži in se usmerjali k življenu v resnicu: bolj gre za to, da se učijo spoznavati načine distribuiranja oblastnih razmerij, zaradi katerih se oblikujejo - nadomestki v verigi proizvodnje in potrošnje. Vprašanje, ki se ob tem premislu postavlja kar samo, je naslednje: ali je resnica prizvod razmerij moči? Vprašanje je sicer foucaultovsko, a zato nič manj koncizno in prodorno. Zanima nas še toliko bolj, ker razmerje med protestantsko etiko in razsvetljensvom ustvarja pogoje za razvoj mačizma, ki ga, empirično gledano, v teh krajih ne posebija nihče, a klub temu zasluži, da nanj obrnemo svoje teoretsko oko.

V trenutku, ki obljublja hiter zasuk h kapitalizmu, želimo opozoriti na zgodovinski spomin, ki sega v konec 60-ih let. Takrat je logika razsvetljensva doživel poraz, ki mu je sledila globoka kriza v 70-ih in nato obljuba napredovanja v obliki thatcherizma in reaganizma v 80-ih letih. V 80-ih se začne razvijati alternativa v obliki novih družbenih gibanj, ki ji uspe oblikovati novo socialno real-

nost. V. J. Seidler nato na začetku 90-ih zapiše, da so prava gibanja uspela ponuditi nov vpogled v to, kaj je socializem.¹ Ko se je ob koncu 80-ih zrušil socializem, so ljudje začeli vse bolj postajati prepričani, da je postala scena jasna in pregledna: kapitalizem je edina in smiselna alternativa. Izmed trojice, ki jo sestavljajo vedenost, razumevanje in izkušnje, so izbrali slednje, namesto da bi vedenost povezali z razumevanjem. S tem bi laže pojasnili svoje izkušnje in razumeli izkušnje drugih. Izkušnje (zlorab socializma) bi povezali z učenjem in se iz vsega skupaj naučili, da različne oblike učenja proizvajajo različne vrednote, ki so povezane z različnimi oblikami socialne realnosti.

Definicij socialne realnosti danes nihče ne postavlja pod vprašaj, zato se vse bolj poglaša prepad med tistimi, ki se jim ne zdi sporno, če postavlja pod vprašaj predpostavljene koncepte identitete in socialne realnosti in tistimi, ki čutijo neenakost, a jih ne znajo artikulirati. Zavedanje socialne realnosti pomeni razumeti, da je vsakdanja politika proces, skozi katerega se pomembno oblikujejo socialni odnosi in nastajajo možnosti za razvoj dominance in izkorisčanja. Govorimo o strukturah oblasti, ki jih ljudje doživljajo kot nekaj vsakdanjega in naravnega. To je razlog, zakaj so prepričani, da ne rabijo solidarnosti in podporo soljudi.

Solidarnost in analiza oblik moči in načinov neenakosti je poleg proizvodnje vedenosti eden temeljnih in najpomembnejših momentov sedanjega boja za demokracijo, se enkrat želimo poudariti, da pomeni takšna analiza dekodiranje pomenov, ki so ujeti v načine kulturne proizvodnje in proizvodnje kulture. Ne gre za odkrivanje "pravega" pomena, temveč za analizo postopkov, ki sploh omogočajo kakršen koli pomen. Od tega, kako nekdo razume proizvodnjo pomena, je odvisno tudi razumevanje oblikovanja identitete in socialne realnosti.

Razumevanje pomena

Igra pomembno vlogo tudi pri spoznavanju načinov samoreprodukije kulture. Ko govorimo o kulturi, mislimo na dominantno kulturo, ki jo je H. Plesance definirala kot sita, skozi katero se oblastna razmerja podaljšujejo in ojačujejo.² Vsaka oblika odpora, nadaljuje avtorica, je kompenziran v dominantni kulturi. Trg v nekem trenutku odkrije način, s katerim

spremeni odpor v nekaj, kar je mogoče trošiti in začne iz tega graditi zgodb o upornikih. Trg živi od pripovedovanja zgodb, medtem ko se socialni procesi prikazujejo kot nekaj ustvarjenega in dokončnega. Tudi ponem je vseskozi fiksiran. Problem, pravi H. Plesance, leži prav tukaj. Resnica je seveda v tem, da dokončno oblikovanje socialne identitete ni možno, da socialni sistem ne deluje, kajti vedno obstaja želja po nečem novem in drugačnem. Nezavedno in želja. Nezavedna želja.

Posemezniki niso prilagojeni na realnost in tudi ne morejo biti. Psihoanaliza nas je poučila, da internalizacija norm nikoli docela ne uspe in je zgorba o avtonomem moralnem posamezniku zgorj iluzija. Vse se vrti okrog kompenzacij. Ljudje lebdijo v zraku, čakajoč, kaj se bo zgodilo. Kar se ponavljajo, je zgorj neuspeh. In želja, seveda. Vsak neuspeh pa hkrati ponuja tudi možnost za radicalno branje in subverzijo ter politiko solidarnosti.

Subverzivnost in solidarnost imata svojo vrednost zaradi odnosa do vsakdanjosti, vsakdanjih izkušenj ljudi: veliko bolj pošteni sta do le-teh. Izkušnje ljudi pri tem razumemo kot samoprezentiranje, zato nas zanimajo predvsem nove oblike samoprezentiranja in solidarnosti. Solidarnost je namreč edini odgovor na problem človekove individualnosti in različnosti. Zgodovina nas uči, da so ljudje vedno visoko cenili prav solidarnost.

Običajno pa zgodovino ignoriramo in se nočemo ničesar naučiti o naravi našega lastnega narcizma. Pogled nazaj bi resno postavljal pod vprašaj naše predpostavke o socialni realnosti, ki jo živimo, in identite, ki se jih oklepamo. Zgodovina nas uči natanko toliko, kolikor smo se pripravljeni naučiti iz nje.

Solidarnost odpira prostor, v katerem človek lahko dvomi, izraža svoje strahove in anksioznost, ne da bi bil za to kaznovan. V. Seidler ugotavlja, da je na tržišču vedno ponujena samo maskulinost, za katero sta značilni predvsem velika samokontrola in moč.⁴ Moč je način organiziranja medsebojnih odnosov, kjer prevladuje en sam dominanten način izražanja misli, emocij, refleksije in samorefleksije. Solidarnost pa je, nasprotno, način organiziranja, ki odpira prostor za oblikovanje različnih identitet. Zaradi tega je solidarnost nekaj, kar je človek dolžan storiti zase, za svojo dušo in za soljudi.

Samorazumevanje

Samorefleksija nam pomaga ugotoviti, da je treba narediti prehod do moči. V ozadju je seveda strah pred kastracijo, to je Adorno vedel že pred desetletji.⁵

Pozornost mora biti usmerjena na logiko totalitarnih mehanizmov: padec iluzij je pogosto povezan z desničarskim regresom, skozi katerega se zgodovina vrača k totalitarna farsa. Teorija vsakdanje običajnosti je projekt, ki ga običajno zavrnejo kot obrat v levo. Kot da ni ravno ta teorija leve radikalnost možnost, ki nam pomaga razumeti, kateri so elementi, ki opogumljajo ljudi v njihovem obratu k podpori autoritarne politike.

Obrat ne pride kot presenečenje, brati je treba Marxa in videli bomo, kako natančno so klasični socializma vedeli, da predpostavke omenjenega obrata niso vsakdanje drobne kaprice ali nekaj docela arbitarnega.⁶ Delo kot druga človekova narava zbuja občutek, da človek dela zase in oblikuje svojo identiteto, o kateri sanja. Le zelo redki so se pripravljeni

spopasti s problemom reprodukcije družbenih razmerij skozi nezavedno in oblikovanja identitete ter načinov oblikovanja človekovih potreb in želja. Le zelo redki vedo, da je nekoč obstajala Frankfurtska šola.

Politika iracionalnega⁷ ostaja neartikulirana in nepojasnjena. S tem ostajajo konflikti in antagonizmi ter protislovja neizrečeni, saj ni teorije, ki bi jih artikulirala. Pot k tradicionalizmu je s tem odprtta.

Revitalizirani socializem, je pred kratkim zapisal V. Seidler,⁸ mora zagotoviti način za identifikacijo in soočenje z anksioznostjo, ki nastaja skozi materialne spremembe naših življenj. Naravo konfliktov in nasprotij vsakdanjega življenja je v 80-ih letih tako v ZDA kot v Evropi veliko bolj kot radikalni levicarji zaznala in artikulirala Nova desnica. Zato se je tudi celo desetletje obdržala na oblasti.

Čas je za nova socialna gibanja in nove načine boja za solidarnost, saj sloga "Evropa zdaj!" nič drugega kot prevara. Istočasno pa nas vsaj bežen po-

gle v dogajanje v Evropi potruju v ugotovitvi, da v tem trenutku verjetno ne obstaja prečiščljiv političen koncept solidarnosti in novih oblik socializma. Zato vidimo feminism kot močno alternativo obstoječim političnim tradicijam.

1. Seidler, V. J. (1991). *Recreating sexual politics (men, feminism & politics)*. London & New York: Routledge, str. 2.

2. Plesance, H. (1991). *Open or closed: popular magazines and dominant culture*, v: Franklin, S. et al. (uredi). *Off-Centre (Feminism and Cultural Studies)*. London: HarperCollins Academic, str. 69.

3. Predlagam ustanovitev diskusionske skupine, ki se bo ukvarjal s problemom solidarnosti.

4. Seidler, V. J. (1991), str. 22.

5. Cf. Adorno, T. W. (1978). *Minima moralia*. Sarajevo: Veselin Masleša.

6. Cf. Marx, K., Engels, F. (1979). *Nemška ideologija*. MEID II, Ljubljana: Cankarjeva založba, str. 5-352.

7. Cf. Reich, W. (1981). *Masovna psihiologija fašizma*. Beograd: NIRO Mladost.

8. Seidler, V. J. (1991), str. 162.

LUTKE: ANIMACIJA IN TERAPIJA

Lutkovno-terapevtske delavnice za otroke so nastale kot skupni projekt dveh dejavnosti, ki pripadata na videz povsem različnima področjem: ukvarjanja z otroki in sledita vsaka svojim, na videz celo nezdržljivim ciljem. Na eni strani lutkarstvo, ki kot odrška zvrst umetnosti sicer stope v stik s publiko, vendar le toliko, kolikor sama hoče in zmore, in na drugi strani psihoterapija, ki je preko zapletenih mehanizmov (npr. transferja in kontratransferja) v stiku s skupino, ki jo obravnava, bolj ali manj, nikoli pa ne le toliko, kolikor hoče in zmore, tvorita v projektu, ki ga želimo predstaviti, samosvojo celoto.

Iščoč skupinske oblike dela s predšolskimi in mlajšimi šolskimi otroki, ki bi hkrati zadovoljile več otrokovih potreb in ciljev, ki si jih postavljamo pri delu s populacijo dolgotrajno bolnih otrok, smo septembra 1991 začeli v Zavodu dr. Marko Gerbec, Šentvid pri Stični, izvajati projekt, ki smo ga imenovali "Lutkovno-terapevtska delavnica".

Zahvaljujoč izjemno inovativnim in za potrebe otrok občutljivim članom lutkovne skupine Zoom, predvsem vodji projekta, sicer vzgojitelju Branetu Vižintinu, pa tudi vodji lutkovne skupine Jožetu Zajcu, ki izdeluje lutke tudi posebej za potrebe delavnic v zavodu, izvajamo delavnice enkrat tedensko, posebej za skupino predšolskih otrok ter za skupino otrok na nižji stopnji osnovne šole. Vsaka skupina šteje približno 12 otrok.

Pri izvajaju lutkovno-terapevtskih delavnic se je pokazalo, da ima taka oblika dela morda celo večjo psihodiagnostično kot psihoterapevtsko vrednost. Preko identifikacije otroka s posameznimi karakternimi tipi v predstavi je namreč mogoče videti precej globoko v psihodinamiko posameznika.

Lutkovne delavnice začenjam

ška publike sama. S pripombami na dogajanje na odru je naredila neko gostujočo predstavo, ki je tekla po vnaprej položenih in zloščenih tirnicah, absurdno zato, ker je predstava ostajala hermetično zaprta in nerazumljena ali vsaj zelo drugače razumljena, kot je hotela biti.

Drugi, prav tako pomemben cilj pa je bil dati otrokom določen sceniski in situacijski okvir, ki znotraj katerega bi lahko razreševali določene intapsihische konflikte in konflikte v medosebnih odnosih. Slednje je za populacijo kronično bolnih otrok v zavodu pomembno toliko bolj, saj jih poleg razvojnega krisa bremenijo še zahteve, ki jih pred njih postavlja bolezzen in separacija od staršev, sorojencev in zdravil vrstnikov.

Scenski in situacijski okvir ter medij (lutka) so se s perspektivo psihologa pokazali terapeutsko veliko zanimivejši, če ne tudi učinkovitejši od ostalih. Poleg projekcije (značilne npr. za likovne terapevtske tehnike) nudijo tudi možnost identifikacije z liki-lutkami v "predstavi" in preko tega omogočajo otrokom aktivno, emocionalno nabitno udeležbo v zapletih in razpletih.

Pri izvajaju lutkovno-terapevtskih delavnic se je pokazalo, da ima taka oblika dela morda celo večjo psihodiagnostično kot psihoterapevtsko vrednost. Preko identifikacije otroka s posameznimi karakternimi tipi v predstavi je namreč mogoče videti precej globoko v psihodinamiko posameznika.

Lutkovne delavnice začenjam s kratkimi lutkovnimi predstavami, katerih vsebine se nanašajo na že omenjene težave, ki jih imajo otroci v zvezi z bolezni- strahu in sramu.

SANJA BREZNČIČ, dipl. psih. ZAVOD ZA REKONVALESCENTE ZA MLADINO dr. MARKO GERBEC SENTVID PRI STIČNI

Moda
in
kvaliteta
Elita

PANORAMA

IZJAVA TEDNA TURIZEM NE PRODA NIČ!

Mag. Janez Kocjančič, SDP, je na javni tribuni na Jesenicah dejal tudi tole:

»Turizem je občutljiva zadeva. Tako kot druge dejavnosti tudi turizem deli usodo balkanskega lonca... V tednu, ko so bili v Sarajevu največji nemiri, Gorenjska ni prodala niti enega turističnega aranžmaja v svetu!

...Kogarkoli boste danes vprašali, zakaj je odšel minister Maks Bastl, vam bo odgovoril, da zaradi afere Slovingate! Sploh ne Maks Bastl je odšel zato, ker se je vztrajno upiral enormnemu povišanju cen mleka. SLS ima v Sloveniji ogromen monopol...● D. S.

MAG. VIKTOR ŽAKELJ, SSS:

STALNO NEKE REFORMACIJE ...

...»Leta 1945 smo mislili, da se je zgodovina začela z zadnjo generacijo. V tem je klic vseh problemov: če bi zmagovalci leta 1945 realizirali tisto, kar je bilo zapisano v temeljni točki OF, namreč: da po vojni prevzamejo oblast vse, v OF združene politične sile, bi razvoj tekel kontinuirano. V tem zmotnem prepričanju, da se je zgodovina začela na novo, koreninijo vsa tragična dejanja leta 1945. In tako je treba razumeti tudi povoljno obdobje, ko se je s priznanji končalo neko veliko obdobje in nastopila so kvalitetno nova razmerja, ki jih Demos ni mogel v celoti dojeti. S prvimi priznanji bi morali vzpostaviti drugačno oblastno strukturo, a zgodilo se je, kar se nam Slovencem rado dogaja: stalno imamo neke velike reformacije in protireformacije.«

SLOVENCI NA ŠTIRIH KOLESIH (2)

AVTOBOMILI NOVINARSKIH HIŠ

Našo nadaljevanko o tem, s kakšnimi avtomobili se vozimo Slovenci, smo začeli s politiki, nadaljujemo pa z novinarskimi hišami. Mimogrede: novi mandatar dr. Janez Drnovšek je bil še pred izvolitvijo opažen v modrosvetem BMW-ju, kako pa se bodo vozili novi ministri, pa še ni znano.

Sicer pa najpomembnejša novinarska hiša TV Slovenija premore tudi največji avtopark. Svoje čase so se novinarji in tehnični vozili s kragujevskimi stoenkami, ladami karavan in lađami niva. Tisti, ki vozijo po zahtevnejšem terenu (tudi ekipa gorenjskega dopisništva) se vozijo s hondami civic shuttle. V avtoparku televizije se najdejo tudi renaulti espace in še nekateri večji kombiji, ter seveda posebna reportažna vozila.

Največji slovenski dnevnik Delo premore največ renaultov 4, kar je eno od pogostejših vozil tudi pri Dnevniku. Na štajerskem koncu, pri Večeru se vozijo s stoenko in malčkom fiat 126 P. Precej dobro so se opremili pri Novem tedniku v Celju, kjer se tonski tehnik vozi s chevroletom tracker (po licenci suzukija Vitare), ostalim pa preostane lada karavan. Primorske novice imajo na razpolago yugo 45, ambicije pa precej večje. Poglejmo še na Gorenjsko: Radio Kranj ima dva reportažna avtomobila in sicer škoda forman in fiat fiorino. Pri Gorenjskem glasbenem avtomobile dokaj pogosto, saj dobršen del službenih voženj opravimo s testnimi avtomobili, sicer pa je 'uradni' avto dobra štira leta star renault 4 GTL, s katerim smo doslej prevozili več kot 100.000 kilometrov.

Ko bom velik, bom imel svoj sindikat!

Foto: Jure Cigler

Na preži...

Foto: Jure Cigler

GREMO V EVROPO!

Gorenjci, kot vsi Slovenci, hitimo v Evropo. Če se le da, kar po kakšni bližnjici.

Iz evropskega časopisa smo prepisali tole: "Država se nenehno otepa s premalo razvito infrastrukturno. Telefonski priključek dobijo podjetja kvečjemu v treh mese-

cih, pisma potujejo tudi po štirinajst dni, nakazila pa marsikdaj obležijo v bankah, ki so večinoma državne."

Vse te grozote se seveda ne dogajajo v Sloveniji ali na Gorenjskem, temveč v sodnji Italiji.

Ojej, kaj vse nas čaka, ko pridemo v Evropo!

Kupujete računalnik?

Mi vam nudimo nekaj, česar drugje ne dobite. To je MONEY-BACK garancija. Če vam računalnik ni všeč, nam ga lahko vrnete in dobite nazaj denar.

Poleg tega nudimo za računalnike Eurobit v maju popust od 8 - 20 %. Seveda dobite pri nas tudi drugo računalništvo opremo in programe. Pri plačilu vam nudimo tudi možnost KREDITA, LEASINGA, KOMPENZACIJE in prodajo STARO ZA NOVO. Pokličite nas po telefonu (064) 861-444.

3 BM Elektronika in mikro-računalniki d.o.o.

64270 Jesenice, C. Železarjev 7, tel.: (064) 861-444

P R E B E R I T E

TEMA TEDNA:

HOW DO YOU DO?

PRI ČUKCU SE DOBIMO

JUBILEJ TRŽIŠKEGA PIHALNEGA ORKESTRA

JEŽ

NAGRADNA KRIŽANKA

DRŽAVA PA NIČ

Zdaj že tudi po radiu lahko slišimo simpatično reklamo za izredno razširjeno igro Catch the cash.

Zanimivo pri tem pa je, da organizatorji Catch the cash sploh ne plačujejo nobenega davka! Sploh ne zato, ker ga ne bi zmogli ali ne bi hoteli, ampak zato, ker jih država enostavno ne zna obdavčiti.

Država torej sploh ne zna pobrati tam, kjer je! Davkarji, vzmetite dobesedno catch the cash! ● D. S.

V R E M E

Lepo

Vremenostovci nam za soboto in nedeljo napovedujejo sončno in toplo vreme, le v severni in vzhodni Sloveniji se bo občasno pooblačilo.

Lunine spremembe

V soboto, 9. maja, bo prvi krajec ob 16. uri in 44 minut. Ker se Luna spremeni popoldne, bo po Herschlovem vremenskem kluču lepo vreme.

BRUCOVANJE V ŠKOFJI LOKI

Klub študentov Škofje Loke bo po štirih letih spet organiziral brucovanje. Brucovanje bo v soboto, 9. maja, ob 20. uri v hotelu Transturist v Škofji Loki. Vstopnina bo 150 tolarjev, vstopnice pa so v prodaji v recepciji hotela. Zbor brucov in bruck pa bo že ob 17. uri v restavraciji Krona v Škofji Loki. ● D. S.

ZELENCI, BISER NARAVE

Prirodoslovni muzej Slovenije je v sredo v razstavnem prostoru na Muzejski ulici 1 v Ljubljani odpril zanimivo fotografsko razstavo pod naslovom Biser narave: Zelenci, izvir Save Dolinke.

Razstavo so odprli ob lepem kulturnem programu biološkega pevskega zbora. ● D. S.

JUGOSLAVIJE NI VEČ!

Tisti, ki potujejo v bližnji Celovec ali Beljak, so že opazili, da so na oni strani meje že vedno napisi Jugoslavien.

Kar neprijetno te zbole, ko vidiš stare napise, ki usmerjajo potnike v Jugoslavijo, ki je že lep čas sploh ni več!

Upajmo, da se bodo koroške oblasti le zganile in stvar čimprej uredile tako, da bodo napisi usmerjali v Slovenijo in ne v neko neobstoječe Jugoslavijo! Najbrž pa bi bilo dobro, ko bi zadevo pospešile ali nanjo vsaj opozorile naše oblasti oziroma naša pristojna ministrstva! ● D. S.

NOVO V KINU

MOJA PUNCA

ameriška komedija; igrajo: Dan Aykroyd, Jamie Lee Curtis, Macaulay Culkin in Ana Chlumsky
Enajstletno dekle se zalubi v svojega malega vrstnika in doživi prvo ljubezen. Njun odnos je poln včasih smešnih, včasih ganljivih obratov...

Komedija Moja punca je prvi film, v katerem je mali Macaulay Culkin zaigral po nastopu v izjemno uspešnem humorinem trilerju Sam doma, deček, ki je slavnnejši od odraslih hollywoodskih zvezd, ima tokrat za partnerico vrstnico Ana Chlumsky, priljubljeni Dan Aykroyd in Jamie Lee Curtis pa sta dodatna aduta te prikupne komedije.

CM
COMPUS
MUSIC
D.O.O. KRAJN
TRGOVINA
TIPKA

TRGOVINA TIPKA

C. ST. ŽAGARJA 34/B, KRAJN
TEL.: 217-363
DEL. ČAS OD 9.00 DO 13.00
IN OD 15.00 DO 19.00
SOBOTA OD 9.00 DO 13.00

UGODNO V TRGOVINI TIPKA

BARVNI TELEVIZORJI PO
NESPREMENJENIH CENAH, NA IZBIRO
EKRAN OD 38 CM DO 71 CM.

AKCIJSKA RAZPRODAJA USNJENIH JAKEN DO KONCA MAJA.

SPOMladanski modeli -
UVOZ IZ TURČIJE.
COMPU MUSIC d.o.o.
C. ST. ŽAGARJA 34/b

PETEK, 8. maja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.45 Video strani
9.55 Program za otroke
9.55 Čira čara, angleška nanizanka
10.20 Jelenček, ponovitev
10.50 Znanost in resnica, ponovitev ameriške znanstvene serije
11.50 Poslovna borba, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 Video strani
14.55 Video strani
15.05 Video strani
15.10 Umetniški večer: Uroš Rojko, ponovitev
16.20 Gospodarska oddaja: Made in Slovenija, ponovitev
16.50 EP, Video strani
17.00 TV Dnevnik
17.10 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
17.05 EP, Video strani
18.10 Risanka
19.20 Napovednik
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Forum
20.26 EPP
20.30 R. Giordano - E. Monk: Bertini, nemška nadaljevanja
21.15 EPP
21.20 Oči kritike
22.10 TV Dnevnik, Vreme, Šport
22.35 EPP, Video strani
22.35 Napovednik
22.38 EP, Video strani
22.40 Sova
Pri Huxtablovič, ameriška nanizanka
Igre s pravico, angleška nadaljevanja
Nevarna razmerja, francoski film (ČB)
1.50 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

15.30 Video strani 15.40 Sova, ponovitev Dragi John, ameriška nanizanka, Teroristi, angleška nanizanka, Šingen, japonska nadaljevanja
18.00 Regionalni programi - Maribor 19.00 Jazz in blues 19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik ZDF 20.00 Pujovi dosjeji, angleška nanizanka 20.25 Napovednik 20.30 Intervju 21.20 Slovenski magazin 21.50 Dobrodružni 22.20 Umetniški eksperimentalni program: Studio City 23.20 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije: B. Arnič: Pesem planin 0.15 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

11.35 On in ona, ponovitev humoristične serije 12.00 Točno opoldne
13.00 Slika na sliko, ponovitev 14.00 Poročila 13.50 Edward VIII, ponovitev serijskega filma 15.05 Malavizija 15.05 Gremo naprej 17.30 3-2-1 kviz 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevanja 19.30 Dnevnik 20.10 Ali me je kdo iskal? 21.15 Poslovni klub 22.15 Ekran brez okvirja 23.15 Dnevnik 23.40 Slika na sliko 0.30 Maurice, britanski film

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

20.10 China Beach, seriski film 21.05 Roseanne, humoristična serija 23.15 Nezlomljivi, seriski film 0.00 Gardijada

KANAL A

9.45 A Shop 10.00 Ponovitev večernega sporeda 10.30 Olimpiada možganov, kviz 11.00 Fra Diavolo, ponovitev komedije s Stanom in Olijem 12.20 A Shop 19.00 A Shop 19.15 Kult-ura, ponovitev sredine oddaje o kulturi 19.45 A Shop 20.00 Dobar večer 20.05 Dnevnki informativni program 20.45 Popotnik skozi čas, ameriški znanstvenofantastični film; Klaus Kinski, William Devane, Lauren Hutton 22.20 Filmski režiserji: Začetek uspešne kariere 22.50 A Shop - Lahko noč

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program: Čas v sliki 9.05 Mačka in pol 10.00 Šolska TV 10.30 Ptice trnovke nato Loto studio 12.10 Akvarieli 12.15 Domača reportaža 13.00 Čas v sliki 13.10 Mi, ponovitev 13.36 Urad, urad 14.00 Big Valley 14.50 Pomagalček 14.55 Najlepše otroške pesmi 15.05 Bila je neko ... Amerika 15.30 Am, dam, deč 16.05 Wild Fire, avstralska nadaljevanja 16.30 Mini kviz 16.55 Teletest 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurlitzer 18.00 Čas v sliki 17.45 Mi 19.22 Znanje danes 19.30 Čas v sliki 19.53 Vreme 20.00 Šport

KINO

SLOVENIJA 1
SOVANEVARNA
RAZMERJA

francoski črno bel film; igrajo: Gérard Philippe, Jeanne Moreau, Annette Vadim, Jean Valérie in drugi. Aprila smo si lahko ogledali novejšo verzijo filma, tokrat pa režiser Roger Vadim dogajanje postavlja v sodobni čas. Sicer pa je osnova zgodbista, tudi tokrat gre za pisma, v katerih si Valmont in Juliette zaupata svoje ljubezenske podvighe, le da se tokrat Valmont zaljubi v nedolžno mladoporočeno Marianne.

20.15 XY - nerešeno 21.15 Zdravje danes 21.25 Pogledi s strani 21.35 Razbijanje srca v troje, ameriški film 23.05 Večerni šport 23.25 XY - nerešeno 23.35 Ocean in plamenih, ameriški film; David Caenadine, Billy Dee Williams 1.05 Čas v sliki 1.10 1000 mojtrovin

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama 15.30 1000 mojtrovin 15.40 Leksikon umetnikov 15.45 Kronske dragulji 17.30 Kraji srečanja - narava 18.00 Simpsonovi nato ORF 18.30 Miliionsko kolo 12.30 - Zvezna delžela danes 19.30 Čas v sliki 20.00 Kultura 20.15 Dedičina vulkana 21.00 Znanje specjalno 21.15 Otvoritev Dunajskih slavnostnih tednov 23.00 Čas vs liki 23.20 Po štartu potovanja k Dunajskim slavnostnim tednom 23.30 Umetnine 2.06 Poročila 1.10 1000 mojtrovin

RADIO SLOVENIJA 1

4.30-8.00 - Jutranji program - 8.00-10.00 - Radio "GA-GA" - 11.05 - Petkov srečanje - 12.05 - Na današnji dan - 12.30 - Kmetijski svetniki - 13.00 - Danes ob 13.ih - 13.45 - Iz tujega sveta - 14.05 - Pojavne informacije - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.15 - Radijska tribuna - s poslanici - 17.05 - Studio ob 17.ih - 19.00 - Radijski dnevnik - 20.00 - Oddaja za pomorščake - 22.00 - Zrcalo dneva - 23.05 - Literarni nočurno - 23.15-4.30 - Nočni program -

RADIO KRAJN

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega činka - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes (regionalna poročila) - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radija Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Novinarski blok - 18.20 - Novinarski blok - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 12.00 - Glasba, EPP - 13.00 - Danes do trinajstih, EPP - 14.00 - Kulturna dediščina, Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Lestvica popularnih 40 do 22. ure -

RADIO TRŽIČ

16.10 - Obvestila - 16.30 - Zanimosti od tu in tam - 17.05 - Glasbeni deležecem - Colosseum - 17.45 - Radio Domba - 18.55 - Napoved sporeda -

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Zajetkovski starši - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.10 - Dam - daš - 15.30 - Prenos dnevnoinformativne oddaje Radija Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.15 - Med nam si so zanimivi ljudje - 18.00 - Novice - 19.00 - Odgovored programa -

KINO

8. maja

CENTER prem. amer. kom. MOJA PUNCA ob 18. in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. GLOBOKO MODRO ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. akcij. filma MAŠČEVANJE DVOJKOV ob 18. in 20. uri KO-MENDA amer. znan. fant. film PODVODNA PLATFORMA ob 18. in 20. uri LAZE angl. kom. DOLGIN ob 19. ur. ČEŠNJICA amer. melodrama DE-VET NOCI in POL ob 20. ur. DOVJE amer. kom. KO SREČA POTRKA ob 19.30 ur. ŠKOFJA LOKA amer. kom. KOMANDOS iz PREDMEST-JA ob 18. in 20. ur. ŽELEZNIKI amer. avant. film HOOK - KAPITAN KLJUKA ob 19. ur. RADOVLJICA amer. zab. film NAKLJUČNI TURIST ob 20. ur. BLED amer. zab. film KAJ BOOM Z BOBOM ob 20. ur.

IZ ŠOLSKIH KLOPI

UREJA: HELENA JELOVČAN

Filmska nagradna uganka

Srečanje z Janezom Bitencem

V šoli nas je obiskal skladatelj Janez Bitenc. Prišel je v razred in mi smo ga sprejeli s ploskanjem. Razred smo prej pripravili. Mize smo porinili nazaj, stole pa postavili predne. Gospoda Janeza Bitanca smo bili vsi zelo veseli in je bil to za našo šolo zelo velik dogodek.

Janez Bitenc nas je najprej vprašal, ali smo združeni. Seveda smo bili.

Na glavi je imel klobuk, na katerega nas je takoj opomnil. Na koncu srečanja smo ga moralni spomniti, naj z mize vzame še klobuk. Zase je rekel, da je star in pozabljen.

Na sintezator je zaigral pesem in vsi učenci od male šole do četrtega razreda smo ugibali, za katero pesem gre. To je bila Naša četica koraka.

Potem nam je povedal glasbeno pravljico o dedku in babici. Babica je vsak petek hodila na trg po "to, to, pa to in še to". Da babica ni pozabila prineseti tistega, kar ji je naročil dedek, si je na robcu naredila vozel. Zraven smo se naučili še novo pesmico Ej, ta naša babica.

Po končani pravljici se je naše veliko začudenje skladatelj hotel kar odpraviti. Pa

smo mu hitro zapeli nekaj njegovih pesmi, ki smo se jih naučili že prej. Izročili smo mu tudi darila, ki smo jih sami nadeli.

Gospod Janez Bitenc nas je poohvalil, da smo bili pridni in smo dobro sodelovali. Obljubil je, da bo v Lučine še prišel. Ura srečanja z njim se nam je zdela zelo zanimiva in upamo, da bo svojo oblubo izpolnil. Radi mu bomo razkazali okolico našega kraja.

Učenci 4. r. OŠ Lučine

Sinica
Slišal sem ptičko,
rumeno siničko.
Tožila je sestrici,
da jo skrbi,
kam si bo gnezdo priplela,
kje bo svojim mladičem
pesmice dela.

Jablanica v cvetju
je vejo sklonila
in siničko nanjo
povabilo.

Tomo Orešnik, 4. r. OŠ Žabnica

Babica se spominja

Babica mi veliko pripoveduje o svojem življenju. Najbolj mi je ostal v spominu dogodek, ko se je morala med vojno v hudi zimi izseliti iz vasi s svojimi osmimi otroki. Izseliti so se moralni zato, ker so Nemci grozili, da bodo požgali vas.

Najnujnejše je naložila na voz z otroki vred in so se v hudem mrazu peljali devet kilometrov daleč v drugo vas. Po dveh dneh so veseli sprejeli novico, da njihova vas ni požgana in se vrnili v svoje domove. Najmlajša se je medtem hudo prehladila in kmalu zatem umrla. Potem je babica izvedela, da ji je nekje pri Bohinju padel mož, ko je branil svoj batljan.

Cez nekaj let se je babica zopet poročila in rodila še štiri otroke. Velikokrat mi pravi, da ne vem, kako lepo mi je. Ona se ne spominja, da bi svojim otrokom kdaj nudila toliko dobre, saj so vedno živel le v revščini.

Najlepše jim je bilo takrat, ko jim je doma naredila bonbone iz prežganega sladkorja. Zdaj je babica že stara in ima pokojnino, vendar od pokojnine ne more uživati veliko, ker je zelo bolna.

Urša Lopatič, 4. r. OŠ Staneža Žagarja Kranj

**064/
211-373**
TELEFON
ZA KLIK V STISKI
OD PONEDELJKA
DO PETKA
OD 19. - 22. URE

RADIO TRIGLAV JESENICE in GORENJSKI GLAS

UGANI ŠTEVILKO

Na valovih Radia Triglav Jesenice bo tudi v mesecu maju na sporedu priljubljena radijska tombola "UGANI ŠTEVILKO". Tudi tokrat bo v njej možno sodelovati s kuponi iz Gorenjskega glasa - **oddaja bo na sporedu v soboto, 16. maja.**

Od 45 številjeni radijski tomboli je tretjina "polnih", sij Številke skriva pravila nagrade. Na kupon obkrožite Vašo srečno Številko in če bo Vaš kupon v oddaji izreban, "polna" Številka pa še ne bo izkoriscena, Vam bo pripadla lepa nagrada.

Ce pa kupona ne boste poslali na Radio Triglav Jesenice, radijsko tombolo "Ugani Številko" pa radi poslušate in v njej sodelujete preko telefona. Vam svetujemo: **kupon iz Gorenjskega glasa imejte med oddajo pri sebi, sproti prekrizjajte vse že uganjene Številke in vrtite telefon.** V vseh dosedanjih radijskih tombolih se je izkazalo, da treba opraviti svoje: več poslušalcev med oddajo naskakuje isto, že izkorisceno Številko, zato gre telefonski klic v prazno, nagrada pa drugam.

Veliko sreče, če sodelujete s kuponi ali pa s telefonimi.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45

Izrezan kuponček z eno obkroženo Številko po Va

Ta mesec na vrtu

Začnimo s petkom, 8. maja: ta dan lahko sejemo dišavnice, to je bazilik, enoletni majaron, koprc, Janez in kumin, in listnate vrtnine kot zimski radič, glavnato solato in cikorjo. Še vedno lahko sadimo fižol in če je suho, zalivajmo vrt. 9. in 10. maja nabiramo zdravilne rastline in kosimo travo, če želimo

kumare, ohrov, cvetačo, zelje, papriko, paradižnik, bučke. Med vrtne jagode, grah, zelje in kumare nasadimo ognjič. S tem odženemo rastlinske zajednice. 16. maja zalivamo vrt, potem pa je najbolje, da vrt nekaj dni pustimo pri miru. 24. maja pokosimo vrtno zelenico, če želimo, da potem trava po-

Škropivo iz cvetočega vratiča

Deluje proti škodljivcem na vrtnih jagodah, proti pršicam na robidnicah, malinovemu hroščku, proti listnemu zavijaju, rji na rastlinah in plesnim. Kako se pripravlja, smo pogledali v knjizico M. Omahen "Moj bio vrt".

Priprava:

500 g svežih listov, stebel in cvetov vratiča ali 30 g posušene rastline namočimo v 10 litrih vode. Lahko pa tudi skuhamo kot preslico. (1 kg sveže preslice ali 150 g posušene namočimo za 12 ur v 10 litrih vode). Naslednji dan preslico z manjšim delom vode skuhamo. Vre naj počasi 30 minut. Pokrita naj se počasi shladiti. Primešamo ostali del vode, v kateri se je namakala. I litera tega čaja razredčimo s 5 litri vode. Precedimo in uporabimo.) Za zimsko škropljeno sadnega drevja čaja ne razredčimo.

Pozimi škropimo z njim rastline, poleti pa samo tla okrog njih. Po cvetenju rastlin in jeseni škropimo s čajem, ki smo mu dodali še 2 dela vode.

Pozor: Tako pripravljena tekočina je za ljudi strupena! Zdaj, spomladi, torej škropimo sadno drevje in zelenje z razredčenim škropivom, ki smo mu dodali še 2 dela vode, torej dobimo 30 l škropiva iz vratiča.

hitro in bujno rast otave. 11. in 12. maja sejemo okrasne rastline, plevemo in zatiramo škodljive ter škropimo sadno dreve in škropivom iz vratiča. Če je treba, škropimo tudi vrtne. 13. in 14. maja nabiramo zdravilne rastline (če je lepo vreme, seveda, kajti zdravilne rastline nabiramo le suhe, nikoli mokrake) in sejemo okrasne rastline. 15. maja presadimo na vrt

časi raste. 25. in 26. maja presadimo na vrt trajne rastline, na primer trajni majaron, meliso in oregano. Te dni vrt tudi zalivamo, če je treba, in presajamo trajne rastline. 27., 28. in 29. rahljamo gredice, plevemo in osipljemo. 28. in 29. maja ponovno škropimo sadno dreve in vrtnine z naravnim škropivom iz vratiča.

Domači zdravnik

Ranjak

Ranjak ali v ljudskem izročilu mačkina detela, medvejka, ranjenik, uročnik, zajčja detela in podobno, cvete majna in junija. V nižinah cvete bolj bledo do zlato rumeno, v gorah pa tudibomarancasto ali škratno. Nima ne izrazitega vonja ne okusa.

Nabiramo le cvetove, posušimo jih v senčnih in zračnih prostorih, uporabljamo pa tudi sveže. Ranjak ali zajčja detela je izrecna zdravilna rastlina ljudskega zdravilstva in ga v alpskih deželah zelo cenijo.

V prvi vrsti se ranjak uporablja za zdravljenje ran pri ljudeh in živalih. S toplim čajnim prelivom iz ranjaka vrga se rane najprej izperejo, nato pa prevežejo z vlačnim obkladom. Obkladek je treba menjavati vsako uro. V alpskih deželah je zelo priljubljena čajna mešanica za te obkladke in sicer z enako količino suličastege trptotca.

Caj iz cvetja čisti kri, vzeti ga je treba 1 čajno žlico za skodelico v prelivu, na dan poniti 2 skodelici z dodatkom medu.

Ranaku pripisujejo tudi lahnen odvajalni učinek. Čaj dajejo otrokom po požirkah, kadar izbruha jed, ki se jim ni prilegl. Pri občutljivih ljudeh krepi želodec. Cvetne glavice radi dodajajo domačemu čaju.

S pravim fermentiranjem dobri čaj iz ranjaka vrga cvetja podoben okus kot ruski čaj.

Domači zdravnik

Jejmo kmečki in ržen kruh

Ko smo danes že pri kruhih, poglejmo, kaj o njih že pred dvajsetimi leti rekel francoski zeliščar M. Messegue.

"Naš beli kruh je izgubil vse svoje vitamine, proteine, fosfat, kalcij in aminokisline. Ostal je samo še njegov škrob, mrtva jed, ki je dobra kvečnjem za pitanje prašicev."

Omejitve delovnega časa je prisilila peke in njihove pomočnike, da v čimkratjev času izdelajo čim več kruha. To jim omogoča iznajdba kemičnega kvasa, s katerim testo hitro vzhaja, vsekakor hitreje, kot vzhaja z dobrim naravnim kvodom, ki so ga uporabljali nekoč.

In da bi bila nesreča popolna, so oljnate peči izpodrinile stare peči na drva.

To, da ljudje odločno zavračajo kruh, oropan redilnih snovi, umešan z umetnim kvodom in pečen ob zatohom vonju po gorilnem olju, jasno kaže, da ne marajo tega proizvodnega postopka.

Na srečo se je zdaj pojavi v trgovinah polnovredni kmečki in ržen kruh, ki je sicer dražji, a tudi bistveno boljši. Te vrste kruha toplo priporočam, če je seveda pristen. Kmečki kruh mora biti umešan zlahko prebavljinom naravnim kvodom in pečen v peči na drva! Polnovredni kruh mora imeti vitamine (če niso beli moiki lahkomiselnopreprosto samo primešali surovih otrobov), ržen kruh pa rahlo odvajalen."

Danes je na voljo že veliko vrst temne kruha, vendar je njihova prava pri nas še vedno prenizka.

Poskusimo še me
Kako pravilno skuhati riž

"Riž se zelo pogosto pojavlja na naših mizah," nam piše Slavica P., dobra gospodinja s Kocicami. "Znanka, ki je doma v deželi, kjer ga jedo s paličicami, mi je izdala njihovo skrivnost kuhanja. Takole gre:

Skodelico riža dobro opremo - vsaj petkrat - dodamo 1 in 1/2 skodelice vode in ga na majhnem ognju zavremo. Potrit naj vre 8 minut. Nato ga odstavimo in pustimo 25 minut pokritega na toplem ob robu štedilnika. Riž bo lepo mehak in ostal bo zrnat.

Tako kuhanega lahko pripravimo dan pred uporabo,

lahko pa ga tudi globoko zamrzemo.

Uporaba je vsestranska:

1. zalijemo ga s slanim mlekom - mlečni riž;
2. prelijemo ga z raznimi vročimi prelivimi in ponudimo s solato;
3. uporabimo ga za džuveč, za narastek, za enolončnice;
4. z dodatkom narezane salame ali mesa, kisle kumarice, kuhanega graha in majoneznega preliva za solate bomo dobili okusno hladno solato kot samostojno jed vo poletnih dneh. Možnosti pa je seveda še in še!"

Moda za najmlajše

Pisani v pomlad

Otoci si brez jeansa ne morejo več zamisliti svoje mladosti. Tudi ta pomlad jih je pritakala s priljubljenimi modrimi hlačami, dovolj širokimi za sproščeno igro, spodaj pa z zoženimi hlačnicami, da jih ne ovirajo pri vožnji s kolesom. Puloverji so razigrani v vzorcih in živahnih barv. Žal vam ne moremo predstaviti barvnih kombinacij drugač kot z besedo: opečnato rdeča, svetlo modra in nebesno modra, vse te barve pa so kombinirane z zlato rumeno. In kakšni naj bodo spleteti vzorci: za fantke geometrijski, za deklice pa tudi rožiče.

SOBOTA, 9. maja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.20 Video strani
- 8.30 Izbor
- 8.30 Angleščina - Follow me
- 8.50 Radovedni Taček: Drevo
- 9.15 Klub klobuk
- 11.10 Zgodbe iz školjke
- 12.00 Poročila
- 12.05 Tok, tok, ponovitev
- 14.00 Intervju, ponovitev
- 14.50 Video strani
- 15.45 Video strani
- 15.55 Napovednik
- 16.00 Tednik, ponovitev
- 16.50 EP, Video strani
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 TV Dnevnik
- 17.10 Ne joči, Peter, slovenski film (ČB)
- 18.55 EP, Video strani
- 19.00 Risanka
- 19.10 Napovednik
- 19.15 Žrebanje 3 x 3
- 19.25 EPP
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Utrip
- 20.26 EPP
- 20.30 Pohod Ljubljana '92, reportaža
- 20.55 EPP
- 21.00 Malmö: Pesem Evrovizije '92, prenos
- 0.30 Sova
- Murphy Brown, ameriška nadaljevanja
- Igre s pravico, angleška nadaljevanja
- 1.40 Nočne ure, ameriški varieteški program
- 2.10 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 13.45 Video strani 13.55 Domžale: Tenis - Tenis - polfinale, prenos 16.05 Sovi, ponovitev. Pri Huxtablovih, ameriška nadaljevanja, Igre s pravico, angleška nadaljevanja 17.30. Prihujmo tišini 17.45 Angleščina v poslovnih stikih 18.00 Poglej in zameni 18.30 Boš videl, kaj dela Domžalec, 1. oddaja 19.00 Krementček, ameriška risana serija 19.25 EPP 19.30 TV Dnevnik, RTV Srbija 20.15 Klasika 20.30 Ljubezen in krogla, angleški film 22.10 TV Dnevnik, Vreme, Šport 22.35 Napovednik 22.38 EP, Video strani 22.40 Umetniški eksperimentalni program: Tračanje v živo 23.40 Tenis, polfinale, posnetek iz Domžal 0.40 Yutel, eksperimentalni programi

SLOVENIJA 2 20.30

LJUBEZEN IN KROGLE

angleški barvni film; igrajo: Charles Bronson, Jill Ireland in drugi. Policijski poročnik Charlie Congers mora stopiti na prste šefu zloglašane zločinske organizacije. Šefovo ljubico imajo mafiji zaprto in najprej mora rešiti njo...

panje srca v troje, ponovitev ameriškega filma 13.00 Čas v sliki 13.25 Tvoji, moji, najni, ameriški film; Lucille Ball, Henry Fonda 15.20 Oh My Darling, risanka 15.30 Jaz in ti 15.30 Boule in Bill, risanka 15.35 Duck Tales 16.00 Otroški Wurlitzer 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Lassie 17.10 Serner Fend: Moja knjiga o džungli 18.00 Čas v sliki 18.05 Šport 18.30 Trojica s štirimi pestmi 19.30 Čas v sliki, vreme 20.00 Šport 20.15 Najboljše iz serije Nori par 21.10 Pesem evrovizije 1992, prenos 0.00 Čas v sliki 0.05 Fantom v raju, ameriški film; Paul Williams, Jessica Harper 1.35 Poročila/Ex libris

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama 12.40 1000 mojstrovina 12.50 Leksikon umetnikov 12.55 SP v hokeju na lednu 15.30 Morilec Dimitri Karamazov, nemški film 17.00 Kolumb in doba odkritij, 2. del 17.45 Kdo me hoče - živali isčejo dom 18.00 Alf 18.30 Slika, Avstrija 18.00 Avstrija danes 19.30 Čas v sliki, vreme

RADIO SLOVENIJA 1

- 4.30-8.00 - Jutranji program 8.05-9.30 - Ragla - 10.00-12.00 - Kulturna panorama - 12.05 - Na danšnji dan - 13.00 - Danes do 13.ih - 14.05 - Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 - Dogodki in odmetvi - 17.05 - Tedenski aktualni mozaik - 19.00 - Radijski dnevnik - 20.00 - Radio na obisku - 22.00 - Zrcalo dneva - 22.30 - Kratka radijska igra - 23.05 - Literarni nočurno - 23.15-5.00 - Nočni program -

RADIO KRAJ

- 8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radija Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 11.20 - Tečaj nemškega jezika - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjski od sobote do sobote - 14.30 - Velike ideje malih glav - 15.30 - Dogodki in odmetvi - 17.00 - Glasbena lestevica 333 - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Jutri nasvidenje -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, duhovni razgledi - 12.00 - Zabava vas Simona Vodopivec ali Megašok - 13.00 - Danes do trijstistih, EPP - 14.00 - Kuhrske nasvet, obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.00 - Učimo se angleščine - 15.30 - Dogodki in odmetvi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP, Kviz ali Moja je lepa kot tvjeta, EPP - 18.00 - Čestitke, EPP - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRŽIČ

- 16.10 - Obvestila - 16.30 - Nekaj vam imamo povedati o razstavi mineralov, fosilov in nakita - 17.00 - Pogovor z gostom - Boris Kuburić - 17.45 - Kulturni babilon - 18.30 - O kuluri drugače - Oblačenje - 18.55 - Napoved sporeda -

1. RADIO ŽIRI

- 14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.40 - Minute za družino - 15.10 - Na grajenec od srca do lonca - 15.30 - Prenos dnevnih informativnih oddaj Radija Slovenija - 16.00-19.00 - Razvedrino popoldne na vložih Radija Žiri - vmes EPP - 17.00 - Športne novice - 18.00 - Novice - osmrtnice - 19.00 - Odpoved programa -

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program: Čas v sliki 9.05 Simpsonovi, ponovitev 9.30 Angleščina za začetnike 11.00 Utrinki

KANAL A

- 9.45 A Shop 10.00 Ponovitev večernega programa 10.30 35 mm, oddaja o filmu 10.45 Banovič Strahinja, jugoslovenski film 12.05 A Shop 19.00 Kanalizator show 19.25 Rolanji s hobotnico 20.00 Dober več

NEDELJA, 10. maja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.00 Video strani
9.10 Program za otroke, ponovitev
9.10 Živ žav
10.00 Ebu drame za otroke: Tatič
slavičič, ponovitev
10.25 Naša pesem '92, 2. oddaja
11.05 Kronika, ponovitev kanadske
poljudnoznanstvene serije
11.30 Obzorja duha
12.00 Poročila
12.05 EP, Video strani
12.10 Ljudje in zemlja
12.40 Boš videl, kaj dela Dolenjč, ponovitev 1. oddaje
13.10 Video strani
14.25 Video strani
14.35 Heroin, ponovitev francoskega filma
15.55 Napovednik
16.00 S. Borg: Junak med barabami, angleško-avstralska nadaljevanja
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik
17.10 Dogodivščina Robina Hooda, ameriški film
18.50 TV mernik
19.05 Risanka
19.15 Napovednik
19.20 Slovenski lot
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zrcalo tedna
20.26 EPP
20.30 Zdravo
21.30 EPP
21.35 Festivali Daljnega vzhoda, avstralska dokumentarna serija
22.25 TV Dnevnik, Vreme, Šport
22.45 Napovednik
22.50 EP, Video strani
22.55 Sova
Ameriške video smernice, 4. oddaja ameriškega varietetskoga programa
Igra s pravico, angleška nadaljevanja
0.05 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

12.15 Video strani 12.25 Sova, ponovitev: Murphy Brown, ameriška nanizanka, Igra s pravico, angleška nadaljevanja 13.45 Napovednik 13.50 Športna nedelja 13.55 EPP 19.30 TV Dnevnik HTV 20.00 Videogoda 20.30 Galaktična odiseja, japonska dokumentarna serija 21.25 Aleksi Šantić, nadaljevanja TV Sarajevo in TV Slovenija 22.25 Športni pregled 22.55 Gala baletni koncert "Prix Lausanne" '92, 1. del 0.00 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

8.00 Poročila 8.05 TV koledar 8.15 Slika na sliko 9.00 Smogovčič 9.30 Nedeljski živec, otroška oddaja 9.30 Zgodbe o liscici, risana serija 10.00 Poročila 10.35 Gozdar ima gozd na dlani, otroška oddaja 10.45 Risanka 11.00 Geologija 11.30 Oddaja narodne glasbe 12.00 Poročila 12.00 Plodovi zamisse 13.00 Mir in dobrota 13.30 Hišni ljubljenci, ameriška zabavna oddaja 14.00 Poročila 14.10 Mikser M 14.45 Zlato in detektivi 15.30 V nedeljo 17.20 Moj stric Benjamin, francoski film 18.50 Toni in Jerry kot otroka 19.15 TV fortuna 19.30 TV dnevnik 20.05 Sedma noč 22.10 K. Moczary igra Lizeta 23.10 TV tečnik 23.40 Glasba 23.45 Poročila v nemščini 23.55 Poročila v angleščini 23.55 Horoskop 0.00 Poročila 0.05 Video strani

2. PROGRAM TV HRVATSKA

Nedeljsko športno popoldne 14.30 Gillette šport 15.00 Finale hrvatskega prvenstva v boksu, posnetek 16.00 Košarka: Finale hrvatskega prvenstva (ž), prenos iz Rovinja 17.30 Finale SP v hokeju na ledu, prenos iz Prage 20.15 Vrnitev Sherlocka Holmesa, 1. del angleške nanizanke 21.10 Po neskončnosti sveta, potopisna serija 21.45 Bagrad cafe, ameriška humorističnannanizanka 23.55 Jazz 0.25 Video strani

KANAL A

9.00 Ponovitev programa prejšnjeg nedelje 11.35 Video grom 20.00 Tropska vročica, ameriška nanizanka 21.05 Intervju 21.30 Ciguli migli, hrvatski film

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program 12.00 Tednik 13.00 Čas v sliki 13.10 Vsi plešejo

KINO

10. maja

CENTER amer. kom. MOJA PONCA ob 17., 19. in 21. uri STORŽIČ amer. akcij. film POLICAJ IZ VRATCA ob 18. uri, amer. trda erot. GLOBOKO MODRO ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. akcij. film MAŠČEVA. NJE DOVOČKOV ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. PLAVI ANGEL ob 21. uri DUPLICA amer. psih. thrill. KO JAGENJČKI OBMOŁKNEJO ob 19. in 21. uri ŠKOFJA LOKA amer. avant. film HOOK - KAPITAN KLJUKA ob 17.30 in 20. uri ŽELEZNIK amer. kom. KOMANDOS IZ PREDMESTJA ob 19. ur. RADOVLJICA amer. pust. film RUDNIKI KRALJA SALA-MONA ob 18. ur. amer. zab. film NAKLJUČNI TURIST ob 20. ur. BLED amer. zab. film KAJ BOMO Z BOBOM ob 18. ur. amer. vohun. film V. I. WARSHAWSKI ob 20. ur. BOHINJ amer. zab. film NA TUJ RAČUN ob 20. ur.

Te dni ven in ven poslušamo, kaj je dejal ta ali oni gospod minister pred zasljevalno republiško komisijo. To je tako velevažno, da so kakšne vesti o kakšnem štrajku ali bedi delavstva en navaden mačji kašelj, saj se zdi, da ljudstvo na tej strani Alp tuhta samo o ministrih in le ministrih. Jih bodo izpravevalci izvrgli ali potrdili?

In ko si tako od jutra do mraka dobesedno obseden s slovenskimi ministri gor in z ministri dol, ti v nekem določenem momentu štigne skozi možgane: Madonca, če bo šlo takoj naprej in bodo vlade s takim tempom prihajale in odhajale, se lahko zgodi, da si še sam enkrat na vrstil! Saj nas je komaj 2 milijončka! Če pregruntaš, da dojenčki in šolska otročad in študentaria ne morejo biti ministri in zato ne pridejo v poštov, upokojenčki tudi ne, pa kakšna druga populacija tudi ne bi bila prav zainteresirana - holpa, pa smo pri meni in meni podobnim, ki nekje v globoki podzavesti vendarle špekuliramo, da bi kdaj zasedli kakšen ministarski foteljček. Saj mora biti fino, če si gospod minister ali gospa ministrica! Kar poglejte, kako vsi na novo imenovani tiščijo na tron in kakšen obup zajema stare, ki se morajo posloviti! Saj doživljajo padec vlade kot osebno travmo!

TV AVSTRIJA 2

17.15 Šport - Hokej 20.15 L. B. Striker: Brezvestni lovec, ameriški TV film; Burt Reynolds 21.50 Čas v sliki 19.48 Sporna vprašanja 20.15 Moselbrück 21.05 Matere, pogovor 21.50 Glas islama 21.55 Slovostni teden 22.50 Peter Handke, poskus portreta 23.20 Le Dortoir, plenski film 0.00 Čas v sliki/1000 mojstrov

RADIO SLOVENIJA 1

5.00-8.00 - Jutranji program - 8.05 Radijska igra za otroke - 9.05 - Pomnenja - 10.05 - Prizma optimizma - 11.05 - Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 12.10 - Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.20 - Za naše kmetovalec - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Lojtrca domaćih - 18.00 - Nedeljska reporata - 19.00 - Radijski dnevnik - 20.00 - V nedeljo zvečer - 22.00 - Zrcalo dneva - 23.05 - Literarni nočturno - 23.15-4.00 - Nočni program

RADIO KRAJN

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 10.00 - Poročila Radia Slovenije - 10.05 - Na vrtljaku z Romano [otroška oddaja] - 11.00 - Po domače na Kranjskem radiu - 12.00 - Brezplačni mali oglasi - 12.30 - Osmrtnice, zahvale - 12.40 - Kmetijska oddaja - 13.00 - Dobrodošli med praznovalci - 16.00 - Izbor pesmi teda - 17.20 - Športna oddaja - 18.30 - Nagradni kviz Kina Kranj - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

8.00 - Napoved, otroški porgam - 9.00 - Horoskop, Slovenci v svetu, kuhrske nasvet - 11.00 - Radijski sejem, EPP - 12.00 - Prvi del čestitki, EPP - 13.00 - Razgovor, EPP - 14.00 - Drugi del čestitki, EPP - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Tretji del čestitki, EPP - 17.00 - Razgovor, EPP - 18.30 - Resna glasba - 19.00 - Odpoved -

RADIO TRŽIČ

10.35 - Nedeljski pogovor o vzgoji lončnic - 11.05 - Potuj z menoj - 11.25 - Modni kotiček - z Modeno - 11.40 - Iz orumenelj zapisov - 12.00 - Pogled v iztekajoči se teden - 12.10 - Nedeljska duhovna misel - 12.25 - Podrobnosti iz našega vskršnjaka - 12.50 - Obvestila - 13.20 - Iskrene čestitke, najlepše želite - 14.00 - Novosti iz Pekevove trgovine na Deteliči - 14.35 - Glasbeni letstvo Slovenca - 15.20 - Napoved sporeda -

1. RADIO ŽIRI

9.00 - Napoved programa - radijski koladar - EPP - 10.00 - Športne novice - 10.20 - Od tu in tam - 11.00 - Novice in dogodki - obvestila - mali oglasi - 12.00 - Nedeljska duhovna misel - 12.15 - EPP - 12.30 - Čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 13.30 - Nedeljsko popoldne na 91.2, 98.2, 96.4 MHz - vmes kulturni kažipot - prometni servis - pregled slov. časopisa - aktualni športni dogodki in sprechod po kinodvoranah - vreme - 15.30 - Odpooved programa -

1. RADIO ŽIRI

9.00 - Napoved programa - radijski koladar - EPP - 10.00 - Športne novice - 10.20 - Od tu in tam - 11.00 - Novice in dogodki - obvestila - mali oglasi - 12.00 - Nedeljska duhovna misel - 12.15 - EPP - 12.30 - Čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 13.30 - Nedeljsko popoldne na 91.2, 98.2, 96.4 MHz - vmes kulturni kažipot - prometni servis - pregled slov. časopisa - aktualni športni dogodki in sprechod po kinodvoranah - vreme - 15.30 - Odpooved programa -

IDI DOMA!

Malokdo si danes sploh upa v Istro, kajti iz Istre prihajojo čudne, nasprotuječe si vesti o usodi slovenskih počitniških domov in vikendov. A najbolj korajni lastniki vikendov so se oni dan le poleg na negoveto pot.

In na kraju samem - v bližini Pule - ugotovili, kaj se je zgodilo z njihovimi počitniški mi hišicami.

Naselje nekaj deset počitniških hišic je ponujalo dokaj čudno sliko.

V vse zasebne vikende je bilo vlomljeno, vse je bilo razmetano, kakšna bolj vredna stvar je dobila tudi noge. Šipe so bile pobite, v vikende pa je bilo nasilno vlomljeno. Neki slovenski lastnik je tudi žalostno ugotovil, kaj se je bilo zgodilo z lepo stensko uro, ki jo je nekoč dobil kot dar v Srbiji. Na uri je bil napis in cirilici - vlomilci ali vlomilec so se grozljivo znesli nad uro, od katere seveda ni ostalo čisto nič.

Na nekaterih vikendih so bili tudi napis, nekako v tem slogu: »Uniščavaš Istru, ido doma, spalit cu ti kuču...« ● D. S.

HUMOR

TEMA TEDNA

How do you do?

Če pada vlada povprečno trikrat na leto, bom zanesljivo prej na vrsti za ministra kot na Podarim dobrin!

Če vzamemo stvari s te plati, so se moje priprave v tej smeri že začele.

Najprej malo samokritike: za kakšnega ministra za industrijo že ne mislim kandidirati, ker na tem polju niti po desetih letih pri najboljši volji nimaš kaj pokazati. Vse se sesuva - kar se ni, se pa še bo! Ker sem bolj drobne konstitucije, bi mi lahko šlo kakšno drobno gospodarstvo, ki ima na teh meridianih baje tako svetlo prihodnost. Sociala me od zadnjic, ki so me napadli, da lažem, ker pišem, da je pri nas ena sama revš'na, pod milim nebom ne zanima več - naj jo vodijo tisti, ki misijo, da je pri nas ena sama bogatija. Enako se mi fučka ministristvo za medije javnega obveščanja, saj ti kljukci po cajtengih tako samo lažjo. Tudi ministristvo za turizem je »komisi - komsa«, ki bi zapravili ves davkopalčevalski denar za promocije in kljub vsemu ne bi bilo nobenega turista, bi me bilo rahlo sram. Naj turiste za

ušesa vlečem na Bled in v Portorož?

Bolj ko razmišljam, bolj se mi dozdeva, da bi bilo moji osebi najbolj primerno kakšno lepo ministrstvo za Slovence po svetu.

Meni je vedno všeč tisti posel, ki zahteva veliko truda in osebno angažiranosti, kar bi tako ministrstvo za Slovence po svetu vsekakor zahtevalo. Ko bi me na izpravevalni komisiji vprašali, kaj pravzaprav kanim postoriti v svojem ministrstvu za Slovence po svetu, bi bil moj odgovor kratek in eksakten: »Draga gospoda! Tu je dela, da se kar samo ponuja!«

Najprej bi moja oseba pod nujno napodila vse tri osebne svetovale v mojem ministrskem kabinetu za Slovence po svetu, da mi napravijo točen seznam Slovenc in Slovencev, ki so po belem svetu. Do zdaj eksaktnega seznama ta država še ni sproducirala. Vsi Slovenci po svetu bi bili deležni moje izjemne ministrske pozornosti - brez skrbi! In ne bi bilo nobenih protekcij: vsi bi bili od mo-

je osebe obiskani, celo večkrat, če bi le izrazili tovrstno željo! Prisem, da mi ne bi nič pre sedali naporni avionski poleti, gneča na letališčih in podobne zoprni, ki se zgrinjajo nad delavnim ministrom za Slovence po svetu.

Ne, ne! Ne bi pela samo daljna Amerika, Kanada in Argentina! Slovenci v zamejstvu sploh ne bi bili prikrajšani. Ko roške Slovence kanim obiskovati na kolesu kot gospod Peterle, da se ohrani vrla tradicija in ministrska kondicija; za Rabrje pa dovolim, da gre gospod Kučan, ki obvlada madžarsko.

Moj nastop pred Slovenci v svetu bo izjemno korekten: How do you do? Ker čujem jako nespodbudne vesti, da je bivša vlad skregala še tiste Slovence po svetu, ki prej niso bili sprti, tudi obljubim, da jih v primeru državne nuje in potrebe skremam še bolj!

Ko pa bo moja vlada padla in boste prišli vi na vrsto, se mislim hitro presesti. Bom šef kakšnega sklada ministrstva za Slovence po svetu ali pa kakšen konzularni predstavnik - moje bogate ministrske izkušnje menda mlada država ja ne bo meni nič tebi nič zavrgla! Samo, da pridev zraven - in mi bo fletno na veke vekov! ● D. Sedej

KATERI SEJEM PO VRSTI?

Obiskovalci letošnjega mednarodnega sejma obrti in podjetništva v Kranju bodo lahko tudi neprijetno presenečeni, kajti v hali visita dve tabli: na eni je napis 16. mednarodni sejem, na drugi pa 17. mednarodni sejem obrti in podjetništva. Kateri sejem je pravzaprav? 16. ali 17. po vrsti?

To je strašna uganka, kajti tudi na vabilih in brošurah se ti dve številki stalno tepeata. Na enem vabilu je 16. sejem, na drugem 17. mednarodni sejem obrti in podjetništva.

Tako napake se dajo tudi opravičiti, če samo pomislimo, s kakšno enormno količino sejmov se ponaša Kranj. Toliko jih šviga čez leto, da jih organizatorji že težko evidentirajo! ● D. S.

PRIDITE, DA VAM HYUNDAI AVTO NE BO NEZNANKA!!!

Predstavitev bo pred HOTELOM "CREINA" v soboto 9.5.1992 od 9^h-17^h in v nedeljo 10.5.1992 od 9^h-13

Lokal, ki razburja

Pri Čukcu se dobimo

Radovljica, 7. maja - Celo ministrstvo za turizem in govorstvo je menilo, da je treba poseči v zadevo Čuk. Lokal sredi Radovljice že nekaj časa buri duhove. Mladi posredniki motijo stanovcev v bližnjih blokih.

«Zadeva Čuk» je v radovljici občini že nekaj časa izjemno aktualna in znova in znova v buri duhove.

Za kaj gre? Prešernova ulica v Radovljici - za stavbo občinske skupščine - so Radovljičani želeli oživiti in poziviti. V pritličju stanovanjskih blokov naj bi bilo preveč malih trgovinic in lokala.

Zgodilo pa se je natanko tisto, kar se dogaja marsikje po teh občinah.

Kupec, ki je kupil lokal, naj bi v njem imel steklsko obrt. Vendar se je kasneje premislil, da lokal v najem in v njem je preko noči nastala okrepevalnica - prijeten lokal, v katerega vstopajo predvsem mladi. Vse bilo najbrž v redu in prav, da mladi obiskovalci v nočnih urah ne bi bili preveč veseli in veselni. Tako pa je v tej sosednosti zaradi mladoletnih

obiskovalcev, ki se po odhodu iz lokala Čuk kar ne morejo in ne morejo mirno in tih raziti, veliko nejevolje. Stanovci pač nimajo mirnega spanja, zato so že nekajkrat zahtevali, da se lokal zapre.

V radovljiski občini so se zaradi lokalov Čuk že zvrstili številni sestanki.

Ali je prav, da se lahko namembnost lokalov preko noči spremeni? Kakšno dovoljenje ima pravzaprav najemnik lokalov Čuk?

Vsekakor gostinski lokal v tem predelu mesta prvotno ni bil načrtovan, sploh pa ne v prostoru, kjer je okrepevalnica Čuk. Mnenje projektanta je, da prostor za gostinski lokal ni primeren - ne zaradi dostopa in prometne ureditve kot tudi ne zaradi premajhnih sanitarij.

Vendar pa so pristojne službe na občini najemniku lokalov Čuk dale začasno dovoljenje. Zakaj?

Na občini pravijo, da so ukrepali v skladu z obrtnim zakonom, ko so najemniku izdali začasno dovoljenje. Lokacijska in druga dokumentacija za devet manjših lokalov na Prešernovi ulici ni vsebovala specifikacije - se pravi, da namembnost lokalov ni bila opredeljena. Na občini so bili zato mnenja, da lahko izdajo dovoljenje za okrepevalnico, saj so bili izpolnjeni vsi pogoji, lastnik le uporabnega dovoljenja ni imel. V takih primerih je povsem običajno, da izdajo začasno dovoljenje. Vse skupaj je v skladu s splošnimi družbenimi usmeritvami za zaposlovanje in za spodbujanje podjetništva.

Začasno obrtno dovoljenje so lastniku lokalov Čuk izdali 9. decembra lani, velja pa leto dni in v tem času mora pridobiti tudi uporabno dovoljenje. Ker pa so se vrstile pritožbe sosedov in stanovcev Prešernove ulice, je v zadevo poseglo celo republiško ministrstvo za turizem in govorstvo. Ministrstvo je občinsko odločbo razveljavilo in zdaj je okrepevalnica

Čuk brez dovoljenja. Lastnik mora v šestdesetih dneh dopolniti svojo vlogo...

Vendar pa se ob tem in podobnih primerih pojavlja več mestnih vprašanj.

Vsekakor gre pri lokaluh Čuk v Radovljici za vprašanje javne morale, saj lastnik lokalov vendar ne more biti odgovoren za neprimereno obnašanje mladoletnih obiskovalcev. Lastnik je v opremo prostora vložil tudi izdatna sredstva. Jasno je tudi, da je gostinski lokal veliko bolj donesen kot kakšna prodajalna. Vprašanje pa je seveda, ali je za lokal, ki je odprt ponoc, primerna lokacija sredi stanovanjskih blokov.

Kakorkoli že. Če kaj drži, potem drži to, da je zaradi prahu, ki se dviga okoli okrepevalnice Čuk, lokal med mladimi vedno bolj priljubljen. Mladi, ki v Radovljici nima kamiti, se kar naprej zbira pri Čuku - pogovor med mladimi Radovljičani se vedno zasuče nekako takole: pri Čukcu se dobimo... ● D. Sedej

Obilej tržiškega pihalnega orkestra

Domačini bi pogrešali godbenike

Tržič, maja - Prebivalce Tržiča že od leta 1927 razveseljuje domaća godba na pihalu. Lani so sicer finančne težave za razpadla. Letošnjo 65-letnico pričakuje z novimi načrti, sed katere sodi tudi programska širitev in oživitev delovanja mažoretnih skupine.

V 65 letih delovanja Pihalnega orkestra Tržič se je v tem marsikaj spremenilo. Obnovitvi je to bila cerkvena godba, pozneje pa je orkester bil delavsko noto. Današnji ansambel ima 30 članov, med katerimi jih je polovica mlajših glasbenikov, ki prihajajo povezani iz domače glasbene šole. V letu 1983 so glasbo obogatili s tudi mažoretki, žal pa je edine take skupine na Gospodinjku pozneje zaradi denarniške zamrlo. Kakovost orkestra dokazuje srebrna plaketa II. težavnostni stopnji na delovanju pihalnih orkestrov Slovenije 1985. leta, ugled pa dvigajo tudi razna priznanja od Kurnikove nagrade in plakete mesta Tržič, do težavnostne nagrade Gorenjske.

Franc Podlipnik

čutili v večjih kulturnih skupinah, ugotavljajo sedanji predsednik Pihalnega orkestra Tržič Miro Vrhovnik in razmišlja: »Če ne bi pred tremi leti zlastno iznajdljivostjo prišli do novih instrumentov, bi bil nadaljnji obstoj orkestra pod velikim vprašajem. Vseeno je imel upravni odbor iz leta v leto največ dela in skrbi s pridobivanjem denarja za redno delo. Odgovedati smo se morali kvalitetnemu dirigentu iz Ljubljane in poiskati zamenjavo zanj v svojih vrstah. Vse večje težave smo imeli tudi z obiskom na vajah, saj veliko godbenikov ne zmora več stroškov za pogoste prevoze v Tržič. Ker nismo imeli denarja niti za prevoze, smo začetek lanske jeseni prenehali z vajami. Prek tržiškega radija smo o naših težavah obvestili prebivalce, na kar so se odzivali s številnimi zahtevami,

da mora orkester ostati. Končno je tovarna Peko, s katero že vrsto let dobro sodelujemo, prevzela pokroviteljstvo nad orkestrom, za kar se vsem delavcem prijazno zahvaljujemo. Hvaležni smo tudi občinskemu poslancu, ki so namenili del denarja iz letosnjega proračuna za delovanje godbe.«

Težnja po kakovosti

Kot še potoži predsednik Vrhovnik, jim mnogi očitajo, da je ljubiteljsko dejavnost zahtevajo preveč denarja, in da so v privilegiranem položaju. Takim enostavno odgovarja, da bi morali prešteti vse ure vloženega dela v učenje in vaje za nove in nove točke programa. Današnja pihalna godba namreč ne pozna več samo koračnic, ampak igra vse od narodnozabavnih melodij, klasične in sakralne glasbe, do modernih skladb. Po kakovosti gotovo ne zaostaja za drugimi amaterskimi orkestri, vseeno pa bo glavna naloga v prihodnosti razširitev programa za razne priložnosti. Načrtujejo tudi vse novo dejavnosti mažoretnih skupin, ki je posebna popolnitvena na nastopih. Prav sedaj pa hitno z izdelavo narodnih nošč, v katerih bi radi nastopili za skorajšnji jubilej orkestra.

Letos so tržički godbeniki nastopili že na štirih koncertih po Gorenjski, za veliko noč so igrali na procesiji, 24. aprila so sodelovali pri odprtju razstave v Kurnikovi hiši s prazničnim koncertom, za 1. maj so z zvoke budnic obiskali vse krajevne skupnosti okrog Tržiča, 4. maja pa so se udeležili praznovanja pri farni cerkvi. Za 65-letnico godbe pripravljajo publikacijo o razvoju orkestra in razstavo, 19. junija bo tudi slavnostni koncert, dan pozneje pa še re-

vija pihalnih orkestrov Gorenjske.

V orkestru so ponosni na štiri še živeče ustanovne člane.

Branko Sajovic

Kako se glasba prenaša iz roda v rod, potrjujeta tudi dva dolegatna tržiška godbenika. Franc Podlipnik: »Moj oče je bil ustanovitelj godbe. Tudi sam sem imel od malega veselje do glasbe. V orkestru sem že 32 let. Igram bas, ki je težak instrument, a ne le zaigranje... No, brez sodelovanja v orkestru bi pa gotovo ne mogel živeti. Tudi moj sin Franci je v njem: je kapelnik in igra klarineto.«

Branko Sajovic: »Pred tremi desetletji sem prišel k orkestru, pri katerem je bil tudi moj oče kapelnik. Moj instrument je rog. Samo veselje do glasbe lahko premaga vse napade, ki so potrebni na številnih vajah in raznih nastopih. Moram pa reči, da smo godbeniki tudi dobra družba, v kateri se človek lahko razvedri. Upam, da bomo taki ostali še naprej.● Stojan Saje

ga najprej prevrnili na levi bok, nato je vozilo drselo po strehi, nazadnje pa je ponovno pristalo na kolesih. Rezultati so bili za tolikšno kotaljenje izredno dobrji: testni voznik jo je odnesel brez poškodb med bolj vidnimi poškodbami avtomobila pa je bila zmečkana streha, razbito vetrobransko steklo in nekaj bolj vidnih prask. Najbolj pomembno lahko vidite na zadnji sliki: vrata so se po crash testu odprla kot pri novem avtomobilu.

BMW-jev sistem varnosti

Povsem jasno je, da vodilne svetovne tovarne pri snovanju novih avtomobilov veliko pozornosti posvečajo varnosti. Skoraj ni več avtomobila, ki ne bi imel tako imenovane varnostne kletke, ki ob trčenju deluje tako, da potniški prostor ostane povsem nepoškodovan. Pri BMW-ju so s tehnologijo, ki jo imenujejo F.I.R.S.T., dosegli, da je potniški prostor kar najmanj poškodovan tudi pri preizkušanju. Ko so na crash testih

preizkušali BMW serije 5, so

REPORTAŽE

PONEDELJEK, 11. maja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.10 Video strani
9.20 Program za otroke
9.20 L. Paljetak: Bajka o kraljevih česnjih

10.10 R. Giordano: Bertinijevi, ponovitev nemške nadaljevanke 10.50

TV mernik, ponovitev

11.05 Forum, ponovitev

11.20 Utripi, ponovitev

12.00 Poročila

12.05 Video strani

16.15 Napovednik

16.20 Dobrodošli, ponovitev

16.50 EP, Video strani

16.55 Poslovne informacije

17.00 TV Dnevnik

17.10 Program za otroke

17.10 Radovedni Taček: Pravljica

17.30 J. Bevc: Ko bo pomlad, 1. oddaja

18.00 Obzorna duha, ponovitev

18.30 EP, Video strani

18.35 Divji svet živali: Orjaška hobotnica, angleška poljudno-znanstvena serija

19.05 Risanka

19.20 Napovednik

19.25 EPP

19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zarišče

20.26 EPP

20.30 Politik novega kova, angleška nanizanka

20.55 EPP

21.00 Doseje

21.40 T. Strozzi - M. Gregl - Z. Iljic: Igra in resničnost, drama HTV

22.50 TV dnevnik, Vreme, Šport

23.15 Napovednik

23.18 EP, Video strani

23.20 Sova

23.20 Igra s pravico, angleška nadaljevanja

Zvezdne steze, angleška nanizanka

1.00 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

15.15 Video strani 15.25 Oči kritike, ponovitev 16.15 Sova, ponovitev: Ameriške video smešnice, 4. oddaja ameriškega varietejskega programa, Igra s pravico, angleška nadaljevanja 17.30 Evropsko prvenstvo v Tae Kwo Ndu, posnetek 18.00 Slovenska kronika 18.10 Festivalne Dolinje vzhoda, ponovitev australiske dokumentarne serije 19.00 Videospol 19.25 EPP 19.30 TV Dnevnik Koper 20.00 Pujovi dosje, angleška nanizanka 20.30 Gospodarska oddaja: 10.00 obrazov 21.00 Sedma steza 21.30 Ciklus filmov A. Hitchcocka: Smer severozahod, ameriški film (ČB) 23.40 Umetniški eksperimentalni program: Kriminal 0.10 Yutel, eksperimentalni program

MEGAMILK

SLOVENIJA 2 21.30

SEVER SEVEROZAHOD

ameriški barvni film, 1959; režija: Alfred Hitchcock; igra: Cary Grant, Eva Marie Saint, James Mason. Film govori o povprečnem Američanu, ki se znajde v vrtnicu najbolj nevarne vohunsko-kriminalne spletke. To ga spremeni v aktivnega bojevnika, ki si bo nazadnje zaslužil nagrado - lepo Eva.

otroške pesmi 15.00 Jaz in ti, otroški program 15.05 Nils Holgersson 15.30 Am, dam, deč 16.05 Felicitas na tihih tačkah 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurzler 18.00 Čas v sliki 18.05 Mi 18.30 Trojica s štirimi pestimi 19.30 Čas v sliki, vreme 20.00 Šport 20.15 Športna arena 21.08 Kuhrske mojstri 21.15 Pogledi s strani 21.25 Miami Vice 22.10 Na platu, Filmski poljub 22.35 Kar se vedno želeli vedeti o seksu, ameriški film; Woody Allen 0.00 Dance session 0.05 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama 16.50 1000 mojstrov 17.00 Leksikon umetnikov 17.05 Svet srednje stoletja 17.30 Lipova ulica 18.00 Alf 18.30 Ljubezen na prvi pogled, nova razvedrinska igra 19.00 Lokalni program 19.30 Čas v sliki, vreme 20.00 Kulturna 20.15 Ženska v najboljših letih 21.08 Kuhrske mojstri 21.15 Teleskop

TOREK, 12. maja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Program za otroke
Zgodbe iz školke
9.55 Boj za obstanek: Divjanje zajcev
10.20 Angleščina - Follow me
10.40 Kemija: Onesnaževalci organskega in anorganskega izvora
11.00 Sedma steza, ponovitev
11.30 Prisluhnimo tišini, ponovitev
11.45 Angleščina v poslovnih stikih, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 Video strani
14.25 Video strani
14.35 Napovednik
14.40 Ciklus filmov A. Hitchcocka: Sever severozahod, ponovitev ameriškega filma (ČB)
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik
17.10 Program za otroke
17.10 Lonček, kuhanj: Piškoti iz ovsenih kosmicev
17.20 Plamenica, angleško-slovensko-češka nadaljevanja
17.45 Prežihov Voranc: Solzice
18.10 G. Olujić: Deklica z zlatimi prstimi
18.35 EP, Video strani
18.40 Alpe - Donava - Jadran
19.10 Risanka
19.20 Napovednik
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zarišče
20.26 EPP
20.30 Osmi dan
21.20 Slovenija - umetnostni vodnik: Dvor pri Polhovem Gradcu
21.30 EPP
21.35 D. Decoin: Grad na soncu, francoska nadaljevanja
22.25 TV Dnevnik, Vreme, Šport
22.50 Poslovna poročila
23.00 Napovednik
23.03 EP, Video strani
23.05 Sova
Zivljenje po Henryju, angleška nanizanka
Igra s pravico, angleška nadaljevanja
Glasbeni utriček: Claude Debussy: Prva rapsodija
0.30 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

14.20 Video strani 14.30 Dosje, ponovitev 15.10 Sova, ponovitev: Igra s pravico, angleška nadaljevanja Zvezne steze, ameriška nanizanka 16.50 Svet poroča 17.30 Slovenci v zamejstvu 18.00 Regionalni programi - Koper 19.00 Orion 19.25 EPP, Napovednik 19.30 TV Dnevnik, Sa- rajevo 20.00 Serijski film 20.30 Glasba, show in cirks 21.30 Omizje 23.30 Svet poroča, ponovitev 0.10 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.00 Dobro jutro - mozaik 9.00 Po-novitev iz malavizije 9.30 Mali svet 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.05 Popolna tujca 12.00 Poročila 13.00 Slika na sliko 13.45 Poročila 13.50 Sofija in Konstanca 14.40 Modre čelade 15.05 Modre čelade 15.05 Malavizija 16.00 Poročila 16.05 Ma- lavizija 17.00 Otroci rišejo vojno 17.30 Gremo naprej 18.00 Poročila 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevanja 19.30 Dnevnik 20.10 Ljudje, ki so ubili Kennedyja, ameriška dokumentarna serija 21.10 V velikem planu 23.10 Dnevnik 23.30 Slika na sliko 0.15 Poročila v angleščini 0.20 Horoskop 0.25 Poročila 0.30 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

18.50 Zgodovina hrvaškega jezika 19.30 Dnevnik 20.00 Na zdravje, ameriška humoristična nanizanka 20.35 Apollo Show 21.10 Sofija in Konstanca 22.05 Krvna pravica, angleška nadaljevanja 23.00 Oddaja resne glasbe 0.00 Video strani

KANAL A

9.45 A Shop 10.00 Ponovitev večernega sporeda 10.30 Borza 10.45 Stotnik iz Castille, ameriški barvni film 12.140 A Shop 19.00 A Shop 19.15 Dance session, oddaja o modernem plesu 20.00 Dober večer 20.05 Dnevno informativni program 20.30 Dokumentarci tedna 21.00 Za filmske sladokusce 22.40 A Shop/MCM

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program 10.30 Morilec Dimitri Karamazov, ponovitev 12.05 Športna arena 13.00 Čas v sliki 13.10 Mi 13.35 Urad, urad 14.00 Big

KINO

CENTER amer. kom. MOJA PUNCA ob 18. in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. GLOBOKO MODRO ob 18. in 20. uri ŽELEZAR hongkon. akcij. film LOV NA NINJE ob 18. in 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. avant. film PODVODNA PLATFORMA ob 20. uri RADOVLJICA Ni predstave! BLED amer. zab. film NAKLJUČNI TURIST ob 20. uri

SLOVENIJA 1 21.35
GRAD NA SONCU

3. del francoske nadaljevanke: »Danes bi rada vedela, ali smem ljubiti moškega, ne da bi ga ti zadavil,« zbrda Marie-Pierre svojega sina. Pravzaprav bi bilo zabavno biti markiz Ko Stephanie dojam, koga ima mati v mislih, podvom o njeni prisebnosti. Pa vendar. Če je sposobna dati rast žitu v puščavi, je sposobna zapeljati tudi moškega.

Valley 14.45 Mojstri jutrišnjega dne 15.00 Jaz in 15.15 Tudi hec mora biti 15.30 Am, dam, des 16.05 Felicitas na tihih tačkah 16.30 Glasbena delavnica 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurlitzer 18.00 Čas v sliki 18.05 Mi 18.30 Trojica s štirimi pestimi 19.22 Znanje danes 19.30 Čas v sliki 19.53 Vreme 20.00 Šport 20.15 Universum 21.00 Naredi si sam 21.07 Pogledi s strani 21.15 Pesem ptic trnov 22.50 Morilski mili, japonski film 0.53 Čas v sliki

TV AVSTRIJÀ 2

8.30 Vremenska panorama 16.45 1000 mojtrovin 16.55 Leksikon umetnikov 17.00 Viaje el Espanol, tečaj španskega jezika 17.30 Orientacija 18.00 Alf 18.30 Gaudimax 19.00 Lokalni program 19.30 Čas v sliki 19.57 Kultura 20.15 Kdor se smeji, zmaga 21.00 Naredi si sam 21.07 Reportaže iz tujine 22.30 Avstrija II 22.30 Klub 2 Poročila

MEGAMILK

RADIO SLOVENIJA 1

4.30-8.00 - Jutranji program - 8.00-10.00 - Radio plus - 10.00 - Poročila - 11.30 - Pregled domačega tiska - 12.05 - Na današnji dan - 13.00 - Danes ob 13.ih - 13.45 - Iz tujega jezika - 14.05 - Poslovne informacije - 15.30 - Dogodki in odmevi - 17.00 - Studio ob 17.ih - 19.00 - Radijski dnevnik - 20.00 - Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 21.05 - Od premiere do premiere - 22.00 - Zrcalo dneva - 23.05 - Literarni nočturno - 23.15-4.30 - Nočni program -

RADIO KRAJN

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes (regionalna poročila) - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Crna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 14.20 - Novinarski blok - 15.30 - Dogodki in odmevi - 17.20 - Novinarski blok - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.20 - Tečaj nemškega jezika - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 13.00 - Danes do trinajstih, EPP - 14.00 - Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Dogodki in odmevi - 17.00 - Zabava vas Braco Koren - 18.00 - Čestitke - 18.30 - Informativna oddaja BBC, EPP - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRŽIČ

16.10 - Obvestila - 16.20 - Aktualne informacije - 16.30 - Športni obzorniki - 17.20 - Koristni napotki, glasbeno popoldne - 18.15 - Klepet s poslušalci - 18.55 - Napoved sporeda -

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naša okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Vse za moj avto - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.10 - Od srca do lonca - 15.30 - Prenos dnevnno-informativne oddaje R Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa do 19. ure - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.10 - Aktualna tema - 18.00 - Novice - osmrtnice - 18.15 - Po poti vaših vprašanj in pogodb - 19.00 - Odpoved programa -

Sončkov kot

Tri čez trideset dopisnic...

... ste tokrat poslali na naše uredništvo in sicer 7 iz Kranj, 5 iz Jesenice, 4 iz Podnarta, 3 iz Bleda, po 2 iz Bohinjske Bistrike, Sovodnja in Šenčurja, po 1 iz Brezij, s Cerkelj, iz Naklega, iz Radovljice, iz Selca, iz Škofje Loke, z Visokega, ena iz Celja pa je brez imena s pravilnim odgovorom seveda, saj ste vsi vedeli, kdo je kaj počel na odru na koncertu za deatth Freddyja. Po dolgem času je bila v prodajalni Sonček spet Svetlana, žrebanje je temu primerno trajalo dalj časa, in ker sva se jest in S. basala s čokolado, sva izumila nov način za žrebanje. Takole gre. Ješ čokolado in ker je dost' vroče ti eno stopljene čokolade ostane na prstu in ročico neseš v koš z dopisnicami in na eni pustiš svoj prstni odtis (da ne bo pomote, žrebala je ona). Mal počakaš, da se posuši in poiščeš dopisnico s flekom. To pa je poslala,

hmmmm... aha Darja Mrak, šit čez ulico je pa flek, samo itova se vidi, recimo, da je Kitova 47, 64270 Jesenice. Pri de dopis, z njim pa po obljužljeno nagrado v Kranj, žal Sonček še nima podružnice na Jesenicah, je pa ena tam blizu v Rod'nah.

TOP 3

- Zaspi pri meni nocoj - Pop Design
- Vračam se - Miran Rudan
- Appetite for Destruction - G'NR

NOVOSTI

Bolj švoh bo tokrat, kao prazniki pa to. Novi sta dve kaseti in sicer Alpski kvintet, eno pa je prispevala Čena. Barje, da se pričakuje ena injekcija iz Kopra, same dobre zadeve.

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 45:

Konec aprila so bili v trgovini Sonček Agropopovci, ta glavna pa je bila njihova pevka (kot vedno, jasno). Punc pa je ime... no kako? Dopisnice pričakujemo do srede, 13. maja, v uredništvo G. glasa s pripisom "Sonček". Pošljite kakšno čokolado za žrebanje. Čav.

KDO JE NA SLIKI

V prejšnji petki prilogi smo objavili sliko našega nekdanjega maršala s soprogo in obkrožili dečka, ki se je slikal predsednikom bivše Jugoslavije. Deček, danes že mož, se nam je oglašil in povedal, da je Matjaž Vidali iz Kranja, slikan pa bil 1. maja leta 1977 na Joštu. Izročili smo mu nagrado.

Ob objavi te slike pa se je oglašil neki naš bralec in nemudoma odpovedal naš časopis. Ni mogel prenesti, da objavljam Jošipa Broza ali kakor je sam dejal... »tega rablja!«

Z objavo »rabljeve bomo torej začasno prenehali, zato takrat objavljamo drug motiv...«

Če ste se spoznali, nam sporočite, kdaj in kje je bila slika posneta. Čaka vas nagrada. ● D. S.

KV
TESARJEV

Informacije osebno v kadrovski službi v Radovljici, Ljubljanska cesta 11 ali po telefonu 75-771.

SPOLOŠNO GRADBENO PODJEJTE, RADOVLJICA, LJUBLJANSKA 11

Frčeveva Tini

Bile smo kot eden

Gotovo je sistem zelo pomemben.
Najbolj se obnese,
če je domišljen in preprost.

Tini Zupan iz Zgornjih Gorij

Tini Zupan, ki jo domačini pozajajo tudi pod imenom Frčeveva Tini iz Zgornjih Gorij, je s skupino domačink, članic aktivna pripravila in ponudila na sejmu tudi potico, "zmedene fancote", krofe in domač kruh, ki ga je spekla Pavovčeva mama z Zgornjih Lazov. "Sejem je zares uspel in članice s Podhom, Spodnjih in Zgornjih Gorij, Krnice smo delovali kot eden. Pa tudi moški s Poljšice so pripravili "štant". Takšnih prireditev bi moral biti več. S tem bi poživili kraj in turizem v Gorjah. Drugo leto bo spet Jurijev sejem in takrat bo zagotovo še veliko bolje."

Frčeveva Tini, kjer imajo doma že triindvajset let kmečki turizem in lahko sprejmejo dvanašest turistov naenkrat, je poleg Žaleherjevega med prvimi v Gorjah, je skrbela tudi, da so obiskovalci na sejmu dobili Jurijevu kapa. In kakšna je pravzaprav Jurijeva kapa, so bili radovedni številni obiskovalci. Tini je vsakomur razložila, da so to zabeljeni ajdovi žganci s stepenim ocvrtnim jajcem. Jed je, posebno z mlekom, zelo nasitna. Z njo so že včasih običajno postregli gozdni delavci. ● A. Z.

Les kot občutljiv naraven material lahko dolgo zdrži le, če dobro in sistemsko poskrbimo zanj.

Potrebno ga je zaščititi globinsko in po površini, pred različnimi škodljivimi vplivi.

Na podlagi premišljene tehnologije je nastal izdelek, s pomočjo katerega postane navidez zahtevna naloga - zaščititi in opremiti les - zelo preprosta. Lesol vsebuje sredstva in učinkovine, ki

delujejo na treh nivojih: globinska zaščita lesa pred škodljivci in propadanjem,

površinski pojavi in soncem ter opremitenje oziroma polepšanje videza.

Poleg vsestransnosti ima Lesol tudi druge prednosti. Transparentni pigmenti, ki ščitijo les, se ne izpirajo, nanosi Lesola zelo obstojni, ne pokajo in na voljo je kar petnajst barvnih odtenkov.

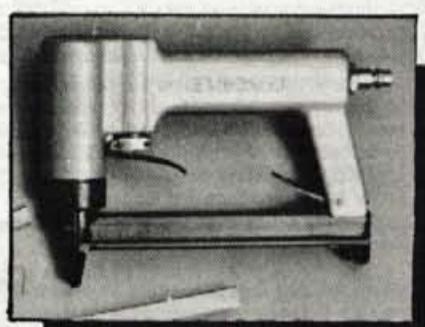
preprosto učinkovit

HITRO KVALITETNO ZANESLJIVO HITRO KVALITETNO ZANES

pnevmatiski

ZABIJALNI APARATI

spenjalni aparati

krivilne priprave

ZA

spenjanje tankih materialov, tapetniška in dekorativna dela, izdelavo leseni okvirjev in ograj, izolacijsko oblaganje sten in stropov, izdelavo zabojev in palet, kartonske embalaže...

NIKO
 KOVINARSKO PODJETJE
 ŽELEZNICKI

TEL.: (064) 66-221, 66-617

HITRO KVALITETNO ZANESLJIVO HITRO KVALITETNO ZANES

ZADETEK V PETEK

KO STE BRALCI GORENJSKEGA GLASA PRAZNOVALI

V petek, 1. maja, smo na RADIU ŽIRI že tretjič zavabili naše poslušalce s prijubljeno oddajo ZADETEK V PETEK. Vprašanja tokrat niso bila pretežka.

Najprej so se v studiu pomerili Janez Štanta, Franci Pirc in Helena Alič. Janez Štanta iz Škofje Loke je imel pri igrah že večkrat srečo, pa tudi z nagradami se je lahko poohvalil. Janez je upokojenec, vrtičar, rad bere knjige in spremlja TV program, sicer pa je ljubitelj operne glasbe. Na prvi dve vprašanji je odgovoril kot iz topa, šola v Bukovici pa mu je v tretjem vprašanju delala preglavice, tako da se je moral zadovoljiti z 2.000 tolarji. Toliko je dobil tudi Franci Pirc, prav tako iz Škofje Loke. Tudi on ni imel treme, doma pa so ga pri radijskemu sprejemniku poslušali žena in otroci. Kot tretja tekmovalka se je v našem studiu poizkusila Helena Alič iz Poljan. Tekmovalka nam je zaupala, da sicer rada plete, bere, rešuje krizanke in nabira gobe. Bila je zelo zgornjava, tudi pri odgovorih, tako da je pravilno odgovorila na vse tri zastavljene vprašanja. No, ko pa se je odločila za VSE ali NIČ, se je odločila za "gorenjsko varianto", "pobrahal" 3.000 tolarjev in odšla domov. Tudi prav.

Nam pa je ostalo še pet telefonskih tekmovalcev. Med njimi je imela največ sreče in poguma Nataša Bertoncelj iz Selic. 21-letna Nataša se je po treh pravnih odgovorih korajno odločila, da bo odgovarjala za VSE! Po opisu je takoj spoznala ministra Jazbinščine in tako v svoj žep spravila 6.000 tolarjev. Nataša, njeni sestri in ostalim družinskim članom še enkrat iskreno čestitamo!

Najmlajši tekmovalec - 12-letni Janez Arnoj iz Poljan žal ni imel sreče, pokazal pa je veliko dobre volje.

Darinka Kokalj iz Jezerskega je tokrat že drugič odgovarjala po telefonu. Tudi ona je odgovorila na tri vprašanja, žal pa ni imela poguma, da bi odgovarjala naprej. Čeprav se je Domen zelo trudil in pokazal vse svoj šarm, je Darinka ostala pri svoji odločitvi: "gorenjska varianta" in 3.000 tolarjev. Anja Peternej iz Jesenic je znala za 2.000 tolarjev, pridobila pa si je tudi Domovo naklonjenost, saj je po njeni pisavi ugotovilo, da mora biti zelo simpatična punca. No in potem Anjine dopisnice nismo več videli...

Zadnjá tekmovalka je bila Zlata Matijas iz Škofje Loke, ki je osvojila 1.000 tolarjev.

Mislim, da so bili tekmovalci ZADETEKA V PETEK zadovoljni, saj so vsi nekaj dobiti. Zadovoljni pa so bili tudi naši poslušalci, saj pravijo, da je oddaja zanimiva in pestra in da jim urice ob sprejemniku hitro minejo. Zadovoljni smo bili tudi mi, ki kviz pripravljamo, saj je zadovoljiti poslušalce RADIA ŽIRI in bralice GORENJSKEGA GLASA namen.

Zadovoljni pa so bili tudi naši sponzorji: KONFEKCIJA KROJ, PODJETJE JENKO, LOKA in FOTO ŠTURM.

V naši in vaši ZADETEK V PETEK bomo ciljali spet v petek, 15. maja. Ne pozabite biti z nami!

Nataša Bešter

Vprašanje ZADETEK V PETEK:

FOTO ŠTURM, Spodnji trg 38, Škofja Loka, Vam kvalitetno razvije film in izdeja fotografije v enem dnevu. Na Vašo posebno željo pa FOTO ŠTURM opravi tudi ekspres stortirite - kako hitro Vam FOTO ŠTURM izdeja fotografije, ko se Vam posebej mudi?

Odgovor: FOTO ŠTURM izdeja fotografije v... uri
Vpisite Vaš odgovor, nalepite kupon na dopisnico in jo skupaj z Vašim naslovom pošljite na RADIU ŽIRI, 64226 Žiri, najkasneje do 15. maja.

Vprašanje ZADETEK V PETEK:

V Škofji Loki je odprta nova trafika z zelo zanimivim imenom. Poslušalci Radia Žiri so jo spoznali v prejšnji oddaji 1. maja, za bralice Gorenjskega glasa pa vprašanje: kakšno ime ima nova škofjeloška trafika?

Odgovor: ...

Izrezan kupon z Vašim naslovom pričakujemo na RADIU ŽIRI, 64226 Žiri, do 15. maja.

CELOVEC Handl
 Bahnhofstr. 20
 Tel. 9943-463-511566

NOVO: SWATCH TELEFONI
 in veliko novosti iz pisarniške tehnike in telekomunikacije

Zasebno podjetje VOLTSTIK d. o. o.
 Kranj

Vam hitro, kvalitetno in po konkurenčnih cenah izdelava popravi elektroinstalacijo. Popravljamo tudi vse vrste bojlerjev in termoakumulacijskih peči. Ponudbe po tel.: 214-500!

AVTOŠOLA
 ing. HUMAR

ORGANIZIRA TEČAJ
 CESTNOPROMETNIH
 PREDPISOV v kranjski
 gimnaziji
 začetek tečaja
 bo v ponedeljek.
 11. 5. 1992,
 ob 18. uri
 VOZILI BOSTE NA
 SODOBNIH
 VOZILIH R 5, GOLF in
 motorinem kolesu YAMAHA

311-035

SREDA, 13. maja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.50 Video strani
- 9.00 Program za otroke
- Intermezzo za klovne, zabavno-glascbena oddaja
- 9.30 Prežihov Voranc: Solzice, ponovitev
- 10.55 D. Decoin: Grad na soncu, ponovitev
- 11.50 Poslovna borza, ponovitev
- 12.00 Poročila
- 12.05 Video strani
- 15.35 Video strani
- 15.45 Napovednik
- 15.50 Galaktična odisaja, ponovitev japonske dokumentarne serije
- 16.50 EP, Video strani
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 TV Dnevnik
- 17.10 Klub klubov, kontaktna oddaja za otroke
- 19.05 EP, Video strani
- 19.10 Risanka
- 19.20 Napovednik
- 19.25 EPP
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zarišče
- 20.26 EPP
- 20.30 Film tedna: Krst, francoski film
- 22.35 EPP in EP, Video strani
- 22.40 TV Dnevnik, Vreme, Šport
- 23.05 Kronika, kanadska poljudno-znanstvena serija
- 23.30 Napovednik
- 22.33 EP, Video strani
- 23.35 Sova
- Krila, ameriška nanizanka
- Igra s pravico, angleška nanizanka
- Ves svet je oder, angleška dokumentarna serija
- 1.50 Video strani

SLOVENIJA 1 23.35

KRILA

Krovodajska akcija na otoku spet privabi Lowell, ki bodri Roya, saj ta prvič daje kri. Tudi Brian da kri, le Joe se izmika. Izmika se tudi zdravniškemu pregledu, dokler ga zdravnik le ne dobi v roke in mu nameri previsok pritisik. Nič več letenja. Roy prijazno ponudi odpak Joejeve letalske družbe...

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama 16.45 1000 mojstrovin 16.55 Leksikon umetnikov 17.00 Foto panorama
- 17.30 Zemlja in ljudje 18.00 Alf 18.30 Zarjovi, lev 19.00 Lokalni program 19.30 Čas v sliki 19.53 Vreme 20.00 Kultura 20.15 Zaključena družba, vzhodnonemška TV igra 22.00 Čas v sliki 22.30 Šport Čas v sliki

JEANS CLUB
PRINC SVEČANA ŽENSKA IN MOŠKA OBLAČILA
 Tomšičeva 16, Kranj, tel. 064-311 684

RADIO SLOVENIJA 1

- 4.30-8.00 - Jutranji program
- 8.00-10.00 - Radio plus - 10.00 - Poročila - 11.30 - Pregled domaćega tiska - 12.30 - Kmetijski nasveti - 13.00 - Danes ob 13-ih - 13.20 - Osmrtnice in obvestila - 14.05 - Poslovne informacije - 16.15 - Radijska tribuna - 17.05 - Studio ob 17-ih - 18.00 - Radijski dnevnik - 20.00 - Odskočna deska - 21.05 - Zborovska glasba po želi poslušalcov - 22.00 - Zrcalo dneva - 23.05 - Literarni nočturno - 23.15-4.30 - Nočni program

RADIO KRAJ

- 8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.05 - Naj viža - 10.55 - Pet za pet - 11.20 - Halo 92 - 12.15 - Osmrtnice, zahvalje - 12.20 - Crna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 15.30 - Dogodki in odmivi - 17.20 - Novinarski blok - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 12.00 - Novice in narodnozabavni glasbi, EPP - 13.00 - Danes ob triajstih, EPP - 14.00 - Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.00 - Nasvet iz zdravnikove torbe - 15.30 - Dogodki in odmivi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Čestitke - 18.30 - Informativna odaja BBC, EPP - 19.00 - Odpoved programa -

1. RADIO ŽIRI

- 14.00 - Napoved programs - 14.10 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Pehar zdravja - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.10 - Od srca do lonca - 15.30 - Prenos dnevnno-informativne oddaje R Slovneja - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programs od 19. ure - EPP - 17.00 - Sportne novice - 17.10 - Narodnozabavna festivica - 18.00 - Novice - osmrtnice - 18.10 - Boom - 19.00 - Odpoved programs -

KINO

- 13. maja
- CENTER amer. kom. MOJA PUNCA ob 18. in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. GLOBOKO MODRO ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. kom. SKODRANA SUZI ob 18. in 20. uri DUPLICA amer. akcij. film PREMLAD ZA UMETRI ob 20. ur ŠKOFJA LOKA amer. avant. film PODVODNA PLATFORMA ob 18. in 20. uri ŽELEZNIKI amer. zgod. drama JFK ob 18. ur RADOVLJICA amer. pust. film HOOK - KAPITAN KLJUKA ob 20. ur BLEĐ Ni predstave!

JENKO
 SERVIS

IZDELovanje

SPORTNE OPREME

Sport
carman

ČARMAN IVO

ŠKOFJA LOKA
 SVETI DUH 38
 TEL. 064/633-753
Nnama

VELEBLAGOVNICA
 ŠKOFJA LOKA, d.o.o.
 ŠKOFJA LOKA, TITOV TRG 1

ODPRTA GALERIJA

Marko CRNKOVIČ:

VZGAJAL SEM SE SAM

Pot, po kateri stopa Marko Crnkovič, je vijugasta, toda vselej vodi navzgor, do vrha hriba. Recimo, da izjava seva idealizem, metaforično označevanje življenske poti intelektualca; vendar vsak idealizem, vsak idealističen konstrukt, sistem počasi, a vtrajno stopica resnici v pozdrav.

Marko Crnkovič je že nemalokrat opravil vzpone, prvence do različnih vrhov, utrdbic, trdnjavic, kjer se ni zadovoljil s perspektivo, ki mu ga je ponujalo mesto. Značilnost njegovega dela je neutrudna in brezkompromisna kritika obstoječega. Z besedo je ošrkal neusposobne, različne bleferje in kazal pot do novih razgledov.

Težavnost vzponov ga ni utrudila. Že kot študent primerjalne književnosti in francoščine je pridobil sloves s pisanjem v različnih revijah - Mladini, Telexu, Problemih, ter z bičanjem, drezanjem v prepovedano dvigoval prah, ki so ga vdihovali vsi bralci. Nekaterim je prah silil v nos, drugim v oči, tretji pa so zagledali žarek, ki ga usmerja klena beseda.

Vztrajnost na svojem področju je Marka nedavno pripeljala na mestno umetniškega vodje v Cankarjevem domu. V času, ko je bil "umetniški" v CD, je poleg številnih predstav, ki so bile občinstvu v poslastico, izdal knjigo, zbirko kritik in esejev, v katerih je moč videti, kdo vse je bil napičen na njegov svinčnik. Žal ta pogled z vrha CD ni zadovoljivel predpostavljenih: Marko je sestopil, med odhodom iz romarske točke pa je ponovno zaprašil kulturno sceno ter se pripravil na novo podjetje. Trenutno se nahaja na vrhu razglednega mesta, v Delovi črni stavbi, kjer opravlja službo glavnega in odgovornega urednika Naših razgledov. S te pozicije ima znatno več možnosti oglašanja, in zalet, s pomočjo katerega skače na prste v oči bodečih stupidnosti, ki se dogajajo okoli nas.

Marko Crnkovič je sprejalec, prosti plezalec, ki vreže v stene slovenske kulture nova oprijemališča in ostaja brez dlake na jeziku. Preberimo si, kako se Crnkovič vzpenja na slovenske bastilje po poti, ki je posuta z risalnimi žeblički.

Svojo pot med intelektualnimi krogji ste si začeli utirati kot kritik: menite, da slovenski kritiki niktijo peresa v pravo smer?

Ne bi mogel reči, da je danes slovenska kritika v kaj boljšem stanju kot pred sedmimi, osemimi leti, ko sem začel sam. Drugačna je brez vrednosti, ni pa v povprečju boljša. Ko se nas je nekaj dvaindvajsetletnikov naveličalo interpretirati in upoštevati neke takrat samo po sebi umevne avtoritete in družbeno-politične konotacije, ko smo se skratak zavedeli, da v bistvu s tem sam izražamo svoje strinjanje z nečim, kar nam intimno sploh ni všeč, smo pač začeli sesuvati, in to je bil takrat blazen šok na kulturno javnost. Nočem bili lažno skromen, ampak polovico zaslug za svoj prorod dolujem samo dejstvu, da sem se izhodil postavil v položaj, ki je bil izraznjeno že toliko časa, kolikor Vidmar ni več pisal, da sem preprosto verjel, da kot kritik, ki objavlja v časopisu, počmem edino normalno stvar. Mislim na vrednostni pristop, ne na sesuvanje. No, danes ni to več nič posebnega. Seveda ne bom trdil, da imam za to kakšne zasluge. Po mo-

Foto: Lev Lisjak

nes bi torej lahko opisal približno takole: so špice in je poden, vmes pa bodisi tisti sokrati, ki v vsakem stavku omenijo, da jim v bistvu ni nič jasno, ker jim kot kritikom ne sme biti, ali pa taki, ki jim na čelu piše, da jim je jasno vse. Moto, ki me je vedno vodil pri pisanju, je bil: če vem, povem, če pa ne, potem napišem. Sam pri sebi imam občutek, da sem se prav odločil.

V času, ko je bil Telex še med živčimi revijami, ste si na zadnji strani dopisovali s Tadejem Zupančičem; mnogim je to pisanje delalo sive lase, menda zato, ker ste znali brezkompromisno napisati na pero vse, kar je smrdeto po gnilem?

Vidim, da imate radi bujne metafore. Sicer pa, če me spomin ne var, v najini korespondenci s Tadejem nisva bila nepriznana - niti jaz ne. Tadej pa še manj. Verjetno gre za reminiscence na Uro kulturne anatomije, kjer smo pa res delali preprič. Če se danes spominim na to slavno in nepozabno rubriko - tako ji rečemo Miha Zadnikar, Luka Novak, Aleš Debeljak, Marcel Stefančič, Stojan Pelko in jaz, in imam torek za to opravičilo - se mi z mojega stališča zdi kot otroški vtoc. S tem nočem reči, da se ji s te časovne distance odpove-

djem, ne, ampak preprosto to, da sem takrat užival v pisaju kritik kot kakšen otrok. Zdaj mi je jasno, da v Uri kulturne anatomije ne bi me mogel ne smel pisati čisto nič drugače, kot sem, ker otroci pač počnejo stvari, ki so značilne in primerne in produktivne za otroke. V bistvu bi lahko reknel, da sem na neki način samega sebe vrgajal. Danes jemljam kritiko kot poklic, toda če je ne bi takrat doživil kot spontan in neobremenjen užitek, bi danes gotovo pisal popolnoma drugače. Če bi sploh še pisal. Glede dopisovanja s Tadejem bi pa dodal, da mi je kar malo žal, da ne morem imeti te rubrike v najboljšem spominu. Problem je najbrž v tem, da sva se s Tadejem takrat sicer že zelo dobro poznala, nisva pa se bila tako dobra prijatelja, kakšna sva danes. Če bi si dopisovala danes, bi bila rubrika super. No, saj si dopisujeva, ampak ne pisma za javnost. Pisane pismi ljudem, ki jih imam rad (včasih pa tudi tistim, ki jih nimam), je zame nameč ena od stvari, ki jih počnem najraje v življenju. Če bom kdaj napisal roman, bo to roman v pismih.

V CD ste bili umetniški vodja; lahko Vaš odstop tretiramo za moralno dejanje ob predpostavki, da so Vaše delo zamračile zle sence?

Ja, v Cankarju sem bil direktor kulturno-umetniškega programa. Upam seveda, da je javnost moj odstop dojela kot moralno dejanje, ker tako je bil tudi mišlen. Dejstvo je namreč, da mi ne bi bilo treba odstopiti, če ne bi hotel, za to sem se odločil popolnoma načelno. Mitja Rotovnik in še nekaj ključnih ljudi v Cankarju z manoma pač niso bili zadovoljni, in pri tem me sploh ni zanimalo, ali so očitki upravičeni in ali sem jaz zadovoljen z njimi. Jasno je, da bi lahko stisnil zobe in ostal v Cankarju še bog več koliko mandatov, ne glede na to, ali bi se prilagodil strukturi ali pa se ji začel radikalno uprati. Kaj bi se v enem ali drugem primeru zgodilo z mano in Cankarjem, je seveda nemogoče domnevati, sem pa prepričan, da nič dobrega. Ljudje so se veliko spraševali, kaj je zdaj tu v ozadju, zlasti jih pa ni bilo jasno, zakaj nisem vztrajal, zakaj nisem šel v fight, ker v glavnem je bila javnost le bolj na moji strani, in jim ni šlo v račun. Kakorkoli, v ozadju ni bilo nič, in tudi trditev, da gre za zle sence, je pretirana. Vse sence so bile v bistvu dobronamerne, toda saj poznate tisto o tlačovanju poti, saj veste kam. No, v resnici je šlo za bolj intimne zadeve, toda ne v tem smislu, kot je to opisal Rotovnik, in sicer, da sem jaz preveč fin za kruti svet show biznisa.

Stvar je v tem, da jaz enostavno nočem v življenju početi stvari, ki so mi zoprne. In bilo bi mi brez dvoma zoporno delati z ljudmi, ki bi me sicer pustili pri miru in mi mogoče vsake toliko časa povedali, da jim pa to in to ni všeč, ali pa, če bi se z njimi moral prepirati in jim trostrosi očitek nazaj. Jaz sem po eni strani tak hedonist, ki mora vsako stvar delati vsaj z veseljem, če že ne z užitkom, po drugi strani pa nestrupne, hočem reči neučakan, in perfekcionist. Ko si jaz nekaj zamilil, to naredim, in tako mora biti. Konec. Jaz ne verjamem v neke dolge kreativne procese, v princip zorenja, rasti, razvoja, in ravno tako ne verjamem v organizacijske. Zame obstaja samo ideja in sprememb, ki jo ta potegne za sabo. Ko se ideja roditi, je že popolna in sprememb je pozitivna. Je pa tudi to, da se jaz ne čutim nikomur in ničemur zavezanga, razen samemu sebi. Lahko da je to egocentričen, toda nisem hotel žrtvovati samega sebe na račun bodisi Cankarjevega doma bodisi slovenske kulture. Zame takih vzvišenih ciljev ni. Mogoče mi bo kdo zaradi tega očital neodgovornost, češ kaj pa si se

šel podajat v tako službo, in mogoče bo imel po svoje celo prav. Vseeno mislim, da sem ravnal po svoji vesti. Tolažim pa se tudi z mislijo, da se moj odstop Cankarju ne bo bistveno poznal. To je taka hiša, ki v bistvu nikogar ne rabí, ali kvečemu Rotovnika. Včasih si mislim, da bi bilo treba, ko enkrat on ne bo več generalni direktor, zamenjati vseh stoosmedeset ljudi, da bo center sploh lahko funkcionalen še naprej.

Trenutno ste "poskusni" urednik Naših razgledov; je to posel, ki ga ljubite ali pa so Vaše ambicije druge?

Poskusni najbrž pomeni, da sem v.d., kajne? To je pač moj položaj, ker sicer pa nikakor nisem in nočem biti eksperimentalni. Stvari delam pazljivo in počasi, in lahko mi verjamem, da preklet dobro vem, kaj hočem narediti iz časopisa, in da bom to tudi naredil. Seveda, ta posel dobesedno ljubim, to je zelo lepo rečeno. Včasih mi gre sicer malo na živce, ker se Naši razgledi, odkar sem urednik, še niso tako zelo spremeniли, da bi se tu zelo poznalo - kot rečeno sem pač nestren - ampak zaenkrat je to seveda edino pametno. Recimo temu, da živim v prijetnem pričakovanju 11. septembra, ko bodo prvič izšli taki, kot sem si jih zamilil. Razgledi so seveda moja glavna ambicija, to je ja logično. Imam pa tudi druge. Kaj pa vem, v življenju bi rad napisal biografijo Vladimira Bartola, rad bi napisal Vodič po Sloveniji, rad bi prevedel še kdaj kakšno knjigo, kak dober roman ali poezijo ali drama. Rad bi tudi napisal kaj literarega, kakšen roman ali novele, ampak glede tega si ne zaupam preveč. Ampak saj ne vem, ali ste imeli v mislih zgodlj profesionalne ambicije? Zasebne? S temi se v bistvu ne ukvarjam preveč. Največ, kar lahko človek doseže, je to, da je dober v svojem poklicu. Zasebno pa to, da si obkrožen z dobrimi ljudmi in da se fajn imaš, preprosto rečeno.

Za ljudi Vašega kova je znano, daste na tekočem z vročimi knjižnimi novostmi; nam lahko zavirate, katere knjige se nahajajo trenutno na Vaši nočni omarici?

Žal ne morem reči, da sem zelo na tekočem s knjižnimi novostmi. Na tekočem sem kvečjemu z naslovi, sicer pa berem bolj malo, in še to niso vedno novitete. Trenutno pa imam na nočni omarici Cankarjevo Nino. Mi zelo paše.

TOMAZ KUKOVICA

FELJTON:
KRAJ, MESTO V
MRZLICI ALTERNATIVE

Tomaž Kukovica

Osumljeni so vlagali vse moč za nastop na Novem rocku v ljubljanskih Križankah. Bili so med sedemnajstimi prijavljenimi skupinami, prišli pa so do ožjega izbora, torej med osem možnih nastopajočih. Na Novem rocku '82 je nastopilo pet bendov, a Osumljeni niso bili med njimi. Pevec Osumljenih, Igor Tavčar je za razlog nenastopa navedel Igorja Vidmarja, ki mu skupina ni bila všeč, saj se je zagledal v drugo kranjsko skupino F.U.K. To se da razbrati tudi iz kritik. Na koncertu Rock proti Izraelu, ki ga je Vidmar opisal v Telexu, se navdušuje nad Frakcijo: "Po glasbeni plati se je Frakcija v "dilemi" zabava-sporočilo skoraj brez ostanka odločila za slednje..." / Telex, Ljubljana 1982, št. 11, str. 39/. Osumljeni je oplovil: "Kranjski koncert pa so zaključili domaći Osumljeni s precej anahronistično, neizvirno - in tudi ne posebej dobro odigrano inačico "angaziranega punka" / Ibidem/. Jure Hawlička, ki je isti koncert ocenil v Mladini, je menil drugače: "... Užaloščeni klovni. Pokazali so prav neverjetno mero diligentantizma, glasbenega minimalizma in pomanjkanja vsakršnih idej," / Mladina, Ljubljana 1982, št. 32, str. 40/. In dalje: "Skupina Osumljeni... so bili končno tisto, kar je dobršen del publike pričakoval. Sopški punk, dovolj veseljaški, da se da ob njem fino poskakovati, energičen nastop pevca in seveda domače občinstvo do ustvarjal atmosfero, ki je spominjala na nekdanje punk žure v študentski menzi." / Ibidem, str. 41/.

Strokovni argumenti pri odločitvah, da Osumljeni ne nastopajo na Novem rocku, niso bili torische, marveč Vidmarjeva moč, kajti monopolno je obvladoval ljubljansko alter scene in pri tem imel tudi največ besede.

Kratko so Osumljeni potegnili tudi ob koncertu "Lepo je..." v organizaciji KLG. Nastopajoče skupine so na podlagi koncerta,

kasneje v studiju posneli istoimensko ploščo. A Osumljeni so bili zopet sumljivo izpuščeni.

Po razočaranju nad Novim rockom, ki je izpuhtel v Vidmarjevi glavi, so Osumljeni še nekaj časa igrali, vendar pa je bila njihova usoda kmalu zapečatenata, saj je bil del zasedbe vpoklican v JLA.

F/RAKCIJA/ UŽALOŠČENIH/
KLOVNOM

Misterioznost je prva označba, s katero lahko etiketiramo kranjsko skupino F.U.K.. Kritike njihovih nastopov, ki jih ni bilo veliko, so kontroverzne, slikovnega materiala, razen izjem, ni, intervjujev niso dajali, a klub temu so bili do sedaj edini bend iz Kranja, ki je nastopil na Novem rocku. Imdž in poanta Frakcije je pogrevala problem socialne odtujenosti, ki so jo jemali nadvise resno, saj je bil njihov odnos do medijev skrajno negativen, ningen. O fantih, ki so sestavljali Frakcijo, se niti ni vedelo, kdo pojmenko so. Govorilo se je, oziroma iz njihovih odrskih nastopov se je dalo videti, da bend sestavlja nekateri člani skupine Osumljeni, drugi obrazi so bili zopet novi.

Rečeno je bilo, da je bila osrednja tema Frakcije odtujenost. Že samo ime Frakcija užaloščenih klovnov, ki se skriva za kratico F.U.K., poudarja protislovnost dveh pojmov: iniciale F.U.K. aludirajo na spolnost, na intimen odnos, ki preprosto izbledi, če ga brezčutno označimo kot fuk. Prehod iz intimnega kontakta v izjavo, da gre za čisto spolnost, fuk, cilja na odtujenost, nesmisel, klovnovske izjave, ki jih ničkolikokrat vsakodnevno slišimo iz ust sogovornikov. Ti ljudje so resnično nekakšna ekstremna frakcija, ki z izjavljanjem poskuša poudarjati svoj ego, ki je v bistvu klovnovski, ki je nekaj, kar kaže človekovo /samo/ odtujenost. Zato se je Frakcija užaloščenih klovnov skrila za kratico F.U.K..

Dodatek k imenskemu poverziranju skupine z odtujenostjo so bili njihovi nastopi, imidž in besedila. Pevec skupine, Rasto S., je

nastopal z masko, ki je prekrivala polovico njegovega obraza, drugi del pa je bil neprkrit. Poudarek dvojnosti, razklanosti sodobnega človeka na zlo in dobro bitje, je razplamenevala dodatno tudi vsebinu besedil. Ideologija država, ta zla senca, dnevno vscrkava dobre duše, a premalo samozavedajoče meščane, v počlevne klečplazneze.

Zasedba skupine, glasbeni nazori njihovih članov so bili dokaj različni. Pevec, ki je bil frontman in nekoliko starejši od ostalih članov, je bil zavezan jazzu, basist Andrej Simoniti Beatlesom, ostali - kitarista, brata Novak in Juvan, bobnar, punk. Klub temu so bili njihovi nastopi suvereni, zveneli pa so kot skupina na prvi vaji. Torej, dejansko so delovali odtujeno.

Odziv na njihove nastope je bil različen. Večina je v njih videla razglašen ansambel, medtem ko se je sivi eminenci ljubljanske alter scene, Igorju Vidmarju, zdel njihov koncept fascinant. Frakciji je priskrbel nastop v Domu svobode v Šentvidu, kjer so bili predskupina znane angleške skupine Fall.

Frakcija je nastopala na kranjskih koncertih v Delavskem domu /Rock proti Izraelu/, v Ljubljani na Filozofski fakulteti, Studentskem naselju. Vrhuncem njihovega nastopanja je bil koncert na Novem rocku '83 v Križankah. Rasto S. pravi, da so popolnoma nepriskrakovani dobili poziv na omenjen nastop, ki pa nekako ni bil presenetljiv po vseh zakulisnih spletkah med ljubljanskimi alternativci, ki so se potegovali za prestižni delež...

Skratka: osmešega septembra je Frakcija užaloščenih klovnov nastopila skupaj z Bacili /Novo mesto/, Čao pičkam /Ljubljana/, Abbildungen Variete /Maribor/, Borghesio /Pula - Ljubljana/, Vio ofenzivo /Ljubljana/ in Lačnim Franzem. Kot sodelujoči na Novem rocku so predhodno posneli nekaj demo materiala, ki še danes, po desetih letih zveni preprljivo. Uspešen nastop na prireditvi jih je pripeljal do ponudbe za snemanje kompilacijskega albuma skupaj z drugimi skupinami. Žal je snemanje za Frakcijo odpadlo iz podobnega razloga kot pri vseh kranjskih skupinah, namreč zaradi odhoda fantov k vojakom. Tako se je zaključila rapidna in uspešna epizoda Klovnov iz Kranja.

SE NADALIUJE

POGLEZ ZA UBIJANJE

VISOKE PETE IN MOŠKE SRAJCE

(Severnoevropska plesna scena in še kaj)

Kaj se dogaja oz. se je dogajalo zadnja leta na enem najbolj produktivnih in zelo popularnih plesnih področjih, kot sta Belgija in Nizozemska? Marsikaj.

Nedvoumno vodi v popularnosti in deloma tudi v kvaliteti Ane Teresa de KERSMAEKER, zakaj le deloma v kvaliteti, bom razložila kasneje. Ane Teresa de Kersmaeker je poleg Wima Vandekeybusa in Jana Fabra del belgijske kvalitetne koreografske eksplozije, ki se je začela pred več kot desetimi leti, ko je bilo v kulturni politiki Belgije namenjeno znatno več denarja modernemu plesu kot eni ne tako razvijenih umetnosti. Podoben primer je tudi Francija, ki je v zadnjih desetih letih razvila več kot trinajst koreografskih centrov, kar je neizmerno dvignilo raven ponudbe in kvalitete v francoskem sodobnem plesu, performance in video danceu.

Prvi projekti Terese de Kersmaeker v začetku osemdesetih let - Phase I in Phase II, so bili izvrstni prikaz akcij vsakodnevnih gibov, ki so jih performerji v zelo ostrem ritmu ponavljali v sekvenkah, ki so čez čas prinesle določeno emocionalno zapolnitev. Delala je čudovite duete polne poleta in kontakta med plesalcema in to preciznost prenesla na trio, kvartet in dalje na celo skupino njenih kvalitetnih plesalk, kot je to naredila v Hopla!

Sredi osemdesetih let se je ukvarjala z video projekti, kot je Zid, v katerem je prevzela solo kontakt z ambientom Bruslja ena najboljših plesalk iz Rosas Roxane Huijmand. V tem projektu pride zelo do izraza postmoderna release tehnika, ki je predvsem naravna, uporablja zakone gravitacije, centrifugalno silo in čisto kinematične dele s kontakti s stenami in pločnikom. Video je posnet z zamiki pri vrtenjih, da imamo res občutek, da plesalka "leti" med stenami in tlakom. Četrta stena je v tem primeru kamera kot gledalec.

Vodstvo drugega video projekta skupine Rosas z naslovom Ottone, Ottone je ravno tako prevzela Roxane Huijmand. Projekt je zmes situacij, ki so značilne za Rosas in sicer lebdeče ženske v krinolinah in drugačnih kostumih se vrte v situaciji, ki jo lahko poimenujemo ženitno-travmatološka, s svati, otroki in norci vključno. S strani kamere so zanimivi pogledi.

Prihajamo počasi v devetdeseta leta. Predstava, ki smo si jo lahko gledali v amsterdamskem Stadtshowburgu z naslovom Stella, se ukvarja z opot z žensko artistično problemati-

ko. Ženska garderoba, preoblačenje, kričanje, krči smeha, žalost, strast in zgubljenost. Japonska plesalka se izkaže za izjemno performerico kot marsikatera članica Rosas v tej predstavi. Neštevilno utripajočih metronomov na sceni in za Ane Tereso de Kersmaeker značilna kvadrtska osvetlitev odra po eni uri privabi zehanje med gladalce. Toda Teresa je popularna, najbolj gledana, in gre na turnejo v Ameriko! Kersmaekerjeva se je prodala. Slavi in uspehu in s tem postaja počasi ponavljajoča se in borna z idejami. Za Američane je verjetno evropska, sveža in zanimiva s svojo žensko - visokopetno ter polno dolgih nog, release eksplozivno koreografijo, a za nas se je ustavila. Mogoče je to kriza po desetih letih neumornega dela, a njena zadnja predstava Achterland, ki do konca napolni amsterdamski Het Muziektheater, z največjim in najspodbnejšim odrom v deželi, ne pove čisto nič novega. Stalna preoblačenja, pritajeno premikanje Teresinh obveznih kvadrov in stolov, večna dekleta v visokih petah in moških srajcah, poskakujejo v istih plesnih frazah, kot so to počele že pred petimi leti.

V velikem intervjuju s Kersmaekerjevo v de Volkskrantu izjavlja, da si želi še na večje odre, da ne želi več plesati na Belo Bartoka in eksperimentalno glasbenike iz Belgije, ampak na Bacha in podobno. Tako sem dobila občutek, da velike koreografe, ko postanejo uveljavljeni popadeta velikost in si zčno delati megalomske spomenike. Ti pa, kot vemo, niso prav sveži.

To se je zgodilo tudi Bejart v peturnem projektu Ring um den Ring, ki je Wagnerjev Ep o Niebelungih in je grozdejstveno dolgočasen po dveh urah. Še en spomenik na pokopalništu koreografskih zvezd.

Koreografskemu grobišču se je izognil Wim Vandekeybus, (ki smo ga videli tudi v CD), briljantni Fabrov učenec. V Vandekeybusovi skupini pleše tudi Brane Potočan, ki je bivši soplesalec Iztoka Kovača, svoječasnega vodje Burkališča sester kranjskih. Iztok se je lani pojavit na Dance festivalu v Utrechtu s Sokolom. Vandekeybusova Immer das selbe Gelogen je zgodba o nekem možu, sanajha, jajcih oz. kokoši ali petelinu. V njej je obilo kvalitete, toliko dobrih idej in plesalcev, da si po njej enostavno dobre voje. Podobno kot francoski ustvarjalec in koreograf Joseph Nadje Vandekeybus duhovit, uporablja release, kontakt dance in njegovi plesalci visijo s stolov, ki so obešeni pod stropom, letijo en v drugega in čez drugega, polno je življenjske poezije, filmskih projekcij in podobno.

Vandekeybus se izkaže za boljšega od marsikaterega ustvarjalca total teatra, kot je Robert Wilson v zadnji predstavi The Black Rider ali Kanadčan Eduard Lock z La La Human Steps. Oba imata obilo tehničnih zmogljivosti, a vsa mašinerija ne rešuje idejne revščine projektov zadnjih let.

Nemčija je ena izmed redkih evropskih držav, ki ima namejena ogromna finančna sredstva za kulturo, najpogosteje za posamezne velike koreografske in režiserske projekte, saj je veliko slavnih ljudi, kot so Tom Waits, Robert Wilson in William Forsythe, ki živijo in delajo tam.

Ce gremo nazaj v Amsterdam, opazimo veliko število malih in velikih teatrov, plesnih skupin, umetniških akademij in gostujučih predstav. Nederlands Dans Theater, v katerem koreografirata Jiri Kylian in Hans Van Mannen vodi v pogostosti predstav. Van Mannenova opsesija z erotiko in agresijo gradilo dobre duete v njegovih delih repertoarja.

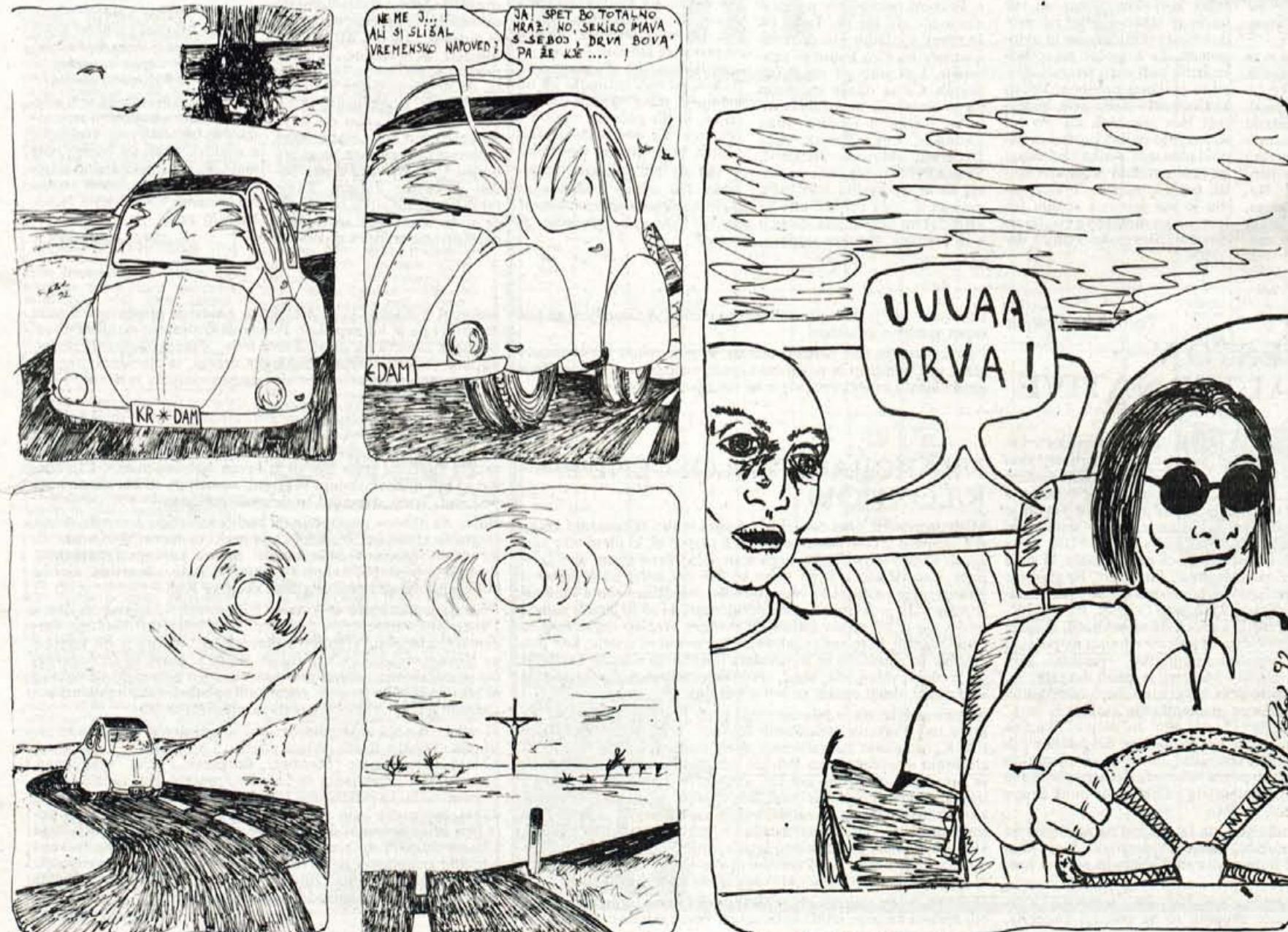
Drugace lahko v gledališčih, kot so Schaffy, Frascati in Bellevue, gledamo celo leto tako različne pristope k plesu od klasičnega tanz teatra Christine de Chatel do alternativnih postmodernih performancev Lise Marcus, Zeka Nunesa in drugih.

Amsterdamska teater šola organizira vsako leto NES festival na ulici teatrov Nes, kjer prikažejo najuspenejše predstave študentov režije, igre in plesa vseh oddelkov te šole.

Poleg etabliranega dela teatrskega življenja so tu še diskoteke Melkweg, Roxy, It in Mazzo, ki tudi gojijo performance kot obliko zabave in kulture. Melkweg vabi veliko jazz, rap, RAI in etničnih glasbenih skupin, ki jih spremljajo razni plesni in drugi performanci. V It'u, Roxyu in Mazzu pa je prevzela performing art predvsem gay subkultura, ki ni brez kvalitet. V Mazzu se je dala videti tudi postmoderna pop koreografija Fields of Joy. To je performance delan na eksperimentalno house glasbo Coil in pop glasbenika Lennyja Krawitza in je sociološki poskus, kako lahko ples kot ena izmed umetniških form deluje v mas kulturnem prostoru namenjenem prav plesu. Ta projekt pride v začetku julija verjetno tudi v ljubljansko diskoteko K4. Ne zamudite.

Upam, da so vam visoke pte in moške srajce Ane Terese de Kersmaeker, in prelet drugih predstav in ambientov severne Evrope, orisali atmosfero in razmere, v katerih se lahko plodno ustvarja. Članek je lahko direktna spodbuda slovenskim kulturnim gospodarjem, ki bodo letos delili znatno več denarja za kulturo kot lansko leto, a vprašanje je, kje se bo ta denar ustavl.

Mateja PUHAR

ZUNANJI SODELAVCI: SANJA BREZNICAR, DIPLOMIRANA PSIHOLOGINJA;
MATEJA PUHAR, STUDENTKA SCHOOL FOR DANCE DEVELOPMENT AMSTERDAM;

DUŠAN RUTAR, DOKTOR PSIHOLOGIJE;
IRENA ŠTAUDOHAR, ABSOLVENTKA FILOZOFSKE NAFF.

denacionalizacija

Dolenci se vračajo na Gorenjsko

6. maja - Dolenci so bili nekdaj na Gorenjskem zelo pretežni. Imeli so žago in lesno industrijo v Preddvoru in Škofji Loki, hektarjev gozdov, precej kmetijske zemlje, več drevesnic in nekaj lastnikov. Nova oblast jim je po vojni vse nacionalizirala. Po zaslugi lastnika so do danes ohranili o vsem premoženju zelo podrobno dokumentacijo. Zakoniti dediči, med katerimi je tudi Božen Dein iz Ljubljane, niso nikdar pomisili na to, da bi kdaj odvzeto dobili nazaj. Zakon o denacionalizaciji jim je to omogočil: prve težave pa bo pri denacionalizaciji žag in lesne industrije v Preddvoru in Škofji Loki. Čeprav bo postopek trajal še dolgo, pa mogoče reči (in zapisati) - Dolenci se vračajo na Gorenjsko.

Dolenci so stara kmečka družina, ki izvira iz deloških hribov, pripoveduje Božena Dein. "Moja prava v Stari Loki zgradil hišo ureidel kmetijo. Imel je štiri dečki, najmlajši je bil moj starš. Ker sta mu mama in atata na isti dan, je še zelo s 24 leti, prevzel veliko, a zadolženo kmetijo. To je človek vedno nasmejan, žag in rojen pod srečno obrazom, kakršnegakoli posla se določil, mu je tudi uspel. Bil inteligenčen. Čeprav sem študiral matematiko, mu ne jaz drug pri računanju nihče bil kos. Prvi denar, s katere začel večati premoženje, poslužil, ko je graditeljem Področca in železniškega predorja v Bohinju dobales in kamen. Ker so mu pomenili le kmetijska dejavnica in gozdovi, jih je kuhal, kolikor jih je mogel. Neje je začel z lesno industrijou, ker pa je industrijou rabi elektriko, je investiral tudi v novo elektrarno. Tedaj so bile doobne naprave, zdaj pa so precej zastarele."

Nekdanina je le naničevanje zakona o denacionalizaciji

Ne to, da je o nekdanjem dočim premoženju ohranjeno dokumentov in podatkov. So te danj natančno vodile poslovne knjige?"

Po očetovi smrti je kmetijo ostalo premoženje prevzel sin, moj stric, ki je bil tako priden kot oče, vendar se je po značaju od nje precej razlikoval. Oče je vse v glavi, morebiti je kaj bolj le na škatlico od cigare.

Čeprav je stric vse živiljenje trdo delal od jutra do večera, ga je oblast 1950. leta zaprla v Litostroju v Ljubljani kot delomrnezha. Bilo je hudo, zanj in za njegovo mamo, ki je bila zelo zgarana in je vedno pravila: "Jaz sem bila dekla vseh delcev!" Prva je zjutraj vstala in zadnja je odšla spati. Podjetje ni imelo velikega "aparata". Moja stara mama je vse do smrti vodila blagajno, ob tem pa še kmetijo; stari oče je skrbel za posle in gozdove, stric pa za industrijo. Ko je bila huda kriza, recesija, so vse, kar se je dalo, prodali, med drugim tudi grad Brdo, samo da so resili podjetje in delovna mesta. Veliko podjetij je takrat propadlo. Leta je bilo dovolj in ni imel nobene cene, ker so ga Rusi ponudili po dumpinskih cenah. Stari oče je gozdove v glavnem kupil od Nemcov oz. od tistih, ki so se po prvi svetovni vojni umaknili iz Jugoslavije. S tem so gozdovi spet prišli v slovenske roke. Ni mu bilo vseeno, v kakšnem stanju so bili. Zasadil je nekaj milijonov dreves. Imel je več drevesnic, med drugim tudi v Preddvoru, ki pa je ni več, ker so jo pozidali."

Večina gozdov je v slabem stanju

Od nacionalizacije je minilo že domala pol stoletja. Kaj se je v tem času dogajalo z Dolencem premoženjem?

"Nekaj nekdanjih Dolencov gozdov je v dobrem stanju, večina pa je takih, da se samo sprašujemo, ali je to mogoče. Čeprav je zdaj, v prehodnem obdobju, dovoljeno sekati le s soglasjem prejšnjega lastnika oz. je dovoljeno opravljati leti sanitarni sečnje, pa nekateri sekajo, kot da ni zakona o denacionalizaciji in posebnega odloka. Kršilce smo že prijavili in spekcijski oz. policijski. Zelo sem si tudi želetela, da bi si ogledala žago v Preddvoru. Ko sem si jo, sem bila razočarana. Reda, kakršen je bil na žagi nekaj, da se zakon o nacionalizaciji do končno uresniči."

Tako kot so naši predniki gledali na prihodnost, tako moramo tudi mi. Goloseke, ki jih je v gozdovih kar nekaj, bomo moralni čimprej pogozditi - ne zaradi naše generacije, ampak zato, da bodo od gozdov nekaj imeli vsaj naši nasledniki. Tudi

v prihodnje bo v gozdovih potrebna gozdarska stroka, toda ne v takšni obliki, kot je bila doslej, ampak na novih, drugačnih temeljih. Z gozdovi se v preteklosti ni tako dobro gozdomo, kot poskušajo zdaj nekateri dokazovati."

Kakšna je bila usoda kmetije v Škofji Loki?

"Ostala je le hiša, v kateri sta stanovala stara mama in stric, medtem ko so zemljo v glavnem nacionalizirali. Tam, kjer je avtobusna postaja in nekdanja poslovna stavba, so stale hiše, hlevi in vrtnarja. Ker to ni bila kmetijska zemlja, so nekaj zaplenjenih gozdov dali nazaj in vzeli ta del. Veliko odvzete zemlje so po vojni pozidali, vendar nadomestnih zemljišč, ki bi nam jih lahko dali, ni, zato bomo zahtevali odškodnino. Zelo se bomo poztrudili, da bi dobili nazaj lesno industrijo v Škofji Loki in da bi iz nje razvili solidno, dobro stojče podjetje. Upamo, da se bomo z Jelovico pametno dogovorili. Skupaj s Hajnriharjem smo imeli delnice tudi v Škofjeloški elektrarni, ki je tedaj dajala dovolj elektrike za žago, za mesto in za obe dolini. Tudi elektrarna v Preddvoru je bila zgrajena za potrebe žage, vendar je dajala elektriko za celotno območje vse tja do Koreke."

Namesto dveh žag bomo zahtevali eno - preddvorsko

Koliko gozdov imate na Gorenjskem?

"Vseh gozdov je nekaj več kot 1600 hektarjev, vendar je gospodarskih precej manj. Najbolj me jezi, da je večina teh gozdov v zelo slabem stanju. Gozdna gospodarstva so skrbela predvsem za plači in za olajšanje svojega dela. Preveč so sekala in s težkimi stroji povzročila gozdu in podstrek precej škode. Če bomo davek plačevali le od posekanega lesa, ne pa od celotne površine, jih bomo lahko obnovili in izboljšali, sicer pa bomo tudi mi primorani sekati več, kot prenesemo. Gozdove bomo poskušali tudi zemljiško zaokrožiti, manjše parcele pa zamenjati ali jih prodati. Ponovno bomo uredili drevesnice. Če so se nekaj splačale, le zakaj se ne bi zdaj!"

Ste edini dedič?

"Za lesno industrijo edini, za gozdove do polovice, medtem ko naj bi drugo polovico dobili moji sestrični."

Vam je od nekdanjega premoženja že kaj uspelo dobiti nazaj?

"Na Jesenicah smo gozdove že dobili nazaj, v tem tednu pričakujemo odločbo za gozdove iz Škofje Loke, v kratkem bomo imeli obravnavo v Tržiču in upam, da kmalu zatem tudi v Kranju. Za kmečka zemljišča bo že bolj zapleteno, ker so po vojni precej teh zemljišč razdelili na več parcel ali jih pozidali; še težje pa bo z industrijskimi objekti. Upravní organi za zdaj teh primerov še ne morejo reševati, ker nimajo zakona o odškodninskem skladu in predpisa, po katerem bi odvzeto premoženje prevrednotili s tedanjem na sedanj vrednost. Kar zadeva denacionalizacijo industrije, bomo namesto dveh žag (v Škofji Loki in v Preddvoru) zahtevali le eno, in sicer preddvorsko."

Za izobraževanje namenjajo 2,15 milijona tolarjev, od tega domala polovico (milijon tolarjev) za Srednjo mlekarško in kmetijsko šolo v Kranju oz. za urejanje šolskega posestva v Strahinju, sicer pa tudi za tečaje, seminarje, predavanja in strokovne ekskurzije svetovalcev in kmetov, za delo govedorejskega, veterinarskega, čebelarskega, hortikulturnega in kmetijskega društva in za štipendiranje šoljan kmečkih deklev v gospodinjskih šolah v Avstriji (400 tisoč tolarjev). Med predvideni proračunskimi sredstvi je tudi 900 tisoč tolarjev rezerve za posredovanje ob toči, požarih ali drugih naravnih nesrečah, deloma pa tudi za hitro ukrepanje v dopolnilnih dejavnostih.

Kmetje lahko uveljavljajo premije in regrese v kmetijskih zadrugah ali neposredno na občini. ● C. Zaplotnik

Ves, ti moj minister!

"Pri nas smo pred tridesetimi leti orali še s konjema. Ata so imeli navado, da so "tardečga" vedno napregli na levo, "tačnega" pa na desno. Ko se je lemež na trdi, razpokani zemlji zajedel v prst in ni šlo naprej, niso delali razlike in so vsakega udarili z gajžljivo po hrbitu in zaročili, češ - ali si "tardeč" ali "tačn" - vleči ralo in orji, da bo zemlja rahla in da bo zrno kalilo..." d. Tako mi je oni dan, ko se je zvedelo, da je "stari" kmetijski minister odletel in da bomo verjetno v kratkem dobi novega, pripovedoval kmet Lojze iz vasice na obrobu Sorškega polja.

In kaj imata "konjiča iz kmetove zgodbe" skupnega s kmetijskim ministrom? Veliko ne, nekaj pa vendarle: ni pomembno, s katere strani prihaja novi minister - z desne, z leve ali iz sredine, oz. iz katere strani - ljudske, liberalno-demokratske ali iz katerekoli druge. Pomembno je, da je strokovnjak in da bo voz, ki tiči globoko v blatu in ne gre ne naprej in ne nazaj, potisnil na suho in vsaj v bližino tiste "zelene veje" ali "obljubljene Evrope", o kateri se že marsikateremu Slovencu močno sanja.

"Ves, ti moj minister!" mu žuga kmet z obroba Sorškega polja in ga zasipa z vprašanjem: "Kaj bo storil, da bo moja kmetija, ki je sicer med večimi vasi, lahko nekaj tako velika, kot je, denimo, v Nemčiji, v Franciji ali Belgiji? Si že slišal, da imamo velike preseže mleka in velike zaloge sirov in drugih mlečnih izdelkov, za katere ne vemo, kdaj jih bomo prodali in po kakšni ceni? Si morebiti že razmišljal o tem, da bi hkrati z denacionalizacijo izvedli tudi malo agrarno reformo in preprečili, da bi tudi moje sestre, ki so po službah v Ljubljani in jim gnoj že od daleč smrdi, dobole zemljo? Ali bo res podprt pripravljanje Jate in še nekaterih predelovalnih podjetij, da bi razveljavili deseto poglavlje zakona o zadrugah, ki zadrugam (politično) daje tisto, kar jim je bilo (politično) odvzeto? Boš pomagal hribovskemu kmetu in mu namenil del plača samo zato, ker tam živi in neguje krajino? Kaj obljuhiš kmetu v Triglavskem narodnem parku, ki zakonskih omejitev pri obdelovanju zemlje ne more nikjer "zamenjati" v denar in si plačati višje obdelovalne stroške? Kako bo stopil na prste "gozdnim mrhovinjam", ki v času gozdarskega brezkonja sekajo po gmajnah kapitalna drevesa in puščajo za sabo gozdnih nered, s tem pa tudi velike inkubatorje lubadarja in drugih gozdnih škodljivcev?"

"Ves, ti moj minister, vprašan je veliko, kot je tudi veliko problemov. Ne bo ti lahko, kot ni bilo lahko vrojemu predhodniku in kot tudi ne bo vrojemu nasledniku!" pravi kmet Lojze in še enkrat pove tisto, češ - ni pomembno, ali je "tardeč" ali "tačn". glavno je, da vleče. ● C. Zaplotnik

Sestanek kmečke mladine

O reji perutnine, ekskurziji in tekmovanju

Kranj - Aktivi kmečke mladine Cerkle, Sloga, Naklo in Tržič in kmetijsko gospodinjski svetovalki Milena Črv in Metoda Karsičar vabijo danes, v petek, ob osmih zvečer v zadružni dom na Primskovo na sestanek kmečke mladine. Najprej bo specialist za živinorejo Franci Pavlin predaval o reji perutnine, nato pa se bodo udeleženci sestanka seznanili s programom izleta, ki bo predvidoma v začetku junija, in se dogovorili za sodelovanje na regijskem tekmovanju koscev in grabljev, ki bo 31. maja v Poljanah. ● C. Z.

Zbor razlaščencev

O denacionalizaciji srenjskih skupnosti

Dovje - Pašna skupnost Dovje Mojstrana sklicuje v nedeljo ob desetih dopoldne v zadružnem domu na Dovjem zbor razlaščencev nekdanjih srenjskih skupnosti. Na zboru, ki se ga bodo udeležili tudi predstavniki ostalih skupnosti iz jeseniške, radovljiske in tržiške skupnosti, se bodo pogovorili o denacionalizaciji nekdanjih srenjskih skupnosti. ● C. Z.

Razstava Dobrote slovenskih kmetij

Zlato tudi za Brencetove

Ptuj - Ob koncu aprila je bila na Ptju tretja razstava Dobrote slovenskih kmetij. 455 razstavljalcev iz vse Slovenije se je predstavilo s 710 vzorci krušnih, mlečnih in mesnih izdelkov. Komisije so imeli težavne delo, da so med številnimi dobrotami izbrali najboljše. Podelili so 40 zlatih priznanj (21 za krušne, 12 za mlečne in 7 za mesne izdelke), 84 srebrnih in 162 bronasti. Zlato priznanje za mlečne izdelke je med drugim prejela manjše parcele pa zamenjati ali jih prodati. Ponovno bomo uredili drevesnice. Če so se nekaj splačale, le zakaj se ne bi zdaj!"

Ste edini dedič?

"Za lesno industrijo edini, za gozdove do polovice, medtem ko naj bi drugo polovico dobili moji sestrični."

Vam je od nekdanjega premoženja že kaj uspelo dobiti nazaj?

"Na Jesenicah smo gozdove že dobili nazaj, v tem tednu pričakujemo odločbo za gozdove iz Škofje Loke, v kratkem bomo imeli obravnavo v Tržiču in upam, da kmalu zatem tudi v Kranju. Za kmečka zemljišča bo že bolj zapleteno, ker so po vojni precej teh zemljišč razdelili na več parcel ali jih pozidali; še težje pa bo z industrijskimi objekti. Upravní organi za zdaj teh primerov še ne morejo reševati, ker nimajo zakona o odškodninskem skladu in predpisu, po katerem bi odvzeto premoženje prevrednotili s tedanjem na sedanj vrednost. Kar zadeva denacionalizacijo industrije, bomo namesto dveh žag (v Škofji Loki in v Preddvoru) zahtevali le eno, in sicer preddvorsko."

Za izobraževanje namenjajo 2,15 milijona tolarjev, od tega domala polovico (milijon tolarjev) za Srednjo mlekarško in kmetijsko šolo v Kranju oz. za urejanje šolskega posestva v Strahinju, sicer pa tudi za tečaje, seminarje, predavanja in strokovne ekskurzije svetovalcev in kmetov, za delo govedorejskega, veterinarskega, čebelarskega, hortikulturnega in kmetijskega društva in za štipendiranje šoljan kmečkih deklev v gospodinjskih šolah v Avstriji (400 tisoč tolarjev). Med predvideni proračunskimi sredstvi je tudi 900 tisoč tolarjev rezerve za posredovanje ob toči, požarih ali drugih naravnih nesrečah, deloma pa tudi za hitro ukrepanje v dopolnilnih dejavnostih.

Kmetje lahko uveljavljajo premije in regrese v kmetijskih zadrugah ali neposredno na občini. ● C. Zaplotnik

MEŠTAR

Ker je republiški odbor za mleko na seji 30. aprila določil, da bo majska odkupna cena mleka (s 3,6 odstotka tolšča) enaka aprilski - torej 21,40 tolarja za liter, bodo na aprilski ravni ostale tudi odkupne cene živine in prašičev. Razmerje med odkupnimi cenami mleka, živine in prašičev namreč določa odlok, ki vsebuje avtomatizem: če se podraži mleko, se podraži tudi živina. Ker je tokrat "obmirovala" odkupna cena mleka, ni nobenih možnosti, da bi "poskočile" vsaj cene bikov in prašičev. Nasprotno: iz mlekarn in iz klavnic je zaradi zalog izdelkov čedjal več pritiskov, da bi odkupne cene celo znižali. Čeprav so cene enake aprilskim, pa to realno pomeni, da so se znižale, saj so stroški prireja zaradi podražitve nekaterih vrst kmetijskega blaga in storitev porasli. Zanimivo je tudi to, da gorenjske (družbene) klavnice že od 6. aprila dalje plačujejo mlado pitano govedo extra kakovostnega razreda po ceni 119,84 tolarja za kilogram, medtem ko nekaterne klavnice predvsem v vzhodni Sloveniji tako začele plačevati živino šele z majem, prej pa so bile pri kilogramu za štiri do pet tolarjev cenejše.

GORENJSKI GLAS

VARNOŠT SECURITY 92

k0čna

Ekslerjeva 8, 61240 Kamnik, N.C. 811-387, 811-402,
telefax 812-349, žiro račun 50140-601-32517.

**PRED ODHODOM ZAVARUJTE SVOJE STANOVANJE
IN PREMOŽENJE**

V KAMNIŠKI KOČNI - poslovna enota **TITAN - KOČNA** na Ljubljanski cesti 1/b, Kamnik dobite vse artikel, ki jih potrebujete za zavarovanje vrat, na enem mestu, po konkurenčnih cenah ter z vsemi strokovnimi nasveti in servisom.

● VARNOSTNI ŠČIT	2.533,00 SLT
● DODATNA PRIBITNA KLJUČAVNICA (z varovalom)	1.893,00 SLT
● DODATNA PRIBITNA KLJUČAVNICA (brez varovala)	1.552,00 SLT
● PREČNA ZAPORA "ELEGANT" (dolžina 850 in 900 mm)	4.641,00 SLT
● PREČNA ZAPORA - dvostranska (dolžina 800, 805, 900, 950 in 1000 mm)	6.255,00 SLT
● CILINDRIČNI VLOŽEK 847/66 K I.	842,00 SLT
● CILINDRIČNI VLOŽEK 847/66 K II.	
(specjalni profil ključa, dodatna blokada na jedru)	1.754,00 SLT
● IZDELAVA CILINDRIČNIH VLOŽKOV NA ENAK KLJUČ IN RAZLICNIH DOLŽIN (od 61 do 121 mm)	
● IZDELAVA KLJUČEV	

kOčna

TITAN KOČNA, Ljubljanska 1/b, Kamnik
tel.: 061/813-428, fax: 061/816-296

MERKUR KRANJ

Varno tudi s kovčkom

S predstavitevijo na sejmu Varnost v Ljubljani Merkur Kranj potrjuje, da uspešno dopolnjuje svoj dolgoletni "železni" program.

Za pravo presenečenje med različnimi proizvajalci in razstavljalci na sejmu v Ljubljani je tokrat poskrbel Merkur Kranj in sicer s programom, ki ga je v nekaj besedah razložila njihova komercialistka Pavla Grilc: "Imamo vse, kar je povezano z varnostjo. Ste presenečeni? Saj veste. Tehnika, tehnologija, znanost napredujejo in tudi v Merkurju smo naš tradicionalni "železni" program začeli razširjati. Tako imamo na primer električne izdelke in naprave, audio in video aparate, med kupci je znan tudi že naš tako imenovani Zeleni program. No, tokrat pa imamo na sejmu del našega prodajnega programa, ki se navezuje na varnost oziroma varovanje."

Kar precejšnje zanimanje je na sejmu vzbujal kovček za denar z daliinskim upravljal-

cem. Če imate takšen kovček in v njem denar ali pomembne dokumente, dragocenosti, vas v gneči ali kako drugače ropar ne more presenetiti. V trenutku, ko vam bo iztrgal kovček, ali ga izmazknil, ga boste precej neprijetno presenetili z daljinskim upravljalcem. Z vključitvijo upravljalca bo kovček nepridipravan kar na precešnjo razdaljo ta-

Nič manj zanimiva in pomembna ni naprava z imenom Hišni alarmni set, ki vam varuje hišo, stanovanje, vikend, počitniško prikolico. Celoten sistem je zelo enostaven za montažo in uporabo. Seveda imajo pri Merkurju tudi najrazličnejše ključavnice in dodatke, kot so prečke, cilindrični vložki na kroglice in podobno. Novost pa je ključavnica, za katero pri nakunu

RADIKOVIČ KRAJN

Ne le usluga na klic

S cilindričnimi vložki WINKHAUS pokrivajo celotno Slovenijo.

Da sta Franc Radikovič in Radikovič d.o.o. s sedežem Kebetova 8 v Kranju dobro znana po vsej Sloveniji, smo se priprešali tudi na sejmu. Na njihovem razstavnem prostoru v prtiličju je bila ves čas prava gneča, tako da smo komaj "naredili prostor" za sliko.

"Najbrž je treba poudariti, da zastopamo firmo WINKHAUS. To je nemški koncern s petimi tovarnami. Mi sodelujemo z njim prek Winkhausove tovarne v Salzburgu in pokrivamo s cilindričnimi vložki WINKHAUS praktično vso Slovenijo. Tako smo opremili

kranjsko Policijo, Karavanški predor, novo stavbo LEK v Ljubljani, več bank Ljubljanske banke v Sloveniji, v pripravi so Zavarovalnica Triglav Območna enota Kranj, banki v Kopru in Murski Soboti," je na razstavnem prostoru povedala Zalka Radikovič.

krog znano ime z geslom Usluga na klic. Vendar, kot pravi Zalka Radikovič, je njihovi ponudbi in dejavnosti, ko gre za varovanje, še veliko več, kot zgolj geslo Usluga na klic.

Firma Radikovič ima dve delavnici in sicer pri Globusu v Kranju in v Kebetovi 8 v Kranju. Odprtji sta vsak dan od 8. do 16. ure, pri Globusu pa tudi ob sobotah od 8. do 12. ure. Pokljčete jih lahko tudi po telefonu in sicer pri Globusu 064/214-864, v Kebetovi 8 pa 064/211-505; fax: 211-505.

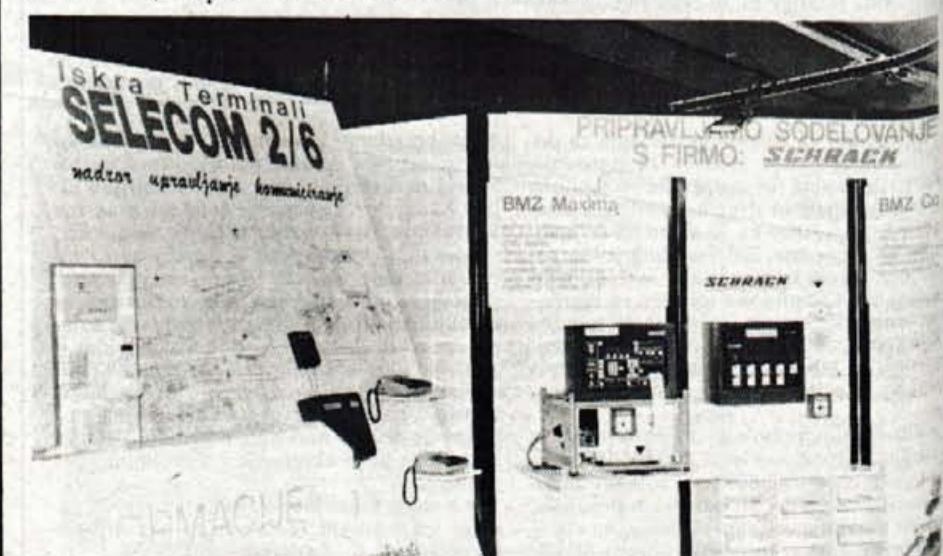

Iskra servis

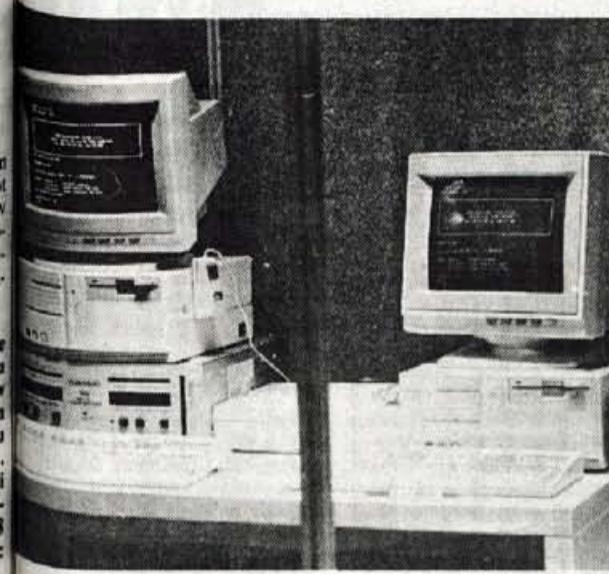

Celovita predstavitev Iskre servisa

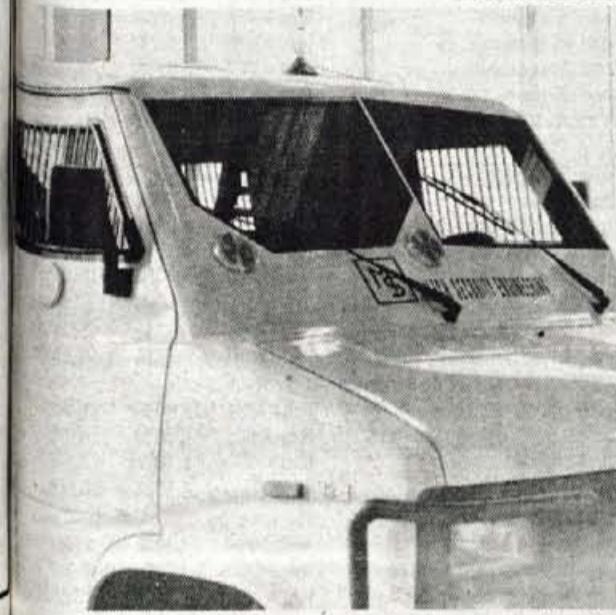
Iskra servis na sejmu Varovanje v Ljubljani predstavlja svoj prodajni, proizvodni, kooperacijski in servisni program. Njihove avdio video naprave za nadzor so primerne za vse vrste objektov (zunajost ali notranjost), kot so banke, trgovine, igralnice, tehnološki procesi... Namestiti jih je moč z včetnimi kamerami in enim monitorjem z avtomatskim preklopom. - Kombinirane protivlomne naprave in protipožarne centrale Bulldog in Zmajček se lahko povežejo s policijo, gasilci in na Selecem za javljanje signalov. - Pripravljajo tudi poslovno sodelovanje s firmo Scharsc za protipožarne centrale. - V Iskri servisu pa dobite tudi elektronske ure domaćih in tujih proizvajalcev in naprave za prednapetostno zaščito za telefone, telefakse, računalnike. Vse informacije dobite v Iskri servisu v Ljubljani, Šmartinska 28; tudi po telefonu 061/313-288 ali faxu 061/313-991.

varnost p. o. KRAJN

Dežurni center

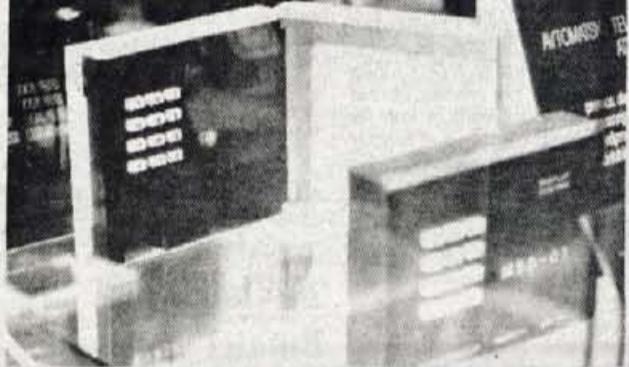

Vozilo s posebno opremo za prevoz denarja

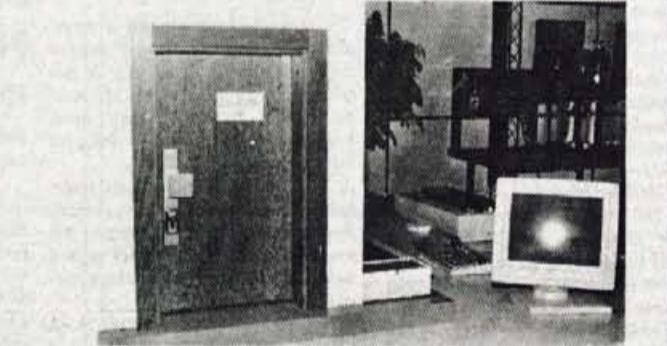
NOVOSTI NA PODROČJU VAROVANJA IN PREVOZA DENARJA

Novi infrardeči senzorji

Centrala za prenos alarmnega signala

TITAN KAMNIK Tovarna kovinskih izdelkov in livarna

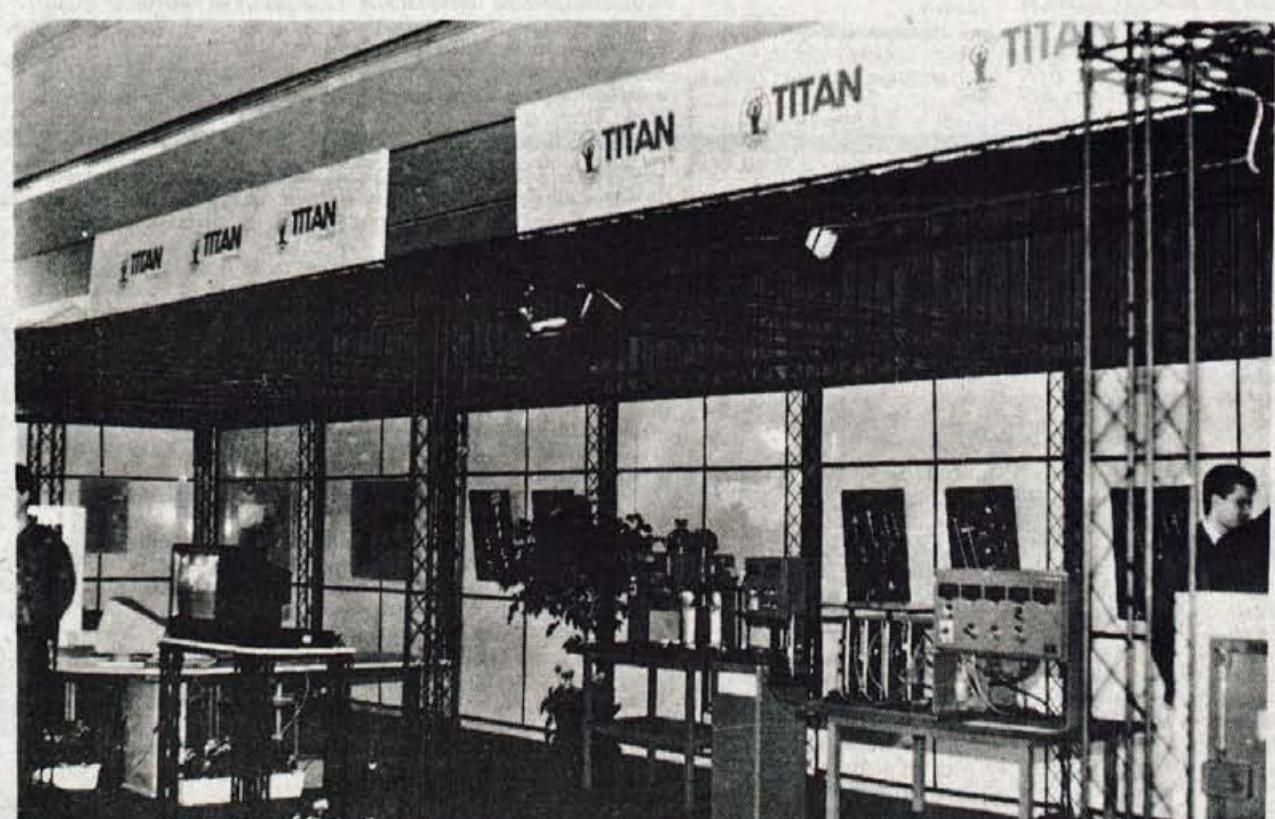
Elektronska ključavnica **Titantronic**

Za vsako dobro varovanje je potrebna dobra mehanska zaščita, ki jo do sežete s Titanovimi mehanskimi pripomočki

Proizvodni program, s katerim se predstavlja Titan Kamnik, že ob bežnem pregledu pri laiku vzbudi pozornost še bolj pa ob razlagi vodje razvoja dipl. inž. strojništva Alojza Špendeta prepiča, da se Titan Kamnik resnično enakovredno postavlja v vrsto priznanih in kvalitetnih tovrstnih evropskih proizvajalcev.

"V proizvodnem programu ključavnic z okovjem je pri nas glavni poudarek na vrhunski kakovosti. Garancija kvalitete je že nekaj časa osnovno pravilo v naši proizvodnji. Vse ključavnice smo na primer sodelovanju s Fakulteto za strojništvo v Ljubljani začeli sistematično testirati. Preizkušamo jih na 150.000-kratno brezhibno uporabo. Naš cilinder je šel tudi skozi zelo zahteven test v Pruefinstitut Schlosser und Beschlaege v Velbertu v Nemčiji in ustrezal zdaj standardu DIN 18254 - razred 2. Pa tudi sicer prihajo zadnje čase iz naše proizvodnje ključavnice, ki ustrezajo DIN oziroma evropskim standardom. Skratka, dokaj uspešno vstopamo na tuji trg."

V Titanu imajo zelo širok izbor različnih ključavnic in okovij: od klasičnih ali vdolbnih ključavnic za ugraditev v vrata do cilindričnih (od vložkov do kompletov). Se posebej priporočajo cilinder K2 z dodatnim mehanizmom za varovanje. Prodajajo varnostne ščite, prečne zapore, kukala, pribitne ključavnice, kar predstavlja celovito zaščito vhodnih vrat. Posebnost je tako imenovani generalni ključ, ki ga izdelajo po posebnem zapirnem programu in naročilu. (En

Tehnično in fizično varovanje objektov postaja vse bolj zahtevno, hkrati pa so vse bolj izpopolnjene naprave in pripomočki, ki zagotavljajo zanesljiv nadzor, povezano z dežurnimi

centri in učinkovite intervencije. Na sejmu Varovanje - security v Ljubljani so proizvajalci predstavili nove varovalne senzorce, centrale in dežurne centre, ki so narejeni tako, da je povezava na relaciji objekt in dežurni center popolnoma zanesljiva. Tako opremljen center imajo tudi pri kranjski Varnosti, kjer opravljajo fizično in tehnično varovanje za dobršen del podjetij in drugih pomembnih objektov na Gorenjskem.

Precej novosti je tudi pri prevozu denarja in dokumentov. Pri Varnosti imajo s to dejavnostjo že dolgoletne izkušnje, tako da lahko neprestano skrbijo za kakovost in varnost tovrstnih prevozov. V kratkem nameravajo uvesti nove avtomobilske trezorje, ki bodo imeli dvojne stene, posebne predalnike in ustrezno težo. Poleg tega bodo prevoz denarja odštejopravljali z novim sodobnim, posebej prirejenim (blin-diranim) vozilom, ki bo imelo tudi ustrezne oznake, kar bo prepričevalo morebitne neprijetne nezgode. Podjetje Varnost Kranj bo pri vseh oblikah varovanja uporabljalo najnovješe naprave, ki zagotavljajo kvalitetne storitve.

ODMEVI

V rubriki *Odmivi*, *Prejeli smo objavljamo pisma bralcev po presoji in izboru uredništva*. Vse, ki nam pišejo, prosimo, da pisma niso daljša od 60 tipkanih vrstic. Daljša pisma smo prisiljeni krajšati, ne glede na vsebino. Vabim k sodelovanju! Pišite na naslov: *Gorenjski glas, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj, za rubriko Odmivi.*

Preklop TV pretvornika na Lubniku na Kanal A

V soboto, 18. aprila 1992, ob 13.30 me je dežurni Nadzornega centra Oddajnikov in zvez (v nadaljevanju OZ) po telefonu opozoril, da se je na TV kanalu 43 na Lubniku pojavi signal Kanala A.

Na TV kanalu 43 je do začetka vojne v Sloveniji deloval TV pretvornik za program televizije Koper na Lubniku. Po podpisani pogodbi z dne 20. avgusta 1976 med RTV Ljubljana in Krajevno skupnostjo (KS) Škofja Loka je sredstva za nakup pretvornika zbrala KS, RTV Ljubljana pa je prevzela pretvornik v svoja osnovna sredstva (9. člen pogodbe). Za ta pretvornik je RTV Ljubljana plačevala vse stroške obravnanja, ga vzdrževala in lani kupila novega. Napačna je torej trditev, da ta pretvornik ni last RTV OZ.

Po 8. členu pogodbe ima RTV Ljubljana izključno pravico spremeni program na 43 kanalu za morebitni III. nacionalni TV program.

Jugoslovanska armada je 2. julija 1991 z rakетami uničila antenski sistem za program TV Koper na Nanosu. Nadomestili smo ga z zasilnim, ki pa seva le v smeri Primorske. Nov antenski sistem bomo dobili in postavili letos poleti.

Več TV pretvornikov v Sloveniji (Lubnik, Litija, Gorenja vas, Ribnica, itd.) je tako ostalo brez signala TV Koper. Nekatere krajevne skupnosti ali občine so zato lansko jesen vložile prošnjo na Ministrstvo za promet in zvezze, da bi jim le-to dovolilo prenatis program kanala A namesto koprskega, ki ga ni bilo več. Ministrstvo je 2. septembra 1991 izdalo zahtevnikom pozitivno mnenje.

Nato so se KS in občine obrnile na RTV Slovenija OZ s prošnjo, da Oddajniki in zvezze realizirajo njihove zahteve. Poslali smo jim ponudbo, koliko bi stal preklop in vzdrževanje teh pretvornikov in da je pogoj za realizacijo soglasje Sveti RTV Slovenije. Decembra 91 smo dali

vlogo na Svet RTV Slovenije. Ta pa je vlogo obravnaval na 16. seji 23. 3. 1992 in sprejel sklep, v katerem opozarja Ministrstvo za promet in zvezze, da je le-to s svojim pozitivnim mnenjem odvzelo frekvenco enemu slovenskemu nacionalnemu programu, ter da se Svet RTV s tem ne more strijeti.

Večino občin oz. KS smo danes o tem sklepu že obvestili. Zato se s posegom na Lubniku ne moremo strinjati, ker pelje to v brezpravno državo. Po tehnični plati pa bi taki posegi pripeljali prej ali slej do kaosa in motenj v mreži oddajnikov in zvez, kajti OZ ne razpolagajo samo s pretvornikom na Lubniku, temveč upravlja z mrežami, ki ima več 450 pretvornikov in oddajnikov na več kot 190 lokacijah po Sloveniji.

V sodelovanju s policijo smo ugotovili, kdo je posegel v TV pretvornik in zahtevali vzpostavitev prejšnjega stanja, saj tak posseg predstavlja kaznivo dejanje. Izvajalec prekopa je tako vzpostavil prvotno stanje 21. aprila 1992.

Da bi ustregli gledalcem, ki želijo gledati Kanal A in obenem ne oskodovali mrežo nacionalnih programov in posebno TV Koper, ki bo kmalu začel delovati pod normalnimi pogoji, bomo na naslednji Svet RTV Slovenija predlagali drugačno tehnično rešitev, za katero se sedaj dogovarjam s Kanalom A.

V.d. direktor OE OZ Leopold Gregorač

Avstrijska šola na Jesenicah, ali kako so Butalci kupovali pamet

Gorenjski glas, 29. aprila

Ob prebiranju članka z naslovom izpod peresa Eda Torkarja z Jesenic se je potrdilo že davno znano dejstvo, da človek razume samo tisto, kar mu dovoljuje njegov duhovni horizont.

Ker sem med pobudniki sodelovanja srednjih šol iz Trbiža, Beljaka in Jesenic v prostoru Alpe-Jadran, bom navedel samo nekaj dejstev za boljše razumevanje:

- srednje šolstvo na Jesenicah že tretje leto aktivno sodeluje v skupnosti Alpe-Jadran z občinami Beljak iz Avstrije in Trbiž iz Italije,

- sodelovanje poteka na dveh ravneh,

a/ srečanja učiteljev srednjih šol

b/ srečanja dijakov srednjih šol

- medsebojna srečanja in izmenjava dijakov se izvajajo v skladu s priporočili UNESCO (Handreichung für den Interkulturellen Schulerausaustausch, ed Deutsche UNESCO Kommission Bonn 1990 - na žalost še nimamo slovenskega prevoda te publikacije, op. A. K.), - srečanja so prispevala tudi k razširitvi ideje o medsebojnem sodelovanju, to je pomoči občini Beljak in Republike Avstrije v okviru projekta "OSTHILFE", da se na Jesenicah ustanovi SLOVENSKA ŠOLA ZA GOSPODARSKE POKLICE s podobnim avstrijskim tipom šole. Na Jesenicah bi odprli dva oddelka na podlagi veljavnih predpisov v R Sloveniji,

- sloška ministra Avstrije in Slovenije sta načelno podprla ta predlog ob pogoju, da se urejajo vsa pravna in strokovno-tehnična vprašanja o nudenju te pomoči. Tako pripravili je sprejel tudi Strokovni svet R Slovenije na svoji zadnji seji, imenovana je mešana komisija iz predstavnikov Višje gospodarske šole Beljak, Šolskega deželnega urada iz Celovca, pomočnice Zavoda za šolstvo in šport R Slovenije s strokovnimi sodelavci, pravnikov Ministerstva za šolstvo in šport R Slovenije in Srednje šole z Jesenic.

Komisija se bo morala poštovno prezogniti, da urešniči zastavljeno nalogo in postavljene cilje, kajti ovir in nagajanja je kar veliko. To pa že spada k naši folklorni posebnosti. Med taka nagajanja oz. nerazumevanja sodi tudi članek Eda Torkarja. V našem članku so navedena zgolj dejstva in upamo, da s tem avtorja nismo človeško žalili, kajti on je žalil vse tiste, ki si prizadevajo ta projekt urešnici.

Zaliti človeka ni ravno odlika pametnih.

Prof. Aleksander Klinar

Provokativni pamflet na kvadrat

Jože Dežman: *Odstrite ali železne zavesi*, Gorenjski glas, 24. aprila

Ob prebiranju članka z naslovom izpod peresa Eda Torkarja z Jesenic se je potrdilo že davno znano dejstvo, da človek razume samo tisto, kar mu dovoljuje njegov duhovni horizont.

Ker sem med pobudniki sodelovanja srednjih šol iz Trbiža, Beljaka in Jesenic v prostoru Alpe-Jadran, bom navedel samo nekaj dejstev za boljše razumevanje:

- srednje šolstvo na Jesenicah že tretje leto aktivno sodeluje v skupnosti Alpe-Jadran z občinami Beljak iz Avstrije in Trbiž iz Italije,

- sodelovanje poteka na dveh ravneh,

a/ srečanja učiteljev srednjih šol

b/ srečanja dijakov srednjih šol

vražnikov partizanstva. To pa je po svoje opravil zgodovinar J. Dežman - ki menda za seboj še nima diplome - ki se je spustil na raven pisanih, na kakršno smo vajeni iz Buenos Airesa ali pri Ivu Žajdeli (ki me je "raztrgal" že v Slovencu, 13. aprila). Torej smo pri pamphetu slabše vrste, ki je še najbolj podoben ogabnim grafitem. Ne prvič! Pri tem so mi bila vrata odškrnjena že 10. aprila s kratkim zapisom o ODSTRIH ZAVESAH, čeprav sem uredništvu dal knjigo in bi se tam lahko prepričali glede njenega bistva. Sicer pa glede objave v Gorenjskem glasu ni čudno, saj je J. Dežman tudi član njegovega Časopisnega sveta, kjer pokriva to področje. Tako izpade, da "kadija toži in kadija sodi". (Mimograde: da je ironija še večja, je v isti številki objavljen anonimni, hkrati še neupravičeni dopis nekega Janeza - čemur se čudim - ki med drugim pravi, da ima "Ivan Jan vedno dovolj prostora. Partizani do kapitulacije sploh niso bili vojska, ampak morilske tolpe." Zelo zanimivo! Samo da se je nekdo spet, čeprav klevetniško, spotaknil obme, ki mi v resnici uredništvu že dolgo noče objaviti odgovora na prav tako klevetniški dopis nekega F. Lokarja. Torej gre za diskriminacijo mene, ne tistega Janeza, nekananjega nemškega vojaka.

J. Dežman v svojem pamphetu deli nauke, namesto da bi kaj vprašal, deli nizke udarce, ki so namenjeni predvsem meni, saj moje ime ponovi kar 21-krat, se norčuje iz mojega kovaštva, navaja "pesniščvo", me poučuje glede oficirskega znanja, našteva polresnice in podobne neslastnosti ter udarja tudi v prazno, v odprtih okna. V svoji sovražni ihči večkrat demantira samega sebe, kajti očitno knjige ni prebral, kajti kor se spodobi.

Nekaj primerov.
Med svojim paberovanjem zapiše, da nisem opisal primerov o pobiranju in sežiganju mater in otrok s strani domobrancev, a o tem je zapisano na straneh 245 do 260, oz. od 232 do 260.

Dalje. Podatek o 3.500 domobrancih, ki naj bi jih zbrala M. Kokaljeva je zapisano na strani 204 spodaj (opomba), a Dežman pravi, da tega nisem omenil, oz. ni našel v knjigi.

Še naprej. O vojaško-oficirskih zadevah (razpored, okupatorje in domobranske sile), kjer me Dežman tudi "poučuje" utemeljeno pismem na straneh 92 - 93, 96 - 97 ter o strateško-taktičnem razporedu na strani 300 - 301 itd.

Zato pa Dežman ni "nič videl" o domobranci prisegi, o solanju, o oboroževanju, o domobrancih plačah, ni "videl" dokumentov dr. Rupnika, pisanje Janeza Brodarja, Mirka Bitenca, Slavka Kreka, Alojza Perneita ali pa zapis dr. Izidorja Čankarja, Kuharja, dr. Franceta Bu-

TOLARSKA SREDSTVA OBČANOV
OBRESTUJEMO NA PODLAGI MESEČNE REVALORIZACIJSKE STOPNJE (Rm),
KI ZA MAJ ZNAŠA 5,10%

	PRERAČUNANA OPRESTNA MESEČNA LETNA MERA	O. MERA	O. MERA
HRANILNE VLOGE	50% Rm	2,55%	34,62%
VARČEVALNA KNJIŽICA	Rm	5,10%	79,91%
VEZAVE - do 20.000,- SLT			
nad 1 mesec	Rm + 3%	5,36%	85,31%
nad 3 meseca	Rm + 5%	5,54%	88,90%
nad 6 mesecov	Rm + 6%	5,62%	90,70%
nad 12 mesecov	Rm + 9%	5,87%	96,10%
nad 24 mesecov	Rm + 10%	5,95%	97,90%
nad 36 mesecov	Rm + 12%	6,11%	101,50%
VEZAVE - od 20.001,- SLT do 60.000,- SLT			
nad 1 mesec	Rm + 4%	5,45%	87,10%
nad 3 meseca	Rm + 6%	5,62%	90,70%
nad 6 mesecov	Rm + 7%	5,70%	92,50%
nad 12 mesecov	Rm + 10%	5,95%	97,90%
nad 24 mesecov	Rm + 11%	6,03%	99,70%
nad 36 mesecov	Rm + 13%	6,19%	103,30%
VEZAVE - nad 60.001,- SLT			
nad 1 mesec	Rm + 6%	5,62%	90,70%
nad 3 meseca	Rm + 8%	5,79%	94,30%
nad 6 mesecov	Rm + 9%	5,87%	96,10%
nad 12 mesecov	Rm + 12%	6,11%	101,50%
nad 24 mesecov	Rm + 13%	6,19%	103,30%
VEZAVE - nad 10.000,- SLT			
od 10 do vključno 19 dni	85% Rm	4,34%	65,04%
od 20 do vključno 29 dni	90% Rm	4,59%	69,87%
VEZAVE - nad 31 do 90 dni			
od 3.000,- do 50.000,- SLT	Rm + 5%	5,54%	88,90%
od 50.001,- do 100.000,- SLT	Rm + 6%	5,62%	90,70%
nad 100.001,- SLT	Rm + 7%	5,70%	92,50%
ŽIRO RAČUNI	45% Rm	2,30%	30,80%
TEKOČI RAČUNI			
pozitivno stanje	45% Rm	2,30%	30,80%
dovoljeno negativno stanje	Rm + 20%	6,74%	115,89%
nedovoljeno negativno stanje	Rm + 35%	7,81%	142,88%

Gorenjska banka d. d., Kranj

za ODSTRIMI ZAVESAH vprašujem njega, kdo stoji v njim? Poštenje in objektivno ter znanje prav gotovo ne! Posredjam, da nikoli in nikjer sem trdil, da sem napisal vse temveč nekajkrat, tudi na straneh 260, 320 ali 322, pravim, da treba še marsikaj dodati.

Iz vsega lahko sklepam: če se Dežman in Žajdelo tako temeljijo "raztrigala" Odstrite zavesi, leta vsekakor morajo biti ustrezno pisane! Bralci, ugotovite to sami!

Sicer pa: blatenja, klevetanje in obrekovanja po vsem svetu se dajo na sodišča! In kako J. Dežman konča svoje "trganje": "Torej hočeta tako partizanski tudi domobranci egoizem zasipiši s svojim meštarjenjem.

Ivan Jan, Kranj

Ceprav je redko kadiil, je Benjamin ob naročilu pijače kupil zavojček cigaret in jih ob pitju kar nekaj pokadil. Gledal je proti oknu in včasih opazoval v njem odsev ljudi, ki so vstopali v bar, a v glavnem je gledal skozenj razsvetljeno sprehabališče in drevesa in okrasno grmičevje.

Po nekaj kozarcih je natakarici dal napitnino in odsel iz telefona v vežo k telefonskim govorilnicam. V imeniku je poiskal telefonsko številko ge. Robinson, si jo zapomnil in se zaprl v kabino. Dolgo je sedel s slusalko v eni in kovanem v drugi roki, ne da bi vrgel v napravo. Končno je vrnil slusalko na vilice in si prizadel s eno cigaretto. Tako je sedel zaprt v govorilnici in kadiil in ne mrghoden gledal v steno. Potem je poohobil cigaretto in odsel v vrtelj. Robinson poklical iz sosednje kabine.

"Pravzaprav ne vem, kako naj začnem," je reklo, ko se je oglašil.

"Benjamin?"

"Pravim, da pravzaprav ne vem, kako naj začnem," je ponovil, "ampak razmišljaj sem o tistem po zabavi. Po moji podiplomski zabavi."

"Si res?"

**G O Z D N O
GOSPODARSTVO
K R A N J
n. sol. o.**

TOZD GOZDARSTVO TRŽIČ n.sol.o.

Razpisna komisija TOZD Gozdarstva Tržič objavlja dela in naloge

VODENJE TOZD - DIREKTORJA

Poleg splošnih pogojev, predpisanih v zakonu o združenem delu, morajo kandidati izpolnjevati še:

- visokošolsko ali višešolsko izobrazbo gozdarske smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- strokovne in organizacijske sposobnosti

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa v zaprti ovojnici na naslov: TOZD GOZDARSTVO TRŽIČ, Cankarjeva 19, 64290 Tržič s pripisom: za razpisno komisijo.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju direktorja.

**OSNOVNA ŠOLA J. in S. MLAKAR
ŠENČUR**

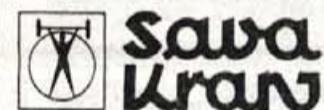
Svet šole OŠ Janko in Stanko Mlakar Šenčur razpisuje prosta dela in naloge

**POMOČNIKA RAVNATELJA
s polovičnim delovnim časom
(za mandatno dobo 4 let)**

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da je učitelj, vzgojitelj predšolskih otrok, pedagog, specialni pedagog, psiholog, socialni delavec ali knjižničar
- da ima opravljen strokovni izpit
- da ima 5 let delovnih izkušenj
- da ima organizacijske in strokovne sposobnosti, ki jamčijo, da bo s svojim delom prispeval k uresničevanju smotrov in ciljev zavoda, kar dokazuje s svojim minilnim delom.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 8 dneh po objavi razpisa.

Industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov

razpisuje ponudbo za oddajo

**SAMSKEGA DOMA V NAJEM
najboljšemu ponudniku.**

Samski dom s 308 ležišči v eno-, dvo- in troposteljnih sobah je na Planini, Tončka Dežmana 10, 64000 Kranj.

Pisne ponudbe sprejema Sava Kranj, Obrat družbene prehrane in nastanitve, Škojeloška 6, Kranj, do vključno 20. maja 1992.

Za podrobnejše informacije poklicite po tel. 064/222-241 int. 683.

Agromehanika

Podjetje Agromehanika Kranj, Hrastje 52/a zaposli za določen čas 6 mesecev

PRIPRAVNIKA OZ. PRIPRAVNICO

s končano elektrotehnično srednjo šolo za usposabljanje na delih in nalogah v montaži elektronskih elementov

Pogoji: končana elektrotehnička srednja šola - smer elektro-nik

Pisne prijave sprejema 8 dni po objavi komisija za delovna razmerja podjetja Agromehanika Kranj, Hrastje 52/a.

Cenjene stranke obveščamo, da posredujemo pri prodaji novih uvoženih avtomobilov znamke OPEL, FORD, RENAULT. Vsa vozila so opremljena s katalizatorjem, kratki dobavni roki, razen za OPEL ASTRA. V račun vzamemo tudi vaš rabljeni avtomobil. Posredujemo pri prodaji rabljenih vozil vseh znamk. Odkupujemo rabljena vozila znamk ZASTAVA, RENAULT 4, GOLF. Vse informacije dobite v Ulici Janka Puclja 9, Kranj, ali po telefonu 064 (325-981) vsak dan od 8. do 17. ure

Lepo pozdrave.

**SGP
GRADBINEC
KRAJN p.o.**

64000 Kranj, Nazorjeva 1

objavlja prosti delovni mesti

1. DIREKTORJA SPLOŠNEGA SEKTORA

Pogoji:

- visoka izobrazba pravne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj

2. PRAVNIKA

Pogoji:

- visoka izobrazba pravne smeri
- pravosodni izpit
- dve leti delovnih izkušenj

Kandidati imajo možnost rešitve stanovanjskega vprašanja.

Kandidate vabimo, da pošljejo pisne ponudbe z opisom sedanjega dela in dokazili o izobrazbi v 8 dneh po objavi na naslov SGP Gradbinec Kranj, Nazorjeva 1.

O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa.

**ŽITO
PEKARNA VRHNIKA, d.o.o.**

Idrijska c. 21

61360 Vrhnik

objavlja razpis na delovno mesto

PEKA

štirje delavci

v novem obratu pekarne v Kranju

Pogoji: poklicna šola smer pekarstvo in najmanj 1 leto delovnih izkušenj

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi sprejemamo do 8 dni po objavi razpisa na naslov: Žito Pekarna Vrhnika, d.o.o., Kadrovska služba, Idrijska c. 21, 61360 Vrhnik.

Kandidate bomo sprejeli za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po končanem zbirjanju prijav.

Adriatic

zavarovalna družba d.d.
assicurazioni s.p.a.

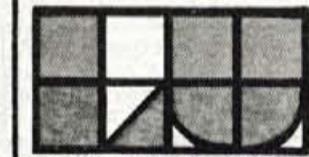
prva slovenska zavarovalna delniška družba je pravi naslov novega zavarovanja za vse, ki iščete hitro, zanesljivo in korektno zavarovalnico s kakovostno zavarovalno ponudbo

Adriaticovo poslovno enoto v Kranju boste našli na Bleiweisovi 4, oziroma po telefonu 211-688, vse informacije dobite tudi pri pooblaščeni agenciji: SVETING v Preddvoru tel.: 43-346

Posebne ugodnosti za obrtnike in d.o.o.

Možnost sklenitve obveznega zavarovanja avtomobilov in traktorjev tudi na vašem domu.

Zavarovalna družba Adriatic - skupaj v dobrem in slabem!

LJUDSKA UNIVERZA KRAJN

KUHAMO, PEČEMO...
različne vrste kruha in peciva

Začetek: 21. 5. 1992
Informacije: 217-481

AVTO ŠOLA ZŠAM ŠKOFJALOKA

Organiziramo tečaj cestnoprometnih predpisov v GASILSKEM DOMU NA TRATI

začetek 13. 5. 1992

praktična vožnja na vozilih OPEL CORSA in GOLF

Posebna ugodnost:

prevoz kandidatov na tečaj CPP iz smeri: Reteč, Bitenj, Podlubnika, Žabnica
Informacije: telefon 631-729

KMETJE IN DRUGI LASTNIKI GOZDOV

PRILOŽNOST TUDI ZA VAS!

Po ugodni ceni odkupujemo hlodovino smreke in bukve

Informacije:
KLI LOGATEC, p.o.
61370 Logatec, Tovarniška 36
Telefon: (061)741/711 int. 276
Telex: 31656, telefax: (061)741-279

brother STREICHER
ŠIVALNI PLETILNI IN OWERLOCK STROJI

PFAFF - BROTHER - SINGER - EMPISAL - ITD.
brother B 530 OWERLOCK
neto ATS

4.870,-

PRODAJA, SERVIS
IN NADOMEŠTNI DELI
ZA VSE ŠIVALNE, PLETILNE
IN OWERLOCK STROJE
VSEH ZNAMEK IN VRST
CELOVEC (CENTER)
10. OKTOBERSTR. 22
TEL.: 9943-463-513648

Naročila za objavo sprejemamo vsak dan od 6.30 do 17. ure osebno v oglašnem oddelku (Bleiveisova 16 v Kranju) ali po telefonu 217-960, 218-463 in 211-860. Besedilo Vašega sporočila lahko pošljete tudi po telefalu (215-366 ali 213-163). Objave za torkov Gorenjski glas sprejemamo do ponedeljka do 12. ure, za petkov številko pa do četrtka do 12. ure. Sodelujte z nami - uspeh bo Vaš!

Ugoden nakup avtomobilov **RENAULT - Alpetour Remont** Kranj, tel.: 064/223-276. Avtomobili Renault so vam na voljo po starih cenah - vsak kupec prejme darilo avtoradio - nakup rabljenih vozil katerokoli znak.

KMETOVALCI - SADJARJI POZOR!

Velika izbira in ugodne cene zaščitnih sredstev kmetijske mehanizacije, traktorskih gum in akumulatorjev v trgovini **Kmečki stroj Škofja Loka**. V nedeljo, 10. 5., veliki kmetijski sejem od 9. do 14. ure. Poklicite 622-575, 631-497.

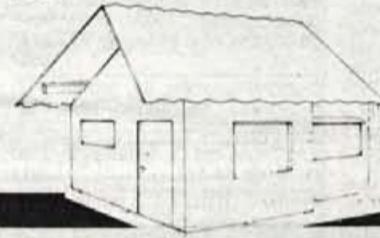
Agromehanika

Hrastje 52 a, 064/324-033, 324-034

Združena lesna industrija Tržič d.o.o.

64290 Tržič, Ste Marie Aux Mines 9

ZLIT Tržič, d.o.o. odda za daljši čas v najem, oziroma proda, počitniško hišico skupaj s kamp prikolico za 5 oseb, ki je postavljena v avtokampu TERME ČATEŽ. Hišica je v celoti opremljena (kuhinjski elementi, hladilnik, štedilnik, jedilna miza, stoli) v prikolicu je urejeno ležišče in garderobne omarice. Cena je po dogovoru. Informacije lahko dobite osebno ali po telefonu v ZLIT 064/50-440 int. 205, ali 50-496.

NOVO NOVO
POPRAVILO LEPLJENEGA VETROBRANSKEGA STEKLA NA VOZILIH VSEH VRST:

**ZAKAJ ZAVREČI
POŠKODOVANO VETROBRANSKO STEKLO?**

MI VAM GA POPRAVIMO:

- popravilo izvedemo na vgrajenem vetrobranskem steklu v kratkem času, kajti demontaža stekla ni potrebna
- zadnja faza popravila je poliranje, tako da je popravljeno mesto skoraj neopazno
- popravljeno steklo je kot novo, saj obdrži lastnosti: trdnost, odpornost in vidljivost
- uporablja se specialni material izdelan v firmi NOVUS Inc. ZDA in testiran pri TUW v ZRN
- stroški popravila so odvisni od poškodbe, vendar v nobenem primeru ne presegajo 1/3 vrednosti novovgrajenega stekla

NEKAJ ZNAČILNIH PRIMEROV POŠKODB lepljenih vetrobranskih stekel od udarcev kamenja, ki vam jih sedaj uspešno popravimo:

Vsi, ki želite prihraniti denar, čas in imeti kvalitetno ter hitro popravljeno vetrobransko steklo - pravi naslov je:

potovalna agencija
ALPETOUR p.o. KRANJ

DE Vzdrževanje
Primskovo - Ul. M. Vadnova 8 (komunalna cna)
tel.: 064/212-071

Glasbena šola Kranj obvešča, da bodo sprejemni preizkusi za nove učence za šolsko leto 1992/93 v petek, 22. 5. 1992, ob 15.00 uri in v soboto, 23. 5. 1992, ob 9.00 uri v prostorih Glasbene šole Kranj.

Vpisovali bomo v naslednje oddelke:

KLAVIR, VIOLINA, VIOLONČELO, KLJUNASTA in PREČNA FLAVTA, KLARINET, TROBENTA, KITARA, HARMONIKA (za učence prvih razredov OS); PETJE, ROG, SAKSOFON, POZAVNA, FAGOT, KONTRABAS, TOLKALA (za starejše učence in dijake), ter v MALO GLASBENO ŠOLO in PRIPRAVNICO-predšolska vzoja za otroke, rojene v letu 1985 in 1986.

Število učencev je omejeno! Vse dodatne informacije dobite po telefonu 221-565.

TV-HIFI-VIDEO CENTER KRANJ

Delovni čas od ponedeljka do petka 9. - 12. in 15. - 19. ure Cesta talcev 1 tel. 064/212-367 pri gostilni BLAŽUN

MI SMO NAJCENEJŠI

SHARP TV 63 cm, digital, stereo, teletekst	79.990,- SLT
SAMSUNG TV 51 cm, teletekst	39.990,- SLT
SAMSUNG videorekorder, daljinsko, VPS	31.990,- SLT

S TEM OGLASOM VAM ODOBRILO 500,- SLT POPUSTA!

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO
PIZZERIA

HALO ORLI
216 288

DOSTAVA NAJBOLJŠIH PIZZ NA DOM V SLUŽBO ALI PRIJETNO DRUŽBO
VSAK DAN RAZEN NEDELJE od 9 - 21h
POKLICITE HALO ORLI IN SE PREPRČAJTE

Rodeo NEWS
DISPLAY v centru Kranja
Naročila tel.: 325-534

MAZDA
VERATSCHING BOROVLJE

- NOVA VOZILA
- HITER SERVIS
- VELIKO SKLADIŠČE DELOV

 Telefonske informacije: 9943-4227-2338

Honorarno zaposlimo mlado dekle ali fanta za strežbo v kava baru in prodajalno sladoleda!
Tel. 221-210

BIBA
TRGOVINA
KRANJ, JAKA PLATIŠE 13

Vprašanje za nagradno žrebanje: katera obletnica trgovine BIBA bo letos?

..... obletnica

Naslov:

Kupone oddajte osebno v trgovini do 29. maja 92 do 17. ure, ko bo pred Bibo žrebanje za:
1. nagrada - nakup v vrednosti **10.000 SLT**,
2. nagrada - nakup v vrednosti **5.000 SLT**, **3. nagrada** - nakup v vrednosti **3.000 SLT** in 30 tolažilnih nagrad.

MALO OGLASI

217-960

APARATI STROJI

OVERLOCK znamke Rinoldy, pet nitni in SINGER (skriveni šiv), industrijski, nujno prodam, 421-666 5493

TELETEKST GORENJE, cena samo 5.700 SLT. Možnost plačila na 2 obroka, RTV - servis ORBITER; 216-945 od 12 - 16 ure. 5529

Prodam malo rabljeni ŠIVALNI STROJ Baget Ruža step, 621-055 5592

Popravila ali obnova vseh vrst PRALNIH STROJOV 5605

Prodam CEPILNIK za drva F 250 in novo vrtno električno KOSILNICO Black & Decker GR 410, 823-671 5612

Ugodno je naprodaj barvni TELEVIZOR, starejšega tipa, 51-973 5629

Prodam tračni OBRAČALNIK Sip-Uto 2050, nov za 50.000SLT, 52-124 5637

Prodam FOTOKOPIRNI STROJ Canon 120, 52-124 5638

C 64 + oprema, KNJIGE, KASETE, 2 IGRALNI PALICI, prodam, 632-221 po 20 št. 5640

Prodam CIRKULAR 3 KW, nastavlja klina, ter MOTOR DKW 125, letnik 1954 in PUCH 175, letnik 1956. 061/824-100 popoldan. 5649

OVERLOCK-Pfaff, nov z garancijo, prodam, 215-650 5650

Ugodno prodam molzni STROJ VITREX - VIROVITICA, 064/421-570 zvečer 5651

Prodam KOMBAJN za izkop krompirja in avtomatski SADILEC krompirja. Polica 1, Naklo. 5652

Prodam PASOALI 940, 18 KM. Ogled Kranjska c. 36, Šenčur. 5659

STRUŽNICO Hobby, uvoženo, prodam. Kokot, Kidričeva 37, Kranj. 5666

Traktorsko ŠKROPILNICO AGS 340 I, malo rabljeno, prodam. 061/823-078 5667

Prodam nov ročni prirobeni STROJ Elan 2 in brizgalni STROJ Boy 15 25 gramov, letnik 1967. 064/212-190 5676

Zelo ugodno prodam električni ŠTEDILNIK, HLADILNIK in RE-GAL Tomšičeva 18, Kranj. 5680

Singer OVERLOCK, nov 4-nitni, prodam za 1.450 DEM. Garancija in rezervni deli. 061/448-475 5682

Ugodno prodam TRAKTOR Torpedo 48-06 S, 450 delovnih ur, letnik 1985. Boršč Ivan, Sobčeva 17, Lesce 5698

Prodam mlado rabljeno nahrbtno motorno KOSILNICO Alpina, 77-610 5705

Prodam ohranjen MOLZNI STROJ Alfa Laval in HLADILNIK za mleko, za dva vrča. Čadež, Na Logu 17, Škofja Loka. 5709

Prodam Garer ŽAGO Oser 56 HL in CIRKULAR, 41-615 5718

Poceni prodam nov elekt. BOJLER Tiki 10 l. 45-372 5743

VENTILATOR, primeren za avtoličarje, prodam. 57-719 5757

Prodam BČS KOSILNICO z Maraton OBRAČALNIKOM, za seno. Poženik 17. 5766

Prodam PAJKA na dve vreteni, dobro ohranjen, Voklo 68 5777

Prodam rotacijsko KOSILNICO IMT, 165 cm, malo rabljeno. Sp. Laze 7. Zg. Gorje 5797

Prodam Garer ŽAGO Oser 56 HL in CIRKULAR, 41-615 5718

Poceni prodam nov elekt. BOJLER Tiki 10 l. 45-372 5743

VENTILATOR, primeren za avtoličarje, prodam. 57-719 5757

Prodam BČS KOSILNICO z Maraton OBRAČALNIKOM, za seno. Poženik 17. 5766

Prodam PAJKA na dve vreteni, dobro ohranjen, Voklo 68 5777

Prodam rotacijsko KOSILNICO IMT, 165 cm, malo rabljeno. Sp. Laze 7. Zg. Gorje 5797

Prodam GARER ŽAGO Oser 56 HL in CIRKULAR, 41-615 5718

Poceni prodam nov elekt. BOJLER Tiki 10 l. 45-372 5743

VENTILATOR, primeren za avtoličarje, prodam. 57-719 5757

Prodam BČS KOSILNICO z Maraton OBRAČALNIKOM, za seno. Poženik 17. 5766

Prodam GARER ŽAGO Oser 56 HL in CIRKULAR, 41-615 5718

Poceni prodam nov elekt. BOJLER Tiki 10 l. 45-372 5743

VENTILATOR, primeren za avtoličarje, prodam. 57-719 5757

Prodam BČS KOSILNICO z Maraton OBRAČALNIKOM, za seno. Poženik 17. 5766

Prodam GARER ŽAGO Oser 56 HL in CIRKULAR, 41-615 5718

Poceni prodam nov elekt. BOJLER Tiki 10 l. 45-372 5743

VENTILATOR, primeren za avtoličarje, prodam. 57-719 5757

Prodam BČS KOSILNICO z Maraton OBRAČALNIKOM, za seno. Poženik 17. 5766

Prodam GARER ŽAGO Oser 56 HL in CIRKULAR, 41-615 5718

Poceni prodam nov elekt. BOJLER Tiki 10 l. 45-372 5743

VENTILATOR, primeren za avtoličarje, prodam. 57-719 5757

Prodam BČS KOSILNICO z Maraton OBRAČALNIKOM, za seno. Poženik 17. 5766

Prodam GARER ŽAGO Oser 56 HL in CIRKULAR, 41-615 5718

Poceni prodam nov elekt. BOJLER Tiki 10 l. 45-372 5743

VENTILATOR, primeren za avtoličarje, prodam. 57-719 5757

Prodam BČS KOSILN

KOLESA

Tomas AVTOMATIK prodam, 327-625 5454
 Prodam pony KOLESA po ugodni ceni, 211-811 5463
 Prodam ATX, letnik 1988, cena 700 DEM, 43-103 5518
 Prodam VESPO P X 200 E, letnik 1987, temno modro, 422-192
 Zelo ugodno prodam AVTOMATIKA, 329-833 5585
 Prodam malo rabljeno dirkalno KOLO Puch na 12 prestav, kvalitetna oprema, cena 550 DEM, 725-668 5613
 Ugodno prodam MOTOR Tomos 14 M, 64-144 5625
 Prodam zelo dobr ohranjen AVTOMATIK 3, 50-923 5632
 Prodam MOTOR BT 50 S, kot nov, prevoženih 200 km., 242-718 5697
 Ugodno prodam VESPO, 150 LML, letnik 1981, registrirano. Podbrezje 155, 70-769 5701
 Prodam APN 8, letnik 1987, 861-370 5723
 Prodam MOTOR 50, letnik 1987, 631-503 5727
 Mladinsko dirkalno KOLO Junior, 10 prestav in otroško BMX KOLO, poceni prodam. Mavčice 95, 401-037 5753
 Zelo ugodno prodam BT 50, 46-130 5756
 Prodam ELECTRONIC 90 za 800 DEM. Oblak Terezija, Gregorčeva 28, Kranj. 5837
 BMX 20, TURBO - prodam za 100 dem v protivrednosti SLT, 061/226-344 5856

PRIDELKI

Semenski KROMPIR, zgodnji liseta, lanski uvoz Elita iz Holandije, prodam po ugodni ceni, 49-250
 Prodam OTAVO, 74-853 5610
 Prodam SENO, Praprotna polica 19, Cerkle 5624
 Prodam SENO. Gorenja vas 38, 68-283 od 14 ure dalje. 5636
 Prodam SENO, Draga 11, 631-815 5639
 Prodam SENO, 725-536 5688
 Prodam SENO, 218-331 5719
 Prodam OVES, poliran v vreče, 061/823-078 5737
 Prodam SENO, 725-063 5738
 Prodam SENO, 46-222 zvečer.
 Prodam SENO in KROMPIR za kromo. Orehovlje 13. 5752
 Prodamski KROMPIR desire in Tone po 13 SLT, Korenčan, c. 26 Julija 5, Naklo 5783
 Prodam jedilni KROMPIR in krmili KROMPIR, 631-851 5789
 Prodam SENO, 77-781 ali 725-372 5848
 Prodam KLETKO za kokoši (120) z nesnicami in več ton OTAVE, 58-168

POSESTI

Zasebno podjetje najame vičji PRODATOR za skladišče v Bohinju ali bližnji okolici, ponudbe na 52-303 od 14 do 17 ure. 5498
 VIKEND - BRUNARICO, 12 km iz Kranja, oddamo oz. damo v zakup za 20 let za 2.000 DEM. Če videm lahko preživite nekomfortno, predložite vašo telefonsko številko. Šifra: JUNIJ 92 V NARAVI 5584
 V najem oddam SKLADIŠČE v Neklem pri Kranju, 50-852 5621
 Prodam GARAZO v Šk. Luki na Partizanski cesti, 620-251 v včernih urah. 5662
 Prodam polovico stare HIŠE, v Tržiču, 52-225 zvečer. 5684
 Prodam GARAZO na Gradnikovi ul. v Kranju, 215-201 od 19 do 20 ure 5702
 ZAMENJAM novo HIŠO 11,5 x 9,5 m, z temljo, pri Šibeniku Slovenijo. Takoj vsejiva, možne variente po dogovoru, 064/621-022 5739

VAŠ LES IN NAŠE IZKUŠNJE IN TEHNOLOGIJA

Hlodovino vam razčagamo v letve, deske, morale in ostrešja, les posušimo, po želji profiliramo ali površinsko obdelamo

VI SAMO PRIPELJETE...

JELOVICA

Informacije: tel.: 064/631-241, Ivanka Šolar

OBVESTILA

Čebelarsko družino Voklo prosim za kakšen ROJ. Zima mi je vzeela čebele. Šenčur, Gasilska 36, 41-853 5677
 Studio Odprt krog proda TAPISERIJE gurau Mahatmahe. Ogled hotel Creina, 310-588 5690
 Iščete odgovor na življenjsko pomembna vprašanja: kdo sem, od kod prihajam, kam grem, potem stopite na Notranjo pot v Univerzalnem življenju. Informacije v treti in petek med 15. in 16. uro na 061/340-716 5693
 TROPICAL iz Šenčurja na Pajerjevi 6 vas vabi v BAR - SAVNO - SOLARIJ. Odprt vsak dan od 14. do 22. ure. VABLJENI! 5832

OBLAČILA

Obhajilno OBLEKO za dečka in deklico, zelo ugodno prodam, 242-469 5595
 Prodam modro obhajilno OBLEKO za fanta, 241-549 5711
 Prodam belo dekliško obhajilno OBLEKO, 66-297 5836

OTR. OPREMA

Prodam dobro ohranjeno otroško STAJIGO, 213-661 5663
 Športni VOZIČEK "Marela", za DVOJKO ugodno prodam, 75-925 5759
 Prodam otroški VOZIČEK Chhico in HODULJO Chhico, Krč, Galetova 7, Kokrica 5779

OSTALO

Prodam bukova DRVA, 421-345 5581
 Prodam par lepih fjakarskih KOMATOV. Pipanova 40, Šenčur. 5657

Prodajamo SADIKE jagod humovite (rodnost od maja do oktobra), maline, ribez - rdeč in črn in robide, vsak dan od 8. do 18. ure. Cesta 1. maja 4, Kranj. 324-879 5675

Prodam vezana balkonska VRATA 220 X 80. Pivka 1, Naklo, 48-733 5728

Prodam FIŽOLOVKE, 65-890 5790

Prodam 2 kom. LEŽIŠČA 190 x 190, 43-324 5795

Prodam DEM, 327-881 5819

Prodam PRIKOLICO 140 x 180 cm, 421-265 5821

Prodam PRIKOLICO za poškodovan vozila-metuljček, 421-265 5822

Prodajam depilacijsko smolo slov. ČUPKO, 213-716 5833

Prodam 18 gramov ZLATA za zobe, 310-053 5842

Prodam bukova DRVA, 421-076 5843

Prodam FIŽOLOVKE, 64-351 5847

ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELNE ZAVESE izdelujemo, montiramo in servisiramo, 216-919 5874

PRIREDITVE

Poceni GLASBO za ohceti in zabeve nudi trio, 421-498 5548

PLESNA ŠOLA Kranj vabi otroke, mladino in odrasle v plesne tečaje vseh stopenj. V Kranju bo vaje v Delavskem domu, v RADOVLJICI pa v dvorani ŠPORTNEGA DRUŠTVA, informacije na 327-949

Pod zelo ugodnimi pogoji prodam GARAZO v Šorljevem naselju v Kranju. Informacije po 216-221, po 16. uri

RAZNO PRODAM

Prodam KRAVO za zakol ter Metelovo bočno KOSILNICO za ferguson 355 ali 339, elektromotor 4 KW, 4 kub. m. smrekovih suhih DESK in PLOHOV in več "DREMELNOV" za avtomobilske prikllice, Vihařník, Zadržna ulica 1, Kranj. 5582

Prodam SREDNJO ŠIŠPO Z 101 in ostale DELE, ter STOLP Silver na daljnško upravljanje, skoraj nov, Sitar, Visoko 7/a 5584

Zelo ugodno prodam novo motorno ŽAGO Tomos Husqvarna ss 61, električno ŽAGO Bosch cca 35 cm, SKRINJO LTH 380 litrov, PRIKOLICO za osebeni avto, 2 kom. OKNOV 120-120 s polknji, polkna 100-180, 8 kom. vhodna in nihalna VRATA Jelovica, 631-342 5600

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES PROMET nudi vse gozdne usluge: posek, prevoz in odkup lesa, 621-779 od 6. do 7. ure in od 15. do 21. ure

LES

Veznik viličarja B.C in E kategorije
število kakršno kolikor DELO v Sloveniji
ali Avstriji. 632-926 5576

AGENTA MARKETINGA išče žen-
ški prometni klub Kranj. Zaželen
sportni duh in komercialne spo-
sobnosti, zaslužek odličen. 327-326
5598

Honorarno ZAPOSILJAM dekle za
strebo v pizzeriji. 401-169 po
18 uri. 5601

Honorarno delo obišči pošten in ve-
stni DELAVEC za delo pri ŽAGI.
Sifra: SLOVENEC 5618

Urejeno natakarico takoj ZAPOSLI
restavracija na Bledu za delo v
strebi. Zaželeno znanje italijan-
skega, agleškega in nemškega je-
zika. 061/266-574 5619

Kava bar honorarno ali redno ZA-
POSILI prijetno DEKLE. 43-552
5633

V hotelu Madinski dom v Bohinju
izberemo KVALIFICIRANEKA KU-
HARJA, informacije na 723-469, vsak dopoldan od 8 do 14
ure. 5634

Zaposlimo OFFSET TISKARJA s
prakso. Pisne ponudbe na naslov
Offset, Konc, Viosoko 7/D. 64212
Viosoko 5635

Nudimo izredno dobro plačano
DELO, ter redno ZAPOSЛИTEV.
Vse informacije na 326-231 od
8 do 14. ure, vsak dan. 5643

Nudim honorarno DELO. Zaslužek
doberi. 242-839 5658

Urejemo SIVILJE in KROJILJO. Za-
interesirane vabimo na razgovor v
ponedeljek, 11. maja, ob 9. uri. Jel-
lez, Savska 34, Kranj. 5674

V pizzeriji v Kranju ZAPOSLOMO
KUHARICO in NATAKARICO. 242-653
5708

Nudim DELO na vašem domu, de-
lavnike izkušnje niso potrebne, po-
števatek življenjepis in dobili bo-
ste potrebna navodila. 5729

KUHARJA, dobrega, vzamem ta-
koj v službo. 50-724 ali 51-154
5731

Nudem IZVAJALCA deli za izgrad-
njo objekta do 3. faze. 241-841
5741

Izjem IZVAJALCA deli za IZKOP
gradbeni jame. 241-841 5742

Dobro plačano honorarno delo s
vedenskimi izplačili, nudimo ose-
bam z lastnim prevozom. Delo je
na področju Slovenije. K sodelo-
vanju vabimo tudi organizatorje.
Klicite danes od 15. do 19. ure. 5743-415
5748

Zaposlimo NATAKARICO priuče-
no ali začetnico. Hrana, stanova-
je in hiši, OD po dogovoru. 581-215
5749

Honorarno ZAPOSLOMO starej-
ške MOŽKEGA (Slovenca), vaje-
regi kmečkega dela, za občasno
delo na kmetiji. 70-180 5804

Dobremo ZIDARJU in TESARJU,
nudim redno delo. 241-795
5823

Izjem žensko za pomoč v gospo-
dinstvu, 2 x tedensko. Sifra:
SPODNE GORJE 5841

Zaposlim STROJNIKA za delo na
projekti, težke gradbene mehaniza-
cije. Sifra: BAGER 5845

Zaposlim SOFERJA z B, C, E kate-
gorijo. Sifra: ŠPEDICIJA 5846

TEHTA PUB v Kranjski gori zaposli
TEHNIKA STREŽBE oziroma GO-
STINSKEGA TEHNika za vodjo lo-
kal. Zahtevamo najmanj 2 leti de-
javnih izkušenj pri enakih oziroma
podobnih delih, ter aktivno znanje
slovenskega jezika, vse informaci-
je osebno v sredo 13.5. ob 11 ura v
lokalu. 5851

Honorarno zaposlimo KV TRGOV-
KO, smer konfekcija iz Bleda ali
okolice. 76-035, interna
5857

Ste pripravljeni DELATI vam
nudim honorarno DELO, poklicite
na 327-613 5875

ZIVALI

Prodam jahalnega ŽREBCA stare-
ga štiri leta. Dremota, Frankovo
naselje 66/A, Škofja Loka. 5505

Prodam bela pritlikova PUDLJA z
rodovnikom, odličnih staršev, sta-
ra 9 tednov. 323-165 5511

Prodam KRAVO, ciko pred telitivo-
jo. Primožič, Dolina 8, Tržič. 5560

Prodam mlade RAČKE. 403-235
5565

Prodam čredo OVAC, jezersko sol-
čavske pasme in suh smrekov
OPAZ. 65-856 5567

Prodam 10 tednov staro črno belo
TELIČKO. Podbrezje 160. 5571

Prodam mlado KOZO od dobre
mlekarice. 48-227 5573

Prodam dva PSA Koker Španjela,
star 8 tednov. 58-238 5577

Kupim mlado KAVKO. 222-285
5578

Prodam KOZLIČKE stare 2 mese-
ca. 66-374 5590

Mladica nemških OVČARJEV z ro-
donikom, prodam, Žgajnar, Pun-
gent 15, Škofja Loka. 5594

Prodam KOKOSI v 8 mesecu nes-
nosti, cena 350 SLT za komad. 64-226
5597

Kupim BIKCA simentalca za na-
daljno rejo. 79-476 5602

Prodam TELETA po izbiri. 74-400
5603

Prodam KRAVO s TELETOOM ali
brez. Luže 6, Visoko. 43-483
5606

Prodam teden dni starega BIKCA.
Āzman, Suha 5. 5644

Prodam 4 KRAVE. Hafner Tine,
Benkelj 7, Škofja Loka. 5645

Kupim deset dni starega SIMEN-
TALCA. 68-237 5648

Prodam jalovo KRAVO in 8 tednov
staro TELICO simentalko. Žigantja
vas 17. 5654

Prodam 100 kg težkega SIMEN-
TALCA. Langus, Peracica 5, Brez-
je. 5661

Prodam črnega BIKCA. Gros Jože,
Sr. vas 18, Golnik. 46-023 5670

Prodam brejo KRAVO ali TELICO
menjam za jalovo. Virmaše 42, Šk.
Loka. 5683

Prodam OVCO z mesec dni starim
jagnjetom, za 200 DEM. 41-257
5687

Prodam KOKOSI nesnice za zakol
ali nadaljno rejo. 70-410 5691

Prodam KRAVO simentalko s tele-
tom ali brez. 73-881 5692

Kupim mlade BIKCE simentalce
težke cca 100 kg. 632-405 5713

Prodam TELICO simentalko, 10
staro. 65-342 od 18 ure dalje.

Prodam KOKERŠPANJOLA z ro-
donikom, 51-816 po 14 uri. 5715

8 tednov stare PUJSKE in 2 mla-
da nemška OVČARJA. 68-662
5721

Prodam 10 dni starega BIKCA si-
mentalka. 802-095 5745

Prodam 5 mesecev starega TELE-
TA. Trstenik 10 5747

Prodam TELICO staro 1 leto in TE-
LICKO staro 2 meseca. Šenk, Po-
toče 19, Preddvor. 5751

Prodam KRAVO simentalko in TE-
LICKO 200 kg težko. Perniki 4. 725-042
5754

Prodam KRAVO simentalko s tele-
tom ali brez. Žemva, Razgledna 14,
Bled. 77-966 5761

Prodam KRAVO v 7 mesecu brejo-
sti. Božič Anica, Nova vas 15, Ra-
dovljica. 5764

Prodam KOZO s kozlički ali posa-
mezno. 328-858 5768

Prodam 2 mesece staro TELICKO,
črno belo, primočno za nadaljno
rejo, A kontrola. 59-105 5773

Prodam 1 letne KOKOSI. 45-738
5774

Prodam mlade nemške DOGE čr-
ne barve, z rodovnikom. Stenovec
Drago, Moše 2. Smlednik. 5775

Oddam košnje TRAVE in kupim
PSA čuveja, Dolinar, Višnjevec 15,
725-254 5778

JARKICE rjave stare 8 tednov in
tik pred nesnostjo, prodam. Fujan,
Hraste 5, Smlednik. 061/627-020
5781

Prodam 2 BIKCA, stara 6 in 9 me-
secev, za nadaljno rejo. Milje 26
5782

Po 20. maju bom prodajal 7.
tednov starje rjave JARKICE, Oman,
Zminec, Škofja Loka. 621-475
5785

Prodam TELICO tik pred telitivo in
KRAVO po izbiri v 9. mesecu bre-
josti. Ljubljanska 24, Radovljica
5785

ROTWEILER mladič ugodno pro-
dam. 41-493 5803

KOKOSI pred nesnostjo in rjave
JARKICE STARE 7 tednov, vse ce-
pijene, prodajam. Gašperlin, Mo-
ste 99, Komenda. 061/841-471
5805

Prodam visoko brejo SIMENTAL-
KO, Kolodvorska 18, Bled. 5813

Prodam nemški OVČARKI z rodo-
nikom star 11 tednov odličnih
staršev - oče II. od prvakov vzrej-
nega pregleda. Cena 450 DEM. 421-271
5831

Ugodno prodam 1-letne KOKOSI
za zakol ali nadaljno rejo. Globo-
čnik, Letališka 7, Voglje. 5835

PURANE pazinske, težke 1 kg, pro-
dam. 241-189 5840

Prodamo 7-tednov stare PSIČKE
mešance. 691-185 5844

Prodam KOZO srnaste pasme in
KOZLIČKE. Novak, Kropa 50/a.
5849

Prodam 10 dni starega BIKCA, kri-
žanca. Mošnje 7, Radovljica. 5850

Prodam 8 mesecev brejo težko SI-

MENTALKO, Sajovic, Mlakarjeva
ul. 43, Šencur 5853

Prodam ČEBELE, Štilar Tomaž, Zg.
Bela 18, Preddvor 5861

Prodam leto dni stare KOKOSI za
zakol ali nadaljno rejo, Vehovec,
Voklo 56 5862

Prodam mlado BOKSARKO, bele
barve, staro 7 tednov, brez rodov-
nika. 621-938 5866

Prodam BIKCA simentalca do 15
dni starega. 422-610 5868

kupim BIKCA simentalca starega
5 do 14 dni. 061/50-604 5873

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta, starega očeta, brata, strica in tista

ANTONA BAŠARJA

iz Stražišča

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala g. župniku Brglezu in g. župniku Grebencu za opravljen pogrebni obred, pevem iz Stražišča in vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Sinova Ivan in Tone z družinama

Kranj, 5. maja 1992

ZAHVALA

Ob boleči izgubi druge žene,
mame, tašče, babice in prababice

MARJANCE KLEMENČIČ

roj. Bogatj

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, DO Alpina Gorenja vas, praporščaku, sosedu za poslovilne besede, Gorenjevaškemu oktetu za prelep zapete pesmi, go-
spodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in vsem ostalim, ki posebej niso imenovani, pa ste nam ustno in pisno iz-
razili sožalje. Zahvaljujemo se vsem za poklonjeno cvetje in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo zdravnikom dr. Bojanu Gregorčiču in dr

SLOVENIJA IN SVET

Slovenska prošnja v Združenih narodih

Ker nas je priznalo že vseh pet stalnih članic varnostnega sveta Organizacije združenih narodov, skupno pa že nad 70 držav, med njimi tudi vse najpomembnejše članice neuvrščenega gibanja, bi lahko bili že junija z "dobrim spričevalom" sprejeti v svetovno organizacijo.

Politični svetovalec generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov dr. Butrosa Galija Alvar de Sot je v sredo sprejel predstavnika Slovenije pri Združenih narodih Ignaca Goloba, ki mu je izročil prošnjo za sprejem naše države v Organizacijo združenih narodov. Predsednik Milan Kučan je v pismu napisal, da ima Slovenija demokratično izvoljeno oblast, popoln nadzor nad svojim ozemljem in miroljubno politiko, skladno z načeli svetovne organizacije, kar bo naša država spoštovala tudi v prihodnjem. Ignac Golob je ob tem dejal, da ima Slovenija "najvišje spričevalo za sprejem v svetovno organizacijo", saj ves čas aktivno sodeluje pri razreševanju jugoslovanske krize, pomaga pa tudi beguncem, najprej iz Hrvaške, sedaj pa iz Bosne in Hercegovine. Pričakovanje, da utegne biti Slovenija sprejet v OZN z aklamacijo že v začetku junija, je realno, saj postaja sedež bivše Jugoslavije v OZN vedno bolj vprašljiv, prav tako pa ima stališče, da Zvezna republika Jugoslavija ni avtomatični naslednik Jugoslavije v razpadanju, vedno več zagovornik tudi med vplivnimi državami.

Pogovori z Južnimi Tirolci in Hrvati

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle je v torek končal obisk na Južnem Tirolskem, kjer je bil njegov gostitelj deželní glavar dr. Luis Durnwalder. Slovenska delegacija se je udeležila otvorenih razstav koroškega slikarja Valentina Omana v Bolzanu. Peterle se je zahvalil Južnim Tirolcem za pomoč pri osamosvanjanju. Bolzano pa je obljubil Sloveniji pomoč pri oskrbi beguncem. Tako krajša zbornica je ponudila Sloveniji brezplačen razstavni prostor na njihovem sejmu, gospodarska delegacija Južne Tirolske pa bo obiskala Ljubljano. Na gradu Mokrice pa sta se po daljšem premoru srečali delegaciji Slovenije in Hrvaške pod vodstvom Lojzeta Peterleta in dr. Franja Greguriča. Delegaciji sta se dogovorili za ratifikacijo plačilnega sporazuma, ministrstvo za finance pa bosta redno mesečno preverjali obseg menjave. Lotili se bodo problema Ljubljanske banke v Zagrebu, dogovarjali pa so se o izgradnji avtoceste med Šentiljem in Zagrebom, kjer naj bi obe državi usklajevati gradnjo. ● J. Košnjek

Koliko je vreden tolar

Uradni tečaj: Na tečajni listi Banke Slovenije veljajo od 8. maja naprej:

	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	100 ATS	726.3503	728.5359
Nemčija	100 DEM	5111.9026	5127.2845
Italija	100 LIT	6.7962	6.8167
Svica	100 CHF	5547.6923	5564.3855
ZDA	1 USD	83.5183	83.7696
Jugoslavija	100 YUD		15.0000
R. Hrvaška	100 HRD		50.0000

Podjetniški tečaj: Na tečajni listi Ljubljanske banke d. d. za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij veljajo od 8. maja naprej:

	nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	724.6590
Nemčija	100 DEM	5100.0000
Italija	100 LIT	6.7805
Svica	100 CHF	5534.7750
ZDA	1 USD	83.3238
		84.3041

V menjalnicah so bili v četrtek, 8. maja, ob 12. uri tečaji naslednji:

	marke		šilingi	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
Gorenjska banka Kranj	52,00	55,50	7,30	7,70
Abanka Kranj	52,20	56,40	7,50	7,80
SKB Kranj	53,50	55,50	7,60	7,88
Hida lj. tržnica Ljubljana	53,50	55,30	7,40	7,90
Otok Bled	53,50	55,50	7,60	7,88
Aval Bled	53,60	55,40	7,50	7,85
Slov. hran. in pos. Kranj	54,00	56,50	7,70	8,00
Partner Kranj	53,50	55,50	7,60	7,88
KZ Sloga Kranj	53,50	56,00	7,50	8,00

Ljubljanska borza: Torkova dražba je bila v znamenju mirovanja vrednostnih papirjev in hitrega padca vrednosti marke. Vrednosti tečajev vrednostnih papirjev so večoma ostali na ravni zadnjeg sestanka. Za 0,1 odstotka je zrasel tečaj državnih obveznic drugi izdaje, za prav toliko tečaj obveznic Lesnine, padla pa je vrednost obveznic Gorenje in sicer kar za 2,4 odstotka. Vrednost marke pa je padla za 6,4 odstotka, vredna je bila 52,90 tolarjev. Banka Slovenije je kupila 50 lotov 60-dnevnih in 20 lotov 120-dnevnih blagajniških zapisov v tuji valuti, v vrednosti 3,5 milijona nemških mark.

Tudi na četrtkovi dražbi so tečaji mirovali, pri državnih obveznicah so ostali enaki, promet pa je bil največji z državnim obveznico prve izdaje, znašal je 10.478 lotov. Tudi vrednost marke pri blagajniških zapisih Banke Slovenije je ostala enaka.

Aprila je imela Ljubljanska borza v uradnem delu 14,9 milijona nemških mark prometa, v neuradnem delu pa 23,5 milijona mark, skupaj torej 38,4 milijona mark. V njem je sodelovalo 35 članic borze, v neuradnem delu je imela največji promet Banke Slovenije, znašal je 10,5 milijona mark, s čimer je usodno vplivala na borzno dogajanje. Med drugimi članicami so najvišji promet ustvarili Splošna banka Koper, Kreditna banka Nova Gorica in ljubljanski Petrol. Več kot 95 odstotkov celotnega prometa sta ustvarili državni obveznici prve in druge izdaje, od obveznic na prostem trgu pa je imela najvišji promet obveznica Metalne.

Stečajni upravitelj ostaja

Tržič, 7. maja - Upniški odbor je sodišču predlagal zamenjavo stečajnega upravitelja BPT Tržič in revizijo poslovnega. Sodišče je menilo, da ni razlogov za zamenjavo, zato Matja Roblek - Majcen ostaja še naprej stečajni upravitelj.

Kot je povedal danes, je še možen ugovor upniškega odbora zoper to odredbo sodišča.

Vseeno pričakuje sporazum za nadaljnje sodelovanje z odborom. Pooblaščeni strokovnjak se bo v kratkem lotil revizije, ki naj bi ugotovila, ali je predlog za prisilno poravnavo z upniški realno izvedljiv. Šele ko bodo znani ti rezultati, bo moč napovedati datum za prisilno poravnavo.

● S. Saje

Seminar za učitelje kemije

Škofja Loka - Od 5. do 14. maja v Sloveniji poteka mednarodni seminar s temo Varovanje okolja, skrb nas vseh za zemljo in za prihodnost človeštva. Prirejajo ga republiško ministrstvo ter zavod za šolstvo in šport, ljubljanska univerza in inštitut Borisa Kidriča v sodelovanju z učitelji praktiki iz ZDA, Avstrije in Slovenije. Seminar je enodnevni, organiziran po posameznih regijah, namenjen učiteljem kemije. Za gorenjske učitelje bo seminar danes, v petek, v škofjeloški gimnaziji. ● H. J.

Kolokvij evropskega foruma

Poljčane - V Poljčah je od 7. do 11. maja šesti kolokvij evropskega foruma za svobodo v izobraževanju. Prirejata ga Pedagoški inštitut Univerze v Ljubljani ter ministrstvo za šolstvo in šport. Udeležuje se ga približno 150 gostov iz petnajstih evropskih držav. Glavna tema kolokvija je izobraževanje učiteljev in pravice manjšin do izobraževanja. ● H. J.

47 let od osvoboditve Begunj

Praznik borcev in domačinov

Begunje na Gorenjskem, 4. maja - Številni nekdanji borce Kokrškega odreda in tudi nekaj zapornikov zloglasnih begunjskih zaporov se je v ponedeljek, 4. maja, na dan obletnice osvoboditve Begunja, zbralo na slavnostni seji v prostorih Psihiatrične bolnišnice v Begunjah. Ob 15. uri se je začela svečana komemoracija v spomin ustreljenim talcem v graščinskem vrtu, nadaljevala pa v Dragi.

Na slavnostni seji je nekdanji komandant Kokrškega odreda Janko Prezelj - Stane štirim posameznikom in trem organizacijam - donatorjem za pomembne zasluge med NOB in povojno delovanje izročil spominske plakete. Prejeli so jih Pavle Golob, Franc Stefe - Miško, Viktor Tišler - Ljubo, Tine Zaletel - Tine, Področni odbor Koroških partizanov za Gorenjsko, Mercator - Oljarica iz Britofa in Psihiatrična bolnišnica Begunje. Posebna priznanja s plaketo so za dolgoletno sodelovanje in organizacijo proslav ob spominskih dnevih prejeli Krajevna organizacija ZB NOV Begunje, Osnovna šola 4. maj Begunje in Krajevna skupnost Begunje, Planinsko društvo Kranj pa za sodelovanje ob obletnicah ustanovitve 2. Kokrškega odreda in urejanja doma Kokrškega odreda na Kališču.

Krajanom Begunj gre tokrat za pripravo obeh proslav na graščinskem vrtu in v Dragi izredno priznanje, saj so k sodelovanju pritegnili prav vse, od najmlajših recitatorjev, do mladine, moskega pevskega zbora "Begunjičica" in solista s trobento do enote gasilcev in voda TO, ki je izstrelil častne salve v spomin na ustreljene talce in vse trpljenje za zidovi begunjske graščine. O trpljenju zapornikov in talcev je letos spregovorila nekdanja zapornica in interniranka Ivanka Šorli, v Dragi pa je bil slavnostni govornik Pavel Žerovnik, predsednik Občinskega odbora ZB NOV Radovljica. V cerkvem zvoniku se je točno ob 14.10., ko so se pred 47 leti zapornikom odprla graščinska vrata v svobodo, oglašil cerkveni zvon, ob 15. uri pa se je zasišalo zvonjenje od cerkvice Sv. Petra, ki je tisti dan gorela. Skratka, spomin na padle talce v Begunju je bil ta dan resnično doživet.

ki smo jih preživel. Če bomo znali pritegniti tudi mlade, bodo vse to trpljenje znali nekoč spoštovati tudi oni. Kako hudo je bilo tedaj in kako lepo, ko je z bortci Kokrškega odreda prilaščena svoboda, pove zaobljuba, ki so si jo tedaj dali begunjski kmetje. Zaobljubili so se, da na ta dan nihče od njih ne bo delal na polju, temveč praznoval."

Pavel Žerovnik, predsednik Občinskega odbora ZB NOV Radovljica: "Naša občina ima na svojem ozemlju od vseh gorenjskih občin največ pomnikov, obeližij in zato tudi največ spominskih dogodkov. V naši občini sta partizanska Jelovica in Pokljuka, so Begunje, na stotine krajev, ki so vsak po svoje prispevali k uporu in osvoboditvi. Če bi bortci sami sebi govorili, nismo nič

zgodili."

kraja. 4. maj je veliki dan, ki se ga spominjam vsi, bortci Kokrškega odreda in domačini. Domačini so veliko preprečili, kjer so mogli. Med Begunjci ni bilo izdajalca. Se žandarji so držali s krajem. Osloboditev zapornikov je bila hkrati tudi osvoboditev Begunja, najlepše, kar smo mogli tedaj doživeti. Zato smo si dan tudi izbrali za svoj praznik." ● D. Dolenc

Teran

10 % znižanje cen

vodoinstalacijskega materiala in materiala za centralno kurjavo pri takojšnjem plačilu nad 2.000,00 SLT.

Od 24. aprila
do 20. maja.

Franc Hrovat, podpredsednik KO ZB NOV Begunje:
"Edino prav je, da se spomnimo teh najtežjih dni vsaj mi,

Okrog sto razstavljalcev

Tržič, 8. maja - Danes ob 19. uri bodo slovesno odprti v osnovni šoli v Bistrici 20. mednarodno razstavo mineralov, fosilov in nakita. Navedene razstave, ki jo spremlja več drugih prireditev, si obetajo dober obisk. Goste nameravajo popeljati tudi v Jelendol in Podlipje.

Društvo prijateljev mineralov in fosilov ter zavod za kulturno in izobraževanje iz Tržiča sta pripravila letos že 20. mednarodno razstavo mineralov in fosilov. Od odprtja bo danes zvečer krajsa slovenskega kulturnega sporedom, predsednik SO Tržič Peter Smuk kot gostitelj in direktor Postojske Jamske Miran Lapanga kot pokrovitelj pa bosta sprejela povedljene goste.

Razstava, ki je namenjena ogledu, menjavi in nakupu mineralov, bo odprtva v soboto in nedeljo med 8. in 18. uro. Ta čas si bo moč ogledati v osnovni šoli v Bistrici še razne tematske razstave, ki jih prirejajo društva in strokovne institucije, predstavili pa se bodo tudi mladi raziskovalci iz Slovenije in Hrvaške. Zanimive bodo delavnice s prikazi obdelave dragih kamnov in zlata. Razen tega bo od 8. maja do 17. ure danje odprtva v Paviljonu NOB v Tržiču. Teritorialna obramba v Radovljici

Prednost, obveznost ali nujnost?

Radovljica - Demokratska stranka Radovljica prieja v torek, 12. maja, ob 19. uri v Grajskem dvoru v Radovljici pogovor z naslovom Teritorialna obramba v Radovljici - prednost, obveznost ali nujnost. Gost večera bo Miran Bogataj, namestnik republikega ministra za obrambo. ● C. Z.

Niko Lepšat, predsednik Sveta